

Izjava ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
samstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5/L
Telefon št. 2072 in 2804; pošte tudi
št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.Inseratni oddelke: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2492Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštnem črt. zavodu: Ljubljana
št. 11.843 — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 205.247.

Ljubljana, 19. avgusta.

Izjave, ki jih je podal dr. Marinković povodom svojega bivanja na Bledu in njegova posvetovanja z zastopniki tujih držav, so za trenutek odvrnile pozornost javnosti od volilne napetosti k zunanje-političnim problemom. Iz izjav našega zunanjega ministra sledi, da se je dosegla trgovinska pogodba z Nemčijo, kar se mora brez dvoma pozdraviti, da nadalje v naših odnošajih napram Bolgariji in Albaniji ni nastopil noben nov moment in da se je dosegel z Rumunijo sporazum v vprašanju manjšinskega šolstva v našem in rumunskem Banatu. Drugih pomembnejših reči doktor Marinković ni obravnaval, ker pač nima ničesar povedati o onih bistvenih problemih, ki zadevajo Jugoslavijo in se tičejo udržitve miru v srednji Evropi in na Balkanu.

Grško, bolgarsko, albansko, madžarsko in italijansko vprašanje obstoji torej še vedno v celoti. In Grškom je sicer deloma nova vlada, navzlic temu pa se ne da reči, da bi se s tem količnik izpremenilo stališče merodajnih krogov v Atenah napram vprašanju naše cone ob Egejskem morju in dohoda do njega. Radičevu razkladanje o možnem odstopu bolgarskega kralja v prid združitve Bolgarije z Jugoslavijo se je izkazalo kot tipično radičevsko, to se pravi neresno. Njegove prerokbe so kvečjemu škodovale procesu zblizanja obeh južnih slovanskih držav. Z Albanijo se formalno obnavljajo politični odnošaji in se naš diplomatizem zastopnik vrača v Tirano, vendar s tem formalnim aktom albansko-jugoslovensko vprašanje še ni popolnoma rešeno. Ista ugotovitev velja za odnošaje Italije napram nam, ki so neiskreni, kakor so bili pred meseci. Tudi tu ostane odprta cela vrsta vprašanj, ki jih bo treba slej ali prej obravnavati in rešiti. Čas poteka, zunanja razburljivost se je nekoliko polegla, jugoslovensko-italijanska napetost pa živi dalje.

Javljajo, da namerava Madžarska v kratkem, če ne prej pa o priključitvi septembra sedanja Društva narodov, stopiti v pokajanja z nami glede dohoda do Reke in glede drugih skupnih gospodarskih vprašanj. Formula se glasi čisto dostojno in mirovno, v resnici pa gre za odprti problem, kako naj se izišli od Jugoslavije pristane na rimski pakt med Mussolinijem in madžarskim ministrskim predsednikom, grofom Bethlenom.

Kakor so naši ožji odnošaji napram sosedom ostali pod sedanjou vlado nerešeni, prav tako so nerešeni vsi veliki mednarodni problemi, ki razburjajo sedanj svet. Položaj na daljnem iztoku se ni razčistil, med Francozi in Nemci je sicer prišlo do trgovinske pogodbe, zato pa se ne približuje rešitvi vprašanje izpraznitve Porenja. Italija ostaja prej kot slej element nemira in uganke v Evropi. Glavni dogodek pa je polom pomorske razorožitvene konference v Ženevi, kateremu sledi zdaj mrzlično obojevanje posebno v Ameriki. Tudi jesensko zasedanje Društva narodov ne obeta razpršiti pretehih oblakov. Ves svet se oborožuje, kot da se pripravlja na novo katastrofo.

Vukičevićeva vlada pa se obnaša kot da te svetovne napetosti ni, kot da smo samotni otok sredi Oceana. Naša država mora pri volitvah pokazati svojo politično zrelost, narod bi moral manifestirati svoje pravo mnenje. Medtem pa uganja današnji režim nečuvna nasilja, uprizarja dogodke, ki škodujejo mednarodnemu ugledu Jugoslavije. Še velika in silna Amerika ne sme nemoteno dopustiti justičnega umora, tem manj je nam dopustno, da bi se ubil pravni red v naši državi in s tem njena mednarodna pozicija. Spriču zunanje-političnih nevarnosti bi se moralo partizanstvo brzdati. Zakaj nobenega dvoma ni, da bodo vsi trenutno odgodeni računi z našimi sosedi nastopili po 11. septembru z vso akutnostjo. Le močna, kompaktna demokratska vlada, opirajoče se na resnično voljo naroda, jim bo kos. Sledijo g. Davidović v Lazarevcu pozval vse demokratske elemente v državi na branik za ogroženo demokracijo. To je klic, ki bo našel simpatičnega odmeva pri vseh, ki s skrbjo gledajo, kako se Jugoslavijo opravi dotedaj nedotaknjene prestiža demokratske države.

Nad 16.000 stavkajočih v Budimpešti

Budimpešta, 19. avgusta s. Ker so bila posredovalna pozajanja pod vodstvom namestnika ministrskega predsednika Vassa sročili brezuspšno prekinjanje, je večji del budimpeštanskega kovinskega delavstva danes ustavil delo in sicer docela spontano, ne da bi bile strokovne organizacije izdale kake stavkovne parole. Kovinske strokovne organizacije so šele v ponedeljek na zapnem sestanku sklepala o zadržanju delavstva. Število stavkajočih znaša sedaj 16.800. To število pa se bo tekom dneva še zvišalo. Predsednik kovinske strokovne organizacije, poslanec Kabok, je izjavil novinarjem, da se je sedaj začela direktna borba med delavci in industrijalc.

Nove fantastične pripovedke z Bleda

Gg. Vukičeviću in Korošču se je sedaj pridružil še g. Jambrišak, ki ekskomunicira Pribečevića. — Smešne grožnje kot dokaz popolne nesigurnosti vladnega položaja

Beograd, 19. avgusta p. Danes je v Beogradu praznik. Političnih dogodkov ni nobenih. Ministri in politični voditelji posvečajo glavno pozornost politični agitaciji ter se skoraj vsi nahajajo izven Beograda. Dopoldne se je živahno razpravljalo o novih informacijah »Politike« z Bleda, v katerih se trdi, da se nahajamo pred novimi obrati v politični situaciji. Napoveduje se »popolna perturbacija« v medstrankarskih odnošajih in zopet se namigava z ustanovitvijo četrte stranke, katero da pripravlja g. Vukičević. Marinković naj bi razbil demokratsko stranko, en del SDS bi se pridružil vladi na ta način, da bi šel z dr. Marinkovićem, Pribečević pa bi se združil z Davidovićem. Pašićevci bi bili osamljeni in obsojeni na pogin. Iz vlade bi bila izključena Radić in Pribečević. Ako vlada ne dobi 11. septembra večine bo našla drug datum, ki ji bo osigural večino.

Politični krogi so bili spočetka nekoliko perplexni, ker se je trdilo, da pohajajo te informacije naravnost od Vukičevića in so se vpraševali, ali je min. predsednik res postal popolnoma neresen, da kuha take nesmisle. Pozneje pa se je izvedelo, da je ta najnovejša informacija produkt osebne fantazije beograjskega zobnega zdravnika dr. Jambriška, ki se te dni muja na Bledu kot Vukičevićev »medstrankarski« kandidat za varaždinsko okrožje (kjer so njegove šanse enake ničli) in ki se sedaj očitno smatra za tretjeda kompascienta pri blejskem paktu.

Ker je dr. Korošec ekskomuniciral Radičevića, smatra dr. Jambrišak za svojo pravico, da izključi Pribečevića. Večne grožnje, da bo vlada, če na volitvah propade, skupščino še enkrat razpustila, izjavljajo splošno ironijo, v ostalem pa se smatrajo kot najboljši dokaz, kako nesiguren je g. Vukičević volilnega izida. Te bedaste grožnje so tudi najboljša ilustracija fantastične številke 229 vladnih mandatov, ki jo je včerajšnja »Pravda« navedla kot volilno prognozo g. Vukičevića. Stalne intrige iz okolice min. predsednika zlasti proti Demokratski stranki, seveda demokrate razburjajo in pripravljajo teren za otvoreno borbo proti Vukičeviću, ki se bo razvila takoj po volitvah. Današnji govor g. Davidovića v Lazarevcu kaže, da je prt med Vukičevićem in DS dejansko že prezezan.

Jutri se vrača v Beograd min. predsednik, ki pa zvečer zopet odputuje v Zagreb in Karlovac.

Za enotno demokratsko fronto proti preteči reakciji

Poziv Ljube Davidovića. — Demokracija ne sme dopustiti, da Vukičević in njegovi zavezniki izigrajo voljo naroda. — Po volitvah bo demokracija vzela krmilo države v svoje roke

Beograd, 19. avgusta p. Ljuba Davidović, ki je včeraj odpotoval v Lazarevac, je imel zvečer konferenco, na kateri je obširno govoril o pomenu volitev. Med drugim je Davidović izjavil: 11. septembra ne bo borba za parlament, temveč borba za demokracijo in proti njej. Policija hoče, da pošlje v parlament ljudi, ki nečajo parlamentarizma. To pa znači, da nimamo demokracije, ne narodne vlade. Proti temu hočemo, da združimo vse demokratske elemente. Mi hočemo pravo narodno vlado, katere sedaj nimamo. Kdorkoli skuša preprečiti, da pride prava sila demokracije do izraza, ta ni demokrat, ta naj se pridruži »oni drugi gomili«. Nasilja ne sme biti več. Otvorjeno pravimo gospodi, ki se je tiče, da ne bomo dopustili, da se 11. septembra izigra pravo naroda. Radičali so danes sluge terorizma, z njimi treba obračunati.

Danes je Davidović govoril na velikem shodu v Venčanih. Iz njegovega govora sledi jasno, da je Demokratska zajednica odločena pretrgati vez z Vukičevićem, kojemu odreja tudi formalno kvalifikacijo, da bi bil po volitvah še šef vlade. Davidović je proglasil Vukičevića za največjega sovražnika Demokratske stranke, v kateri vidi glavno nevarnost za svoj položaj. G. Vukičević očitno smatra za svojo največjo nalogo, da po razkolu radikalne stranke izzove enak proces tudi v demokratski stranki. Očitno je pozabil, da je dolžan Demokratski zajednici največjo hvaležnost, ker je le z njeno pomočjo prišel na položaj ministrskega predsednika. G. Vukičević pa se zelo moti, ako misli, da mu bodo njegove intrige uspeli. Demokratska zajednica je danes najmočnejša politična skupina in ni dvoma, da bo po volitvah še ojačena in razširjena prevlečno vodstvo države v svoje roke.

V svojem nadaljnjem govoru je Davidović ostro kritiziral vladne radikalne kandidature, zlasti pa je napovedal nov obračun z g. Maksimovićem, ki ga čaka nova obtožnica v Narodni skupščini. Zaključil je svoj govor s pozivom na vse demokratske elemente v državi, da čvrsto stojijo na braniku demokracije, ki je danes bolj ogrožena kakor kdaj poprej.

Italija ovira nemški uvoz

Berlin, 19. avgusta d. V industrijskih krogih vlada v zadnjem času zaradi postopanja Italije glede izvoza nemških izdelkov veliko ogorčenje. Kljub obstoječim pogodbam Italija sistematično ovira uvoz iz Nemčije. Italijanska industrija mora uporabiti izključno le domače izdelke, če tudi so za 20 in več odstotkov dražji. Finančni minister pa je nedavno zvišal uvozno carino na najvažnejše izdelke za 50%. Zveza nemških industrijev je pokrenila akcijo, da zbere dokazni material za neelojalno početje Italije in da podvzame primerne korake za zaščito nemške industrije.

Porenjski problem

Pariz, 19. avgusta. s. Po končani seji ministrskega sveta je izjavil vojni minister Painlevé, da pogajanja z Londonom glede znižanja števila zasedbenih čet v Porenju še niso končana. Sedaj znaša število zasedbenih čet 56.569 Francozov, 7312 Angležev in 6351 Belgijcev.

London, 19. avgusta. s. Kakor izve Reutersjev urad, je francoska vlada predlagala da bi znižala svoje porenške čete za 5000 mož.

Italija želi nove kolonije

Pariz, 19. avgusta. s. »Petit Parisien« poroča iz rimskih političnih krogov, da se Italija najbrže ne bo upirala imenovanju nemškega zastopnika v mandatni komisiji. Kar pa se tiče možnosti odstopa ene nemških kolonij Nemčiji, je Italija mnemja, da se morajo najprej upoštevati italijanske želje Italije.

Kongres angleške delavske stranke

London, 19. avgusta. (lo.) Prihodnji redni kongres delavske stranke se bo vršil 3. oktobra v Blackfortu. Izvrševalni odbor je predložil kongresu v obravnavo sedem resolucij, ki obravnavajo razna organizacijska vprašanja in predlagajo med drugim, da komunisti ne smejo biti izvoljeni za delegate na bodoči konferenci delavske stranke.

Fašistična kazen za nepokorne novinarje

Rim, 19. avgusta. o. Polemika, ki se je razvila med listoma »Impero« in »Tevere«, je imela za posledico več dvojeboj in je postajala tako ostra, da jo je moral prekiniti glavni tajnik fašistične stranke, Turati, ki je proti četvorici urednikov obeh listov uvedel preiskavo, na podlagi katere je izključil iz stranke novinarja Settimalija ter izrekel ukor ostalim trem. »Impero« je tudi prenehal biti službeno priznano glasilo fašistične stranke.

Vatikan za obnovo diplomatskih odnošajev s ČSR

Praga, 19. avgusta. d. »Tribuna« poroča o pogajanjih z Vatikanom glede obnove diplomatskih odnošajev. Vatikan je v zadnjem času zelo opustljiv in zaradi Husove proslave ne dela več nobenih težav. Zastopnik Vatikana Ciriaci je dal »Tribuni« izjavo, v kateri poudarja, da Vatikan uvideva važnost Českoslovaške, ki igra v okrilju Male antante in v srednji Evropi sploh najvažnejšo vlogo.

Senzacionalne obtožbe Korfantya

Varšava, 19. avgusta g. Veliko senzacionalno razkritje lista »Poljska Zachodnia« o finančnih odnošajih poslance Korfantya do nemške veleindustrije v Gornji Šleziji. List zatrjuje, da je Korfanty nedavno prejel iz dispozicijskega fonda nekega rudarskega velepodjetja 2 milijona zlotov kot subvencijo za njegove liste. Izplačilo se je izvršilo pod krinko transakcije delnic Poljske tiskarne v Katowicah. Tudi sicer je bajte Korfanty sprejemal od nemških industrijev večje zneske. Za časa okupacije Šlezije je bil Korfanty na glasu kot eden najodličnejših poljskih nacionalnih borcev in je razvijal ostro propagando proti Nemcem.

Kalvarija našega naroda v Italiji

(Glej poročilo na 5. strani.)

Slaba žetev lorda Rothermerea

Slovaki odklanjajo energično njegovo akcijo in povdarjajo svojo zvestobo ČSR. — Pismo podkarpatskih židov lordu Rothermereu

Bratislava, 19. avgusta. p. Jutri se vrši na glavnem trgu veliko protestno zborovanje vseh slovaških političnih strank proti akciji lorda Rothermerea. Zborovanje je sklical slovaški narodni svet.

Včeraj se je vršila pod predsedstvom predsednika slovaške ljudske stranke Hlinke seja izvrševalnega odbora, ki so se je udeležili vsi poslanci in senatorji. V glavnem se je vršila razprava o stališču, ki naj ga zavzame stranka, k položaju nastale posledice akcije lorda Rothermerea in naraščajoče propagande madžarske iredente. V debato so posegli skoraj vsi navzoči, ki so ostro obsodili vsak poskus kršitve integritete Slovaške.

Po obširnem poročilu poslanca Hlinke je bila soglasno sprejeta in odobrena svečana deklaracija, namenjena slovaškemu narodu in za inozemstvo in ki naglašja med drugim: Slovaška ljudska stranka, ki je glede števila svojih pristašev nekaka reprezentanca slovaškega naroda, izjavlja svečano, da ne bo nikdar in pod nobenim pogojem dopustila, da bi kdorkoli in kakorkoli ogražal integriteto Slovaške v okvirju Českoslovaške republike. Slovaški narod se ne bo nikdar več vrnil k svojim tisočletnim zatiralcem in se bo Rothermereu in akciji madžarskih iredentistov najodločnejše uprl.

Praga, 19. avgusta, s. Klub poslancev

Zadnje nade za rešitev Sacca in Vanzettija

Končna odločitev v rokah najvišjega sodišča v Washingtonu. — Galsworthy, Wells in Bennett za pomilostitev

Newyork, 19. avgusta (be.) Danes je bil objavljen sklep vrhovnega sodišča države Massachusetts v procesu Sacco-Vanzetti. Vrhovno sodišče je odklonilo priziv obsodencev in zahtevalo braniteljev po obnovi procesa. Tudi prošnja za odgoditev justifikacije je bila odklonjena. Branitelji pa imajo še pravico priziva na vrhovno zvezno sodišče v Washingtonu. Ako ne intervenira najvišje sodišče v Washingtonu, bo Sacco in Vanzetti usmrčena 22. avgusta v zgodnji jutranji uri.

Boston, 19. avgusta s. Takol, ko se je zvedelo za odklonilo odločitev vrhovnega sodišča, so branitelji Sacco in Vanzettija sporočili novinarjem, da bodo nemudoma apelirali na zvezno sodišče ter prosili za odgoditev justifikacije. Pred stanovanjem guvernerja Fullerja so bile velike demonstracije. Policija je demonstrante razpršila. Policijski šef je takoj izdal nalog, naj se celokupna policija mobilizira, da se prepreči novi atentati.

London, 19. avgusta d. »Daily He.

Severne kitajske čete v Nankingu

Nanking gori. — Anglija mora braniti svoje državljane z vsemi sredstvi

London, 19. avgusta. (be.) Severne kitajske čete so zavzele Nanking, ki gori na več krajih. Kantonci se umikajo v neredu proti jugu.

Sanghai, 19. avgusta. (be.) Po zadnjih vesteh so severne čete zavzele Nanking. Od topniškega obstreljevanja so nastali v mestu številni požari. V Sanghaju vlada velika vznemirjenost, ker se boje, da bodo umikajoče čete južne armade navalele na mesto in ga oplenile.

London, 19. avgusta. s. Kakor poroča angleška uradna brezžična služba, so severne

čete v zadnji noči ponovno obstreljevale Nanking. Pri tem je več granat zadelo angleškega rušilca »Wiverna«.

London, 19. avgusta. (lo.) Incident s kitajskimi oblastvi zaradi zaplenjenega letala je zaključen. Vladni krogi opravčujejo polet angleških letal z dejstvom, da je kitajska državna oblast v popolnem razsulu in da je varnost angleških državljanov še vedno ogrožena. Da se zaščiti, se uporabljajo vsa mogoča sredstva. Ohraniti se mora tudi kontakt med angleškimi četami in angleškimi državljani.

Moskva organizirala maroško vstajo

Senzacionalna razkritja »Matina« o rovarstvu boljševiške internacionale proti Franciji

Pariz, 19. avgusta. (pa.) Ze med vojno z Abd el Krimom in po palom maroške vstaje je časopisje dolžilo sovjetsko vlado, da je organizirala in podpirala maroško vstajo. V podkrepitev gornjih trditev priobčuje »Matina« celo vrsto pism med vojaškimi sovjetskimi atašejem Volkovom v Parizu, sovjetskimi poslanikom Krestinskem v Parizu in nekim Gallaherjem v Moskvi, iz katerih nepobito izhaja, da je skušala sovjetska vlada s sodelovanjem tretje internacionale desorganizirati francosko kolonialno posest in pripomoči Maročanom do popolne zmage nad francoskim orožjem.

Dne 4. januarja je bilo naročeno Gallaherju, naj odpošlje do konca januarja Rifovcem 2500 karabink, 1500 pušk in potrebno municijo. Gallaher je nato odgovoril 8. januarja, da se je glede dobave orožja dogovoril z neko angleško tvornico v Dundeeju in da bo poskrbela za prevoz orožja neka nemška paroplovna družba v Angliji. Tri dni pozneje je bilo sklenjeno v Moskvi, da je treba podpreti z vsemi sredstvi rifovski pomožni odbor, da omogoči Maročanom spomladansko ofenzivo.

in senatorjev slovaške ljudske stranke je imel v Ružemberku sejo, na kateri je razpravljal o akciji lorda Rothermerea, ki jo klub obsaja, ker vztraja na nedeljivosti in integriteti Slovaške. Klub je obenem izrazil prepričanje, da bodo vse iredentistične in separatistične akcije na Slovaškem prenehale, ako bo vlada ugodila željam Slovačkov. Zato zahteva klub, naj se takoj prične z rešitvijo »slovaškega vprašanja«.

Užhorod, 19. avgusta d. V Munkaču se je vršilo zborovanje zastopnikov židovskih verskih občin Podkarpatske Rusije. S tega zborovanja je bilo odposlano lordu Rothermereu posebno pismo, v katerem ga naprošajo, naj se zavzame tudi za zatiranje žide na Madžarskem. Opozarjajo ga predvsem na numerus clausus, ki je uveden na Madžarskem in ki tvori za siromašno židovsko mladino pravo katastrofo, ker je na ta način prisiljena, da se izobražuje v inozemstvu. Opozarjajo ga nadalje, da je ta numerus clausus, ki predstavlja grobo žalitev demokracije in svobode, na Madžarskem zakonito sankcioniran. Obljube, ki jih je dal pred dvema letoma madžarski prosvetni minister grof Klebelsberg v Ženevi, so ostale neizpolnjene. Končno ga naprošajo, naj se zavzame za one židovske uradnike in učitelje, ki so bili leta 1920. odpuščeni iz službe le zaradi svojega židovskega pokolenja, in naj doseže vsaj to, da bodo zopet sprejeti v državno službo.

rald« objavljala dopis Galsworthyja, v katerem naglašja, da je po temeljitih in kritičnem študiju vsega dokaznega materiala v procesu zopar Sacco in Vanzettija prišel do prepričanja, da je obsodba povsem zgrešena. Že navadna justična pomota je zoper na, justični umor pa je naravnost strahovit. Prepričan pa je, da bo stara in slavna država Massachusetts znala preprečiti izvršitev smrtnih obsodbe in prihranila potomcem to sramoto. Tudi pisatelja Wells in Bennett objavljata v angleškem tisku dopis, v katerem povdarjata, da sta kot velika prijatelja in občudovalca Amerike naravnost presenečena nad justično pomoto, ki jo predstavlja obsodba Sacco in Vanzettija. Oba apelirata na guvernerja in na narod, naj se ne omadežuje s krvjo dveh nedolžnih mož.

Washington, 19. avgusta (lo.) Portugalski odpravnik poslov je izročil državnemu uradu prošnjo svoje vlade za pomilostitev Sacco in Vanzettija.

Washington, 19. avgusta (lo.) Portugalski

Na razdobju slovenske politike

(Misli in opazovanja nevtralnca.)

X.

Stari angleški državnik Gladstone je bil nekoč rekel: Zmota je misliti, da je le tisti dober politik, ki nikoli ne naredi nobene napake; ker potem bi na svetu sploh ne bilo nobenega dobrega politika. Dober politik je tisti, ki enkrat storjene napake več ne ponovi.

Če pa pregledamo politično kariero gospoda Korošca skozi tih devet let, odkar on vodi usodo SLS, vidimo, ne samo da je delal eno napako na drugo, ampak — kar tega politika najbolj karakterizira in ga frapantno razlikuje od njegovih sovrstnikov, — ga celo vidimo isto napake, in to ravno najnesrečnejše, vedno zopet ponavljati. Baš sedaj ga vidimo pogrezati se zopet v tisto usodopolno napako, za katero se je morala SLS že toliko pokoriti, namreč da sklepa zavezanost z vsem rizikom od svoje, a z nobenim jamstvom od nasprotni strani. Zopet vidimo dr. Korošca na drzovitem skoku v temo.

Politika dr. Korošca je pač čisto svojevrsna. Elementarni nauk o politiki uči: vsaka stranka mora stremeti za čim večjo samostojnostjo in neodvisnostjo; čim samostojnejše in neodvisnejše, čim svobodnejša je ena stranka, tem močnejša je. Ta aksiom politične umetnosti dr. Korošec ali popolnoma zametava ali pa mu je popolnoma nepoznan; njegova politična koncepcija kulminira očitno v prepričanju: tem močnejša je stranka, čim bolj se naveže na drugo. In se je navezal nekaj na Radiča, zdaj pa na Vukičevića. In čim slabšo zvezo je sklenil, tem močnejšega se čuti g. Korošec.

Če človek premišlja vse ta čudna politična pota, ki jih hodi šef SLS, se mora nehoti vprašati: Ali pa mar doktor Korošec napak, ki jih dela, sploh ne vidi? Saj je vendar jasno, da mora napako, ako nečesa, ki jo zopet napravi, najprej izprevideti. Za dr. Korošca obstoja opravičen sum, da svojih napak ne uvideva, to pa zato ne, ker se ima očitno za nezmotljivega. To se da sklepati že iz dejstva, da še nikoli ni priznal, da bi bil on kdaj kaj pogrešil. V tem se gospod Korošec vsekar eminentno razlikuje od drugih politikov.

Bismarck je bil, kakor znano, velik v priznavanju svojih zmot in se s tem tudi najbolj imponiral nasprotnikom. Na starem gospodu Pašiču se nas je vedno simpatično dojmilo, da je, če je napravil napako, to takoj odkrito priznal. Gospoda Pribičevića smo slišali lani pri neki priliki reči o sebi in svojih tovariših: Priznamo, da smo v preteklosti marsikaj pogrešili. Skrbeti moramo, da to popravimo. In celo gospod Stjepan Radič, ki ima, kakor znano, zelo visoko mnenje o sebi, je svojo preorientacijo l. 1925. opravičil z izpovedjo: Spoznal sem, da je bila naša dosedanja politika zgrešena. Od g. Korošca pa kaj takega doslej še nismo doživeli. In je vsekar interesantno, da on, ki je doslej še zmeraj natančno naredil to, kar je videl narediti gospoda Radiča, pa ravno te dobre strani svojega ideala še ni povzel. Posnema ga verno le v slabih rečeh.

Potemtakem seveda tudi ni prav nič čuda, ako je dr. Korošec vzroke svojih neuspehov vedno iskal povsod drugje, samo tam ne, kjer so edino ticali in tičijo: v njem samem, v njegovih političnih nesposobnostih. Za vse polomije in poraze, fiasko in blamaže, kar jih je doživela SLS, smo vedno videli dr. Korošca zavračati krivdo na druge faktorje. Nikdar ni bila SLS sama kriva, če za Slovenijo ni mogla nič doseči, vedno je bil krivec kdo drug. In je bilo včasih naravnost groteskno in ginitivo, kakšne krivice svojih neuspehov je vse znal najti gospod Korošec. Enkrat je bil kriv Beograd, drugič Vidovdanska ustava, enkrat Pašič, drugič Pribičević, potem zopet Radič, potem kamarila, framažonstvo, če je vseh drugih krivcev zmanjkalo pa domača SDS. In navsezadnje, ko g. Korošec že prav od nikoder nobenega krivca ni mogel več privleči za lase, ga je pa srečno iztaknil — v svojem časopisu! V spominu je še, kako se je g. Korošec na nekem zboru zaupnikov SLS bridko potolžil na «Slovenec» in «Domoljub», češ, premalo nas brani, premalo nam pomaga. Dočim je ves svet občudoval iznajdljivost in rafiniranost klerikalnih uradnikov, kako znajo polomije SLS pretvarjati v «velikanske uspehe», in dočim so predali obeh listov kar prekipeli slavošpevov na dr. Korošca in eposne zasluge poslancev SLS za Slovenijo, je šel šef SLS te svoje po-zrtvovalne pomočnike pred celo strankino reprezentanco javno ozmerjal.

Lueger je dejal na nekem banketu dunajskega tiska: Politiki je pri žurnalistu vedno na dolgu. Nikdar ne more biti stranka svojemu časopisu dovolj hvaležna. — Gospodje v uredniških sobah Katoliške tiskarne pa so ob tistem prijateljskem aktu šefa SLS mogli vzdihniti iz polnega srca: Nehvaležnost je plačilo sveta. Vsekar predstavlja napad šefa SLS na lastno časopisje, uničum v slovenski politiki in strankarski zgodovini.

Univerzalni krivec vse nesreče SLS pa je seveda in ostane slovenska SDS z dr. Žerjavom na čelu. Redno, zlasti pa ob vsakih volitvah, slišimo grmeti iz klerikalnega tabora to strašno obtožbo: SDS je vsega kriva. SDS je spletkarila tam v Beogradu. SDS nas je denuncirala, nam je vzela ugled, je naredila, da nismo mogli v vlado, je naredila, da smo morali iz vlade. Vsa tega političnega kozla, ki ga je ustrelil dr. Ko-

rošec, je kriv dr. Žerjav, in da je bila SLS o Veliki noči tako neusmiljeno postavljena pred prag, tudi to je zintigiral dr. Žerjav, je trdil «Slovenec». (Dasi je bilo SLS prvi dan njenega vstopa v Uzunovičev kabinet od vseh strani prorokovano, kakšno plačilo jo čakal!)

Torej: Da SLS ni mogla priti v Beogradu do nobene prave veljave in do nobenega pravega uspeha, tega naj je kriva SDS. Zares imenitno! Ali se ta ljuba družba okoli g. Korošca nič ne zaveda, kako se more s takimi naravnost otročji izgovori in očitki pred vsem svetom samo osmešiti? Ali se ne zaveda, da na ta način SLS sama priznava svojo onemoglost, priznava, da imata dr. Žerjav in Pivko v Beogradu veliko več moči in vpliva kot pa doktor Korošec in vseh njegovih 20 poslancev?

V stvari pa je seveda to obdolževanje (ki se ga poslužuje SLS za demagoško agitiranje proti SDS), gola absurdnost. Kje pa smo vendar? Ali smo mar v stari Turčiji? V ustavni parlamentarni državi smo, kjer se stranke lahko svobodno razvijajo in medsebojno tekmujejo. Kakor v sportu, tako je pa tudi v politični areni: zmaga je boljše kvaliteta, večja spretnost, prožnejši duh. Slabota stranka si pod dobrim vodstvom lahko pribori dominanten položaj. V narodni skupščini je doslej sicer gospodovala radikalna stranka, a to zgolj surovo numerično premočjo. Kam pa

je to slednjič njo samo privedlo? V razkroj, kakor vidimo danes.

Take stajane pozicije, kakor jo je imela SLS ob našem zedinjenju, pa sploh ni imela nobena stranka v državi. Obdana z gloriozno majniško deklaracijo, s slavo Krekovega imena, z visokim političnim prestižem, z ogromnim moralnim kapitalom je l. 1918. dr. Korošec ukorakal v Beograd. In kaj je od vsega tega danes ostalo? Kam bi bil pod tako ugodnimi okolnostmi pripeljal SLS v devetih letih en Krek, en Susteršič! Zavzemala bi SLS danes tako močan položaj v državi, predstavljal tako močan politični faktor, da bi proti njej noben nasprotnik ne mogel nič opraviti.

A kam je pripeljal SLS dr. Korošec? Od stopnje do stopnje navzdol. Od zmagljivega blođenja za političnim fantomom kakor je Stjepan Radič, pa skozi poslednji dve leti najklavnejše vloge, ki jo je kdaj mogla igrati ena stranka, slednjič tako daleč, da išče ta uboga SLS «predstavljateljica slovenskega naroda in nositeljica slovenstva» danes svojo zadnjo in edino rešitev le še v velebrski firmi Vukičević, o kateri se pa trenutno ne ve, če ni že tudi v konkurni.

Zares: spravi me eno stranko tako na psa, kakor je dr. Korošec Slovensko ljudsko stranko — ne glede na to, koliko škode je pri tem trpela Slovenija, — to zamore samo uprav genjalna politična nesposobnost.

Kako je skrbela SLS za državne nameščenice

Uradniško vprašanje od l. 1925. pa do danes. — Dobrote, ki jih je prinesel kleroradikalni finančni zakon za l. 1927-28. državnemu uradništvu vseh kategorij

Pred skupščinskimi volitvami l. 1925. je SDS izdala dokumentirano in programatično brošuro o uradniškem vprašanju, ki je našla v vseh uradniških krogih vsled svoje absolutne objektivnosti in vsled svoje programatičnosti kar najlepši odziv. Kot bodoči program SDS v korist državnega uradništva je ta brošura poleg zahtev za ureditev tekočih vprašanj navajala naslednje zahteve:

1.) Izboljšanje uradniškega zakona z odpravo Kojičevih pokvar, 2.) izboljšanje uradniške uredbe z upoštevanjem Reisnerjevega elaborata in predlogov uradniških zastopnikov, 3.) revizijo razvrščanja v kategorije, 4.) izplačilo diferenc in 5.) uvrstitev pogojev za veliko socialno-politično organizacijo javnih nameščenic v okviru «stanovskega parlamenta» in po načelih III. dela Vidovdanske ustave.

Že iz formulacije teh zahtev je razvidno, da je šlo v glavnem za poprejške, oziroma za izboljšanja zakonov, razvrstitve in uredit, ki so jih pokvarili radikalni režimi in da je vse prvotne dobre predloge v vseh uradniških vprašanjih proučila in postavila SDS. Njeni predlogi so tekom časa postali fundament uzakonjenih uradniških pravic in materialnih prejemkov, a radikali so bili tisti, ki so te predloge okrnili in ustvarili vse one zahteve, ki jih je navedel program SDS pred volitvami leta 1925.

Prvotni Reisnerjev elaborat uradniškega zakona je pokvaril kot rečeno radikalni režim od asistenci SLS, in sicer je bil to radikalni minister Kojič, ki je ustavil v prvotni uradniški zakon: a) triletno nestalnost, b) nevestje vojnih let, c) upokojitve tekom treh let po starem in d) neprevedbo upokojencev. Te stvari je g. Kojič izpeljal, ko se je radikalna stranka «rešila SDS».

Klerikalci so potom Markovega protokola nadalje preskrbeli, da so radikali lahko brez vsakega odpora izpeljali zloglasno razvrstitev v kategorije.

SDS je torej l. 1925. ponovila one točke svojega uradniškega programa, ki so jih radikali pokvarili. Bila bi jih tudi izvedla, da ni koj po volitvah l. 1925. prišel znani notranjopolitični prevrat, ki je izločil SDS iz vlade ter ustoličil znane sporazumške režime radikalne in Radičeve stranke do februarja l. 1927. Od l. februarja 1927. pa je bila potem SLS v koaliciji z radikali in z njimi postavila letošnji finančni zakon.

Državno uradništvo sme torej po pravici vpraševati: Kaj so storili radikali od l. 1925. pa do danes v korist državnega uradništva? Kaj so predlagali radičevci in ali so kaj dosegli slovenski klerikalci letos pomladi na vladi?

Na ta tri neizpodbitno postavljena vprašanja mora vsak državni uradnik odgovoriti z žalostnim, toda absolutno točnim odgovorom: Nič! Še več kot nič, ker ti režimi so položaj uradnikov še znatno poslabšali!

Po volitvah l. 1925., ko je SDS izpadla iz vlade, so, kakor pravilno pravi «Slovenec» začele uradniške organizacije opozarjati vladajoče faktorje, da «so službeni prejemki za dostojno preživljanje absolutno nezadostni, v nobenem skladu z dragino, da uradniški stan propada, da se zadolžuje itd. in da je tako ravnanje z državnimi nameščenici v nepregledno škodo države same!»

Vse te spomene niso ničesar zalegle. Radikali so ostali mutasti, radičevci so pokazali po svoji stari navadi uradništvu fige, a naša SLS je letos na vladi, lahko mirno duše rečemo, direktno demonstirala skoro vse s težimi boji in mukami dosežene uradniške pravice ter pripravi uradništvu strašno razočaranje.

Najprvo je na seji fin. odbora 2. februarja SLS odklonila predloge SDS a) o ukinitvi navedbe, s katero so bile v korist poplavlencev znižane draginjske doklade državnih uradnikov,

b) o izenačenju upokojencev in o izdatnih merah, da se ne zavleče izplačilo penzij.

Nato so klerikalci s finančnim zakonom za l. 1927-28. izpremenili provizorične draginjske odteljele v korist poplavlencev v definitivne. Kar je bila preprotizakonita naredba ministrskega sveta, je po zaslugi klerikalcev postala zakon in definitivum! Vse državno uradništvo si je bilo ravno glede teh odteljev na jasnem, da so grda krivica in da jih je treba čimprej ukiniti, nastalo škodo pa povrniti uradnikom v obliki novoletnih prispevkov.

SLS je s tem finančnim zakonom nadalje suspendirala važne pravice uradniškega zakona. Reduciranim uradnikom je odvzela pravico do pokojnine. Zvaničnike je izpremenila kar en bloc v dnevnice! Pravico do pokojnine je okrnila na ta način, da je podaljšala aktivno službovanje navzgor do 35 let.

Po l. aprilu je kleroradikalna vlada vrgla na cesto na tisoče in tisoče državnih nameščenic brez odpravnine in brez vsakega odpovednega roka.

Odpravila je nadalje brezobrestna posojila v slučaju bolezni in smrti. V službi ponešrečenim uradnikom je okrnila pravico do pokojnine na ta način, da se takemu revežu ne vsteje več 10 let službe, kakor je odredil Reisnerjev uradniški zakon.

«Naš glas» je napisal 10. aprila t. l. o SLS, da se poslužuje za svoje persekucije in redukcije najordinarnejših «političnih žonglerjev». A vrhu tega je SLS obdavčila staroupokojence z novim davkom pod okvističnim minimumom in odredila upokojnikom normalne draginjske doklade proti pozitivni razsodbi Državnega sveta!

Taka je fotografija ljubezni SLS za državne nameščenice v luči pozitivnih dejstev in zgodovinske resnice.

G. Vukičević v Ljubljani

Zborovanje min. predsednika na magistratu.

Včeraj popoldne ob 18. je na povratku z Bleda v Beograd prispel v Ljubljano g. Vukičević ter je imel v magistratni zbornici sestanek z radikali iz Ljubljane in ljubljanske oblasti. Sestanek se je udeležilo kakih 100 ljudi. Kot nezasišeno dejstvo je zabeležilo, da sta se tega partizanskega sestanka udeležila tudi ljubljanski in mariborski veliki župan. To je pač prvi tak slučaj v Sloveniji. G. Vukičević je entuziastično pozdravil g. Ravnihar, proslavljajoč njegov pakt s klerikalci, ki daje njemu upanje, da postanejo slovenski radikali ravnopravni činitelji z SLS. G. Vukičević je izrazil svoje presenečenje, da vidi zbranih toliko radikalov. V Mariboru je videl med radikali same mlade ljudi, pa so mu odgovorili, da je pač stranka še mlada. Napadi na blejski pakt so mu nerazumljivi. Govorica, da predvideva revizijo ustave, je prazna. Pakt obstoja v glavnem v tem, da je g. Korošec usvojil njegovo (Vukičevićevo) pismo kralju, ki vsebuje program za novo Narodno skupščino in sta se zmenila, da bosta v bodoče delala skupno, kar bo na korist radikalov, klerikalcev in države. Sporazum s klerikalci je mnogo intimnejši nego so drugi slišni sporazumi. Volitve morajo izčistiti tudi radikalno stranko. Država je še vedno neomnina in za žganje n. pr. tvori granico še vedno reka Drina, a tudi uradniki so neenaki. Mnogo se govori o terorju, a dejanska terorja nikjer ni in on (g. Vukičević) ga ne vidi. G. Vukičević se je končno opravičil, da ne pove, kar bi navzoči radi slišali, a storil bo to v nedeljo, ko bo odgovarjal svojim beograjskim protivnikom. Končno je govornik na lahko pokaral, da radikali niso mogli sestaviti pravilne kandidatne liste, češ toliko Vas je advokatov. A sedaj, ko se je to zgodilo, naj radikali glasujejo za prijatelje.

Vukičevićevo govor je navzoče silno razočaral. Debatu je izostala, ker se je g. min. predsednik naglo poslovil ter odšel na kolodvor. Tam se je vršila kleroradikalna prijateljska večerja, katere sta se udeležila tudi g. Korošec in najnovejši kompaciscent v blejskem paktu beograjski zobni zdravnik doktor Jambrišak.

Z brzovlakom ob 20. se je g. Vukičević odpeljal v Beograd. Z istim vlakom se je vračal z Bleda tudi vojni minister general Hadžić.

Položaj bančnih uradnikov

Kadar se v javnosti govori o bančnem uradništvu, prevladuje mnenje, da je to velik in prav dobro plačan gospod. Žal temu ni tako. Ravno nasprotno: položaj bančnega uradnika je postal zadnji čas skoro nevzdržen.

Svoječasno je bila za bančne uradnike uvedena temeljna plača in premakljiva draginjska doklada. Ta doklada se je določevala na podlagi posebnega indeksa in regulirala in izplačevala vsake tri mesece. Ta način reguliranja prejemkov z ozirom na obstoječo, naraščajočo ali padajočo draginjo, je v bistvu najbolj pravičen, seveda, če je pravilno in dosledno izvajen. Žal je praksa dokazala, da ni. Najhujši udarec pa je nastopil koncem lanskega leta in letos, ko so se začele doklade stalno nižati, so sploh odpadle in sedaj se hoče že 5 % od stalnih prejemkov odtegniti.

Zniževanja se utemeljuje s tem, da je draginja izdatno padla in da je zbog gospodarske krize treba štediti in zniževati režijo. Pa si oglejmo stvar od bližje!

Ali je draginja padla? Je ponekod, drugod pa zopet narasla in če upoštevamo, da so narasle predvsem cene stanovanj, potem moremo na splošno konstatirati, da se danes živi mnogo težje, kot pred letom ali dvema letoma in obeta se nam še slabše. Če se nadalje upoštevata, da se je bančne uradnike itak stalno prikrajševalo in se ni hotelo priznati raznih nujnih potreb inteligentnega človeka, vidimo, da se ta stan z zniževanjem doklad nepravilno udirja.

In znižanje režije? Vidimo to potrebo, ne moremo pa priznati, da se razne izgube, ki jih utrpe banke, krijejo s zniževanjem prejemkov uradništva, nasprotno pa se izkazuje še vedno iste dobičke kot preje in najbrže tudi upravni svet v svojih prejemkih nočejo biti prikrajšani. Izgube naj se krijejo drugače, uradništvu pa naj se za njegovo težko in odgovorno delo nudi poštena eksistencija. Uradništvo je pritegnjeno zadostno k znižanju režije že s tem, da je bil podaljšan delovni čas od 6 na 8 ali celo več ur, da je tekom let bilo reduciranih precej moči na ta ali oni način in da se končno zadnja leta ne sprejema skoro nikakih novih moči, pač pa se pri izdatno zmanjšanih dohodkih stavi zahteva, da izvrše trije tisto delo, ki ga je prej vršilo 10 ali še več uradnikov.

Apelirati moramo na bančne uprave, da naj svoje stališče v pogledu uradništva v skupno korist revidirajo!

Bančni uradnik.

Politične beležke

Dvoletnost SLS napram komunistom

List ljubljanskega škofa priobčuje članek, v katerem se silno doberika komunistom in zaključuje, spominjajoč se dogodkov na Zaloški cesti, da je čas terorja minul, češ, da za to jamči SLS. Na drugi strani iste številke priobčuje isti «Slovenec», koliko je bilo baš te dni aretirane komunistične inteligence. Nekatere teh aretacij so vzbudile pomisleke tudi izven meje naše države, druge so v zvezi s kandidaturami za predstoječe skupščinske volitve. Tako postopa v praksi «lntimna dvojica» Vukičević-Korošec. A istočasno piše Korošec organ, da je terorja napram komunistom konec. Ali res smatra SLS koga za tako neumnega, da ne vidi, da SLS zopet enkrat poskuša igrati dvojno vlogo? Ali je g. Korošec na Bledu proti ravnokar se vršecu terorju g. Vukičevića kaj ugovarjal? Ne, aretacije okoli 40 nezavisnih delavcev Korošcu niso teror, pač pa po «Slovenec» trditvi jamstvo, «da je terorističnim poskusom odklenalo».

SLS vabi uradnike v svoj tabor

Prepričuje jih: Liste niste mogli vložiti, zato pa volite nas. SLS v svoj agitaciji pobablja povedati, da je uradniški zakon delo demokratov, da so pa bili od homogenega radikalnega režima, podpranega od SLS, l. 1923 vanjo vrinjeni številni členi, ki so prvotni zakon poslabšali in zlasti suspendirali stalnost v službi. SLS je še letos glasovala za finančni zakon, ki je glavne pridobitve uradniške pragmatike razvejal in celo že dosežene pravice preklinal. Radikali, s katerimi je združena SLS, pa napovedujejo še nove omejitve uradniških pravic in nove redukcije. Od klero-radikalov — to ve vsako politično dete v naši državi — ima uradništvo pričakovati samo novih udarcev. Preko dejstva, da ta stranka nima niti najmanjše socialne zilice in da so ji državni nameščenici za strankarsko orodje, ne more nihče, in zato pač tudi nobeden stanovsko zavezan javni nameščenec ne more voliti ne klerikalcev ne radikalov.

Radikali in Velesrbstvo

V Beogradu je začel te dni zopet izhajati dnevnik «Balkan», izdaja ga g. Svetolik Savić, ki je bil tudi izdatelj lani preminulega «Balkana». V včerajšnji številki je začel «Balkan» priobčevati odlomke iz Savičevih memoarov pod naslovom «Kdo je pospešil Pašičevo smrt». Savić pripoveduje med drugim, kako ga je l. 1921., ko se je «Balkan» srdito boril za Srbsko stranko, pozval bivši zunanji minister dr. Ninčić na sestanek. «Dr. Ninčić mi je — pripoveduje Savić — objasniti težki položaj, v katerem se nahaja država radi Stepana Radiča. Dokazoval mi je potrebo, da se vsi Srbi združijo v radikalni stranki. Program in ideja Srbske stranke da sta absolutno ista kakor program in ideja radikalne stranke. Kar je najvažnejše v programu Srbske stranke: Velika Srbija, srbska zastava, grb in drugo, vse to je tudi svetinja za radikalno stranko».

Kandidature v Srbiji

Beograd, 19. avgusta r. V volilnih okrožjih predvolne Srbije so bile postavljene naslednje kandidatne liste:

Beograjsko okrožje 6 list: dve radikalni, demokratska, disidentna demokratska s samostojnimi demokrati, republikanska in zemljoradniška.

Smederevsko okrožje 5 list: demokratska, zemljoradniška, dve radikalni in samostojnodemokratska.

Čačanski okrožje 5 list: dve radikalni, demokratska, zemljoradniška in socialistično - republikanska.

Kragujevaško okrožje 9 list: dve radikalni, dve demokratski, komunistična, republikanska, socialistična, samostojnodemokratska in zemljoradniška.

Krajiško okrožje 6 list: tri radikalne, dve demokratski in zemljoradniška.

Moravsko okrožje 8 list: demokratska, dve radikalni, zemljoradniška, republikanska, samostojnodemokratska, socialistična in republikanska - zemljoradniška.

Pirotsko okrožje 5 list: zemljoradniška, komunistična, dve radikalni in demokratska.

Topliško okrožje 5 list: demokratska, dve radikalni, samostojnodemokratska in radičevska.

Kruševaško okrožje 7 list: demokratska, tri radikalni, zemljoradniška in republikanska.

Niško okrožje 7 list: samostojnodemokratska, dve radikalni, demokratska, delavska, zemljoradniška in socialistična.

Požarevsko okrožje 8 list: tri radikalne, demokratska, zemljoradniška, samostojnodemokratska, delavska in republikanska.

Užičko okrožje 6 list: radikalna, demokratska, samostojnodemokratska, zemljoradniška, delavska in republikanska.

Valjevoško okrožje 6 list: zemljoradniška, dve radikalni, demokratska, komunistična in «sirotinjska» (cižanska).

Rudniško okrožje 4 liste: radikalna, demokratska, zemljoradniška in delavska.

Timoksko okrožje 6 list: dve radikalni, demokratska, zemljoradniškodemokratska in zemljoradniška.

Podrinjsko okrožje 9 list: tri radikalne, dve demokratski, republikanska, zemljoradniška, samostojnodemokratska in zemljoradniškodelavska.

Vranjsko okrožje 7 list: dve demokratski, dve radikalni, republikanska, zemljoradniška in samostojnodemokratska.

Beograd, 19. avgusta p. Izvršilni odbor SDS je danes odobril sledeče kandidatne liste: volilno okrožje Kragujevac — nosilec liste inž. Danilo Stojanović; Sombor — dr. Emil Gilgorigević; Toplice — Sima Sekulić, zemljoradnik; Kumanovo — Sazum Hadži Meji; Morava — Savić Milo, inž.; Skoplje — Jęfta Nikolić, odvjetnik; Vranje — Dragotin Simonović, profesor; Smederevo — Svetislav Miličević, župan.

Fašistična slavnost v Opatiji

Sušak, 19. avgusta. N. V nedeljo priredili fašisti v Opatiji veliko slavnost. Vabila so razposlali tudi v vsa jugoslovenska kopališča. Nacionalna društva so pokrenila akcijo, da Jugoslovenci ne bodo nasledili fašističnim vabilom.

Rekordno število kandidatnih list

Karlovac, 19. avgusta. n. Za občinske volitve je bilo vloženih doslej nič manj kot 16 list s 3000 kandidati. Policija je danes aretirala nosilca komunistične liste.

Šumarski kongres

Beograd, 19. avgusta. p. Dne 28. t. m. se bo vršil v Beogradu kongres Udruženja šumarjev, katerega se udeležijo zastopniki iz cele države.

Telefon v Kvarneru

Sušak, 19. avgusta. n. Danes je bila odprta nova telefonska zveza med Reko ter Crikvenico in otokom Krkom.

Pred novimi prekocean-skimi poleti

London, 16. avgusta (lo). Neugodne vremenske razmere so ponovno preprečile polet kapetana Courtneya preko Oceana. Med tem so pripravljata dva druga konkurenta na polet in sicer polkovnik Minchin in Leslie Hamilton. Letalca nameravata poleteti iz Dublina v Ottawa.

Madrid, 19. avgusta (be). Polkovnik Franco, ki je prvi poletel iz Španije v Argentino, je odpotoval na Azore, kjer bo proučeval možnost poleta iz Španije v New York.

New York, 19. avgusta (lo). Pogrešano letalo «Dorane» so našli na nekem otoku. Letalo in letalci so nepoškodovani.

Pariz, 19. avgusta (pa). Neki poročnik je potolkel višinski rekord s hidroplanom. Dosegel je s tovorom 2000 kg višino 4500 m. Prejšnji višinski rekord 3261 m je dosegel neki Italijan.

Francoska delegacija za Ženevo

Pariz, 19. avgusta. a. Na današnji seji je ministrični svet razpravljajal o sestavi delegacije za septembarsko zasedanje Društva narodov. Delegaciji bo načeloval Briand. Člana bosta Loucheur in Paul Boncourt. Namestnik za Henryja Jouvea, ki je odstopil, je ni določen.

Ricciotti Garibaldi se vrne v Italijo?

Rim, 19. avgusta. d. Italijanski poslanec v Londonu je sponzoriral s notranjim ministrom izdal Ricciottiju Garibaldiju dovoljenje za povratek v Italijo. «Impero» ironično pripominja, da se ne vrača na čelo protifašističnih čet marčev kot običajni kramer.

Neprijetna pošiljka

Nancy, 19. avgusta. a. Tukajšnji italijanski konzul je prejel poštni paket, v katerem je bila bomba. Konzul je preprečil eksplozijo s tem, da je ugasnil še tleči trak bombe.

Naši kraji in ljudje

Potovanje naših ljudi po Italiji

V zadnjih mesecih se je pripetilo več dogodkov, ki so v neposredni zvezi med seboj in jih je treba posmatrati z istega vidika ter opozoriti nanje občinstvo.

O veliki noči so se avtomobilisti iz Ljubljane ponesrečili v bližini Opazice. Več italijanskih avtomobilov je vozilo mimo, a ko so videli na ponesrečenem avtu znak SHS, so odbrzeli mimo in se za ranjene ponesrečenere, ležeče na tleh, sploh niso zmenili. Šele čez nekaj ur so jih našli okoličari, barbari slovenski kmetje, ki so jim pomagali.

Pred nekaj dnevi se pelje po cesti blizu Postojne motorni kolesar iz Ljubljane. Ima naravno znak SHS. Za njim pridri laški svilo, se zaleti vanj, ga vrže v jarek in odhiti naprej, ne da bi se zmenil, češ, naj krepko poroči sciao.

Če se po teh dveh slučajih, ki nista samo slučaj, nekaterim našim avtomobilistom še školina, voziti se po Italiji, prosto jim, tolaže se jim kaj takega ali še hujšega pripeti, naj se ne razburjajo; naši bodo samo to, kar so hoteli.

Ni mesec dni tega, kar se je oglašil v uredništvu gosp. Knežević, sin beogradskega polkovnika, ki je pripotoval iz Pariza, kjer študira na univerzi, preko Italije. Pokazal je rane, ki so mu jih prizadeli fašisti s pretepanjem v ječi v Trstu, kjer so ga zanošali s štirimi slovenskimi pariškimi visokošolci na kolodvoru aretirali brez povišja.

Ne razumem, zakaj se naši ljudje še vedno vozijo v Pariz preko Italije, ko je proga čez Jesenice - Schwarzach - St. Veit - Buchs - Švica udobnejša, hitrejša in cenejša, kakor obe laški progi (preko Simplona in preko Modane). Ljubljana - Pariz III. razred brzavak stane preko Italije 700 Din (čez Simplon), oziroma 630 Din (8 ur daljša proga preko Modane) plus italijanski vizum, dočim stane čez Jesenice - Buchs - Švico samo 650 Din, plus 10 Din avstrijski prehodni vizum, a švicarski prehodni vizum se dobi zastoj v vlaku.

Kdor potuje preko Italije v Pariz, mora (razen če se vozi v Orient-ekspresu) na simplonski progi dvakrat prestopiti, na modanski na trikrat, oziroma štirikrat, kakršna je pač zveza, medtem ko potnik preko Buchsa sede v Jugoslaviji v direktni brzavak Beograd - Zagreb - Ljubljana - Jesenice - München in se z njim pelje do avstrijske postaje Schwarzach - St. Veit. Tu prestopi na brzavak Dunaj - Pariz, s katerim ima takojšnji direktno zvezo s Parizom. V obratni smeri je isto. Torej edino enkratno prestopanje.

Koliko bolj so udobni avstrijski, nemški in švicarski vagoni, kakor italijanski, to pove lahko vsakdo, ki se je po teh progah vozil.

Toliko v vednost vsem onim, ki se vozijo v Francijo in hočejo potovati, ne da bi bili nadlegovani ali celo življenjsko ogroženi na svojem potu. Pred dvema letoma je bilo potovanje preko Italije v Pariz v istini cenejša, kakor preko Avstrije in Švice, a odkar je lira tako narasla, se ne plača voziti niti preko Italije, niti potovati po Italiji.

To Italijani dobro vedo in ker se je radi tega in radi življenjske nevarnosti, ki so jim izpostavljeni tuji v Italiji, tujski promet silno zmanjšal, so v onemogočeni jezici začeli delati propagando zoper turizem po Jugoslaviji, predvsem po Dalmaciji. Pri tem se ne poslužujejo samo novin, temveč tudi radia. Vsemu svetu so javili, da so se prikazali v jugoslovenskem Primorju morski psi in da vse trumoma zapuša naša kopališča. Stvar je bila podla laž, kajti dosedaj na naši obali letos še niso videli niti enega morskega psa. Naravno je pa, da se bodo v slučaju, če pridejo psi v Jadransko morje, prikazali vsekakor prej na čisto odprti laški obali, n. pr. na Lido ali v Riminiju, kakor pa v skalnih zatoni dalmatinskih otokov, saj je znano, da morski psi ljubijo predvsem odprto morje.

Če bodo torej Italijani preveč trobili, koliko morskih psov je v Jadranskem morju, naj le pazijo, da se tisti redki tuji, ki se danes kopljejo na njih obali, ne popihajo — za varne dalmatinske otoke.

Občinstvu je tudi znano, kakšen nov sport so si izmislili fašisti, ki se dolgočasijo s straženjem meje: lovijo nedolžne turiste ob meji, jih uklepajo v spone, češ, da so špijoni, jih zaprejo za nekaj dni, poštno premlatijo, nato pa naženejo čez mejo. To se ni prigodilo samo na naši meji, temveč tudi na avstrijski in švicarski in enako na francoski. Toda medtem ko so ostale vlade vložile takoj energičen protest zoper tako postopanje, ki bi je v obraz vsaki civilizaciji in zahtevalo povrnitev zaplenjenih stvari, oziroma odškodnino zanje, o kakem tozadevnem koraku naše vlade ni bilo dosedaj prav nič čuti.

Fašistična vlada je slednjič sploh prepovedala dostop tujem v laške Alpe, to se pravi v vse obmejne kraje. Pod naslovom «Les Alpes italiennes sont interdites aux étrangers» (Laške Alpe so prepovedane tujcem) prinaša pariški dnevnik «Quotidien» od 12. t. m. naslednje poročilo iz Zeneve: «Izveniški prelazi Sv. Bernarda in Simplona so vse ostale alpske ceste, ki vodijo iz Francije ali Švice v Italijo, zaprte za turistični promet. Stražijo jih fašisti, ki tudi branijo turistom, prihajajočim iz inozemstva, delati izlete na laških obronkih Alp.»

Prinašamo to opozorilo za naše turiste, ki bi menili, da s pravilno izstavljenim polnim listom lahko posejajo od Italijanov zasidene planine.

S potovanjem v ali preko Italije je pa bolj pametno počakati dotle, dokler se ne vrnejo v deželo civilizirane razmere.

cem) prinaša pariški dnevnik «Quotidien» od 12. t. m. naslednje poročilo iz Zeneve: «Izveniški prelazi Sv. Bernarda in Simplona so vse ostale alpske ceste, ki vodijo iz Francije ali Švice v Italijo, zaprte za turistični promet. Stražijo jih fašisti, ki tudi branijo turistom, prihajajočim iz inozemstva, delati izlete na laških obronkih Alp.»

Prinašamo to opozorilo za naše turiste, ki bi menili, da s pravilno izstavljenim polnim listom lahko posejajo od Italijanov zasidene planine.

S potovanjem v ali preko Italije je pa bolj pametno počakati dotle, dokler se ne vrnejo v deželo civilizirane razmere.

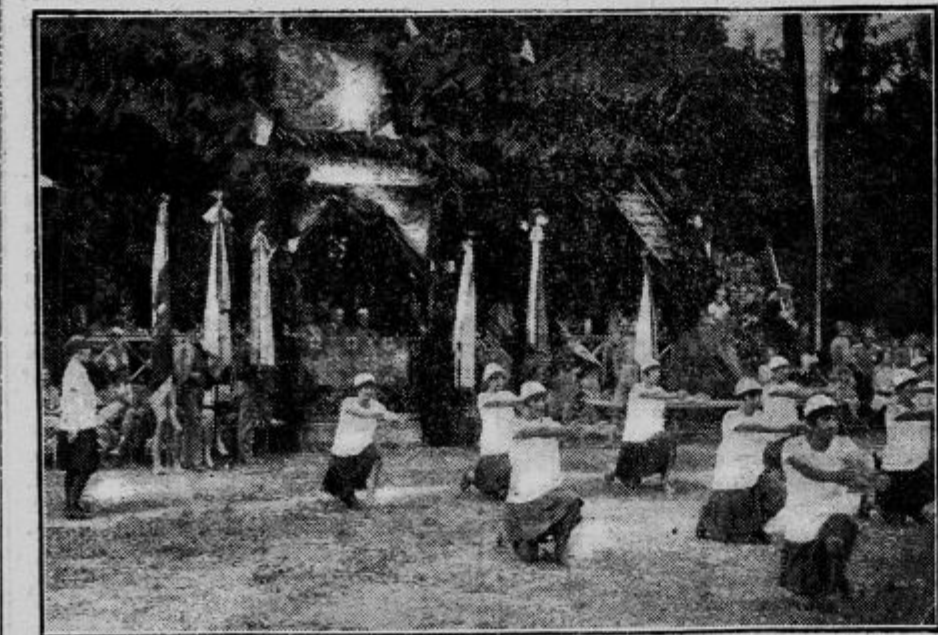


Msgr. don Bulić, dosmrtni gost Rogaske Slatine

Zdravilišče Rogaska Slatina je ponudilo svetovnoznane arheologu dr. Franu Buliću v priznanje za njegovo znanstveno delovanje, s katerim je proslavil našo domovino, da more preživeti svoje počitnice do smrti v Rogaske Slatini, kamor prihaja redno vsako leto in kjer se je svojočasno stal v vladiko Strossmayerjevem, dr. Račkim in drugim znanstveniki in pisatelji.



Princ Pavle v pogovoru s funkcionarji Sokolskega društva in prireditve v Boh. Bistrici



Visoki gostje na krasno uspelem zletu naraščaja Gorenjske sokolske župe v Bohinjski Bistrici

V okrašen loži princ Pavle in princesa Olga z bivšim grškim kraljem Jurijem.

Kraljev pokal in 200.000 Din za naše letalce

Dve veliki letalski prireditvi.

Naša mlada aviatika, ki se je začela s silnim zamahom krasno razvijati, bo letos še dvakrat imela priliko, da pokaže svoj napredek, pogum in sposobnost.

Na rojstni dan prestolonaslednika Petra dne 6. septembra bodo velike tekme za kraljev zlati pokal. Tekme se bodo vršile na 1200 km dolgi progi od Novega Sada preko Niša, Skoplja, Mostara, v Sarajevo in odot preko Zagreba nazaj v Novi Sad. Zračne dirke se bodo udeležili vsi tipi letal, s katerimi razpolaga naša aviatika. Po interesu naših letalcev se lahko z gotovostjo računa, da se bo tekme udeležilo preko 100 letalcev z najmanj 50 letali. Poleg kraljevega zlatega pokala je še več raznih daril, poklonjenih od raznih letalskih poveljstev in od Aeroklubov.

Nadalje se bo na inicijativu Aerokluba v Beogradu vršila tekma jeseni velika letalska tekma českoslovaških, poljskih in jugoslovenskih letalcev. Tekma bo velika manifestacija bratskih držav Českoslovaške, Poljske in Jugoslavije, in obenem nekakšna revija njihovih zračnih sil. Udeležili se je bodo samo avijoni za izvidništvo, ki so v vojaški službi najmanj že tri mesece. Naši letalci bodo izvršili velik polet na zračni liniji Beograd-Varšava z obveznimi pristanki v Bratislavi, Pragi in v Krakovu ter na povratku iz Varšave v Beograd z obveznim pristankom v Pragi. Aeroklub v Beogradu je že izdelal program te velepomembne tekme in določil nagrade v višini do 200.000 Din.

Velik požar v Mariboru

Maribor, 19. avgusta

Popoldne ob 15.15 so opazili pasantje, da se vali iz hiše na vogalu Aleksandrovi in Meljske ceste, v kateri se nahaja znana veletrgovina z železno g. Korajžja, gost dim. Domačini, ki so takoj prestrašeni zbežali iz hiše, so ugotovili, da je izbruhnil požar v podstrešju. Z bližnje policijske stražnice je bila takoj alarmirana požarna bramba, ki je v par minutah prihitela z

gasilnim orodjem na lice mesta in stopila takoj v akcijo.

Spreni akcij gasilcev se je predvsem zahvaliti, da požar ni povzročil katastrofe, ki bi bila sicer neizbežna in bi lahko začela tudi kolodvorsko poslopje. Tako pa se je posrečilo, da so rešili vse, razen podstrešja nad hišo v Meljski cesti. Vzrok požara še ni ugotovljen. Domneva se, da so ga povzročili neprevidni delavci, ki so bili na podstrešju. G. Korajžja, ki je lastnik hiše, trpi tem večjo škodo, ker je imel na podstrešju veliko zalogo železnih peči in posode, ki je seveda vsa uničena. Škoda je le deloma krita z zavarovalnico.

Pogreb orožniškega poveljnika Marka Manigodića

Velikašni pogreb, ki se je vršil večer ob 15. izpred hiše žalosti na Bleiweisovi cesti, je pokazal, kako zelo je bil priljubljen prerano umrli orožniški poveljnik podpolkovnik Marko M. Manigodić.

Pogreba se je udeležilo poleg orožništva, vojaštva in policije tudi veliko število civilnega prebivalstva. Orožniki so nosili spredaj 11 velikih vencev, ki so jih poklonili svojemu poveljniku razni orožniški vodji, veliki župan ter razni pokojnikovi prijatelji. Za vojaško godbo je stopala četa vojaštva, za temi so orožniki vodili v črno odetega zvestega konja pokojnikovega, orožniški oficir je nosil na blazinici vojaška odlikovanja pokojnika, sledil je voz s proto Jankovićem, nato četa orožnikov; ob vozu s črno krsto je korakalo osem narednikov-vodnikov z dvignjenimi golimi sabljami.

V sprevedu je korakal poleg velikega župana divizijski general Kalafatović, zastopniki sodišča in policije, mesta Ljubljane, Sokola in Jadranske straže in številni oficirski zbor.

Spreved je krenil z Bleiweisove na Aleksandrovi in po Dunajski cesti in Dalmatinski ulici na Kette-Murnovo cesto ter dalje proti Sv. Križu, kjer so simpatičnega častnika položili k večnemu počitku.

Usodna nesreča z motorjem

Litija, 19. avgusta

V četrtek zvečer se je v bližini Sv. Križa pri Litiji zgodila grozna nesreča, ki je globoko pretresla vso okolico.

Starešina finančne kontrole iz Sv. Križa, g. Alojzij Žerjal, se je popoldne odpeljal z motornim kolesom po službenih potih v bližnje vasi. Po končanih opravkih se je proti večeru vračal zopet domov. Okrog 21. je privozil do ovinka Kila v bližini Sv. Križa, kjer se prične strm klanec. Žerjal, ki kot vozač začetnik še ni dobro obvladal motornega kolesa, je tu postal nesiguren, kar je rodilo nesrečo. Žerjal je prišlo pod sprednje kolo kamenje, ki ga je hipoma vrglo vstran kraj ceste, kjer je z vso silo zadel ob občestni kamen. Nesreče je pri tem treščil z glavo ob kamen in obležal na mestu mrtev. Kraj ceste je padlo tudi kolo, ki se je skoro popolnoma razbilo.

Ponesrečenec, ki ga je smrt dohitela v najlepši moški dobi, je bil primorski rojak, vrl nacionalist, kremenit značaj in zelo sposoben vodja finančne kontrole. Njegova tragična smrt vzbuja splošno sočustvovanje z njegovo bridko prizadeto rodbino.

Mučen pogreb

Maribor, 19. avgusta

Občani predmestne občine Studenci pri Mariboru imajo neprestane konflikte s tamošnjimi kapucini, ki so si lansko leto znatno povečali svoj tamošnji samostan in letos zopet prizidali krasno poslopje za mlade kapucine. Radji bi imeli tudi svojo faro za Studence, občani pa se temu odločno protivijo, ker bi imeli veliko večje stroške. Nadalje hočejo kapucini, da bi nosili občani stroške popraviljanja razpadajočega zvonika pri cerkvi, občani pa se izgovarjajo čisto pravilno, da naj popravijo cerkev kapucini, mesto da zidajo vsako leto in povečavajo svojo palačo. In tako je med občani in kapucini vedno dovolj trenja.

Nedavno smo poročali o znanem razburilnem pogrebu nesrečnega železničarja, kjer je vzbudil duhovnik s svojim političnim govorom cele vilarje ogorčenja in medklicev na pokopališču in moral končno oditi med razjarjeno množico, preden je končal pogreb. Duhovnik je potem napisal o tem pogrebu cel članek v «Slovenecu», kjer pa je moral v jedru priznati o dogodkih na tem pogrebu isto, kar je poročalo «Jutro». Ta teden pa so imeli v Studenci zopet nov mučen pogreb, ki so ga zakrivil kapucini.

Pokopana bi morala biti neka, sicer čisto pobožna Studenčanka, ki je bila pred smrtjo tudi previdna s sv. zakramenti. Toda ob napovedanem času pogreba naročenega kapucina od nikoder ni bilo in pogrebci so ga nestrno pričakovali celo uro. Ko so potem šli sorodniki iskat kapucina v samostan, so našli tam samo kuharja, ki je povedal žalostnim sorodnikom, da so pač očetje kapucini enostavno pozabili na pogreb. Vsi so odšli z doma, nekateri v Marjo Pušcavo, drugi so obiskali tovariški samostan. Sorodnikom ni preostalo drugega, kakor da so šli v oddaljeno Magdaleno po rezervno, odkoder je nato prišel tamošnji kaplan in opravil pogrebne ceremonije. Prebivalci so bili seveda nad tem novim ljubeznivim činom kapucinov do skrajnosti ogorčeni.

Za delovanje studenških kapucinov je pač značilno, da je imel zadnjič v St. Petru pri Mariboru ravno oni kapucin, ki je zakrivil znani incident na pogrebu železničarja Hincija. Takšno politično pridigo, da se človeku lasje težijo nad krepkimi izrazi. Ker je bila pridiga objavljena v mariborskem socialističnem listu, upamo, da bo uvelj. Škof potrebuje preiskavo in postopanje proti kapucinu. Dogodki kažejo, da so to vsekakor skrajno nezdružive raz-

Senzacija dneva! Popolnoma novo! Prvič v Ljubljani!

„Pobesneli vihar“

Prečesljiva drama v glavni vlogi George O'Brien edini podobni naslednik nepozabnega Rudolfa Valentina. Napeto zanimiva vsebina! Senzacionalni so posnetki strašne povoda, ki uniči cele vase.

Danes ob 4., pol 8. in 9. uri

Telefon 2730 KINO «DVR»

mere, ki krhijo po remedi in sami nalve škodujejo ugledu duhovščine in po- božnosti med ljudstvom.

Smrtna nesreča malega ključavničarja

Ljubljana, 19. avgusta

Pri zgradbi velike mestne stanovanjske hiše na Ahaciljevi cesti je bil med drugimi zaposlen tudi l. 1912. rojeni ključavničarski vajenec Alojzij Marinko, ki je stanoval v Sp. Šiški, Jernejeva cesta 21. Fant je bil pristojen v Ljubljano in se je učil ključavničarske obrti pri mojstru Martinčiču na Rimske cesti.

Danes so bili na stavbi zaposleni z montiranjem nadsvetlobnih oken na stopnišču. Okrog 15. popoldne, pri premikanju odra od enega okna k drugemu, je mladi Marinko pomagal vleči bruna na novi del odra. Pri tem je hotela nesreča, da ga je neko težko bruno potegnilo za seboj ter je padel 18 metrov globoko v klet. Dobil je težke notranje poškodbe, katerim je med vožnjo v bolnico podlegel.

Truplo so nato odpeljali v Mestni dom, kjer ga je ogledala zdravstvena komisija, nato pa v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Truplo nesrečnega mladeniča bo obducirano, da bo državno pravdnštvo ugotovilo, na kom leži krivda za nesrečo mladega vajenca, čigar smrt je vzbudila med ljubljanskim občinstvom splošno sočustvovanje.

Senzacionalen samomor pri Treh ribnikih

Maribor, 19. avgusta

Popoldne je razburila Mariborčane senzacionalna vest o nepričakovanem samomoru podpolkovnika g. Frana Jurkovića, koroškega rojaka, ki je bil v Mariboru splošno znana in priljubljena osebnost. Pokojnik je služil pod Avstrijo pri 26. do. mobranskem polku in je bil na glasu kot dober vojni strokovnjak. Tekom vojne je služil na fronti kot polkovni adjutant. Po prevratu je takoj stopil v narodno službo ter organiziral vojno dopolnilno poveljstvo generala Maistra. Služil je nato ves čas v Mariboru, odkoder je bil šele letos premeščen na jug.

Svojo rodbino je pustil tukaj in je prišel šele pred par dnevi semkaj na dopust. Danes popoldne pa si je pognal pri Treh ribnikih kroglo v glavo. V smrt so ga gnale rodbinske razmere. Zapušča ženo in dva nedoletna otroka. Dobili so pri njem odprta pisma, v katerih se poslavlja od svojcev in navaja vzrok svojega koraka. Našli so ga ležati pod drevesom v gozdu, na desni strani ribnika, kjer si je še sleklet suknjo. Kroglu mu je predrta glava in izstopila na drugi strani. Vse ostale stvari so bile nedotaknjene. Vest o njegovi smrti je vzbudila v vsej mariborski javnosti splošno sočutje.

Defravdant Rudolf Korošec obsojen na 20 let ječe

Davčni uradnik Rudolf Korošec, o čigar pomevbi v znesku 640.000 Din smo nedavno poročali, se je moral te dni zagovarjati pred sodiščem v Sabcu. Obtožnica mu očita, da je kot davčni uradnik v Sabcu oškodoval državo za omenjeno vsoto in nato preko Maribora pobegnul v Avstrijo in odot v Hamburg. Z njim vred so sedeli na zatožni klopi njegovi prijatelji Konstantin Dubrovin, Lazar Piroški, Milutin Milunović in Branko Stojanović, ker so si od obtoženca izposojali denar, čeprav so vedeli, da je iz državne blagajne.

Po prečitani obtožnici se je pričelo zasliševanje Korošca, njegovih prijateljev in prič. Vprašan po predsedniku senata, kako je prišel na idejo pomevbi državni denar, je obtoženec odgovoril, da se sam čudi svojemu ravnanju, ker je vedno imel opraviti z velikimi vsotami, kljub temu pa je ostal vedno korekten. Prvikrat je vzel denar iz državne blagajne l. 1925. Denar je rabil za svoje prijatelje, katere je financiral in jih podpiral z velikimi vsotami. Ko je videl, da mu ne vračajo in da mora priti do katastrofe, si je izposil 20 dni dopusta in zatem pobegnul.

Soobtoženci Korošca so vse njegove izjave v glavnem zanikali in se izgovarjali na pismena potrdila, ki dokazujejo, da so mu izposojeni denar vračali. Sodba nad vsemi je bila razglašena v četrtek popoldne po prepričevalnih govorih zagovornikov. Sijalni zagovori pa niso dosegli svojega namena, ker je bil Korošec obsojen na 20 let ječe in 3 mesece zaporu, Laza Piroški in Milutin Milunović na 2 meseca zaporu in na povračilo škode, povzročene državi, Branko Stojanović na 6 mesecev, do čim je Dubrovin oproščen. Drakonska sodba Korošca je vzbudila splošno pozornost.

Srčna zahvala!

Podpisana Milka Kezele, uradnica drž. želez. Ljubljana, glav. kolodvor, sem naletela na izredno srečo pri tvrdki «Doko-Prešernova ulica št. 9 dvorišče, kjer sem kupila več parov čevljev. Bila sem namreč deseti kupec ter sem kot taka prejela v dar po svoji izbiri par lakastih najboljših čevljev. Tvrdki se za nepričakovani, dobrodošli dar najsrečneje zahvaljujem in jo vsakomur toplo priporočam.

MILKA KEZELE.

Kulturni pregled

Smrt bivše pevke in glashbene pedagoginje v Zagrebu. V Zagrebu je preminula v 67. letu starosti Leonija Brückl, bivša članica zagrebške opere in profesorica na zagrebški glasbeni akademiji. Pokojnica je bila rodom iz Karlovca. Solala se je na Dunaju pri Gansbacherju in je postala specialista za ženske heroične vloge. Po povratku v domovino se je poročila in je malo nastopala v javnosti. Šele po smrti njenega moža jo je pregovoril tedanji intendant Miletić, da se je uvrstila med soliste zagrebške opere. Bila je njena članica od l. 1894. dalje. Pela je zlasti ženske partije v Wagnerjevih operah in je gostovala z velikim uspehom tudi v Pragi, na Dunaju, v Monakovem, Breslavi in v Hamburgu. Na zagrebški Glasbeni akademiji je podučevala petje do upokojitve l. 1920.

Nov roman Merežkovskega. Merežkovskij piše nov roman, v katerem bo osrednja figura Egiptčan Ehnaton, tast faraona Tutankamna. Roman bo imel historično ozadje. Ime mu bo Mesija Ehnaton.

Tri Galsworthyjeve premijere v Berlinu. Berlinska gledališča naznanjajo troje Galsworthyjevih dram: Neues Theater am Zoo uprizori «Senzacija», Saltenburger oder pripravlja «Pravice», ravnatelj Barnowsky pa «Pobeg» («Escapade»). Vsa tri dela pridejo na oder v začetku sezone.

Puškin in Nikolaj I. se imenuje nova drama ruskega dramatika N. Lernerja, ki so jo igrali v leningrajskem «Akvarju». Vodilni motiv drame je neosnovana trditve nekaterih historikov, da je imel sam car Nikolaj I. nedovoljeno razmerje s Puškinovo ženo in da je bil dvoboj z D'Anthesom le insceniran. S Puškinovo smrtjo je car baje izgubil moža svoje ljubice in najprijetnejšega kavalirja svojega dvora, ki mu je bil na potu. Ruska lit. kritika odreka drami vsako vrednost in oboja njeno prozorno tendenco.

Spomenik A. Moskwicewu v Parizu. Na trgu pred Collège de France v Parizu se namerava postaviti veličasten spomenik polskemu pesniku Adamu Mickiewiczu. Spomenik, delo francoskega kiparja Bourdella, bo 12 m visok. Stroške krijeta francoska in poljska vlada. Formalne ovire, ki jih je delal pariški mestni svet, so definitivno premagane in z Mickiewiczem spomenikom bo do bil Pariz prvi spomenik slovanske osebnosti.

Repertoar sarajevskega gledališča. Sarajevsko gledališče, ki ga bo upravljal še dalje znani dramatik gosp. Nušić, bo letos posvetilo največ pozornosti dram. Opereta je ukinjena; namesto nje se bodo prirejali muzikalni večeri in pantomime. Repertoar za sezono 1927/28 vsebuje med drugim Sofoklovo «Elektro», Schillerjevo «Razbojstvo», Shakespearejevo «Noč sv. Treh kraljev», Molier-

jevo «Smešne precioze», Tolstega «Kreutzerjevo sonato», Wildejevo «Salomo», Rostandovo «Orliček» in Sardoujevo «Teodor». Razen teh se utegnejo uprizoriti še nekateri posvem moderni komadi, med njimi kaka drama Georga Kaiserja, Tristana Bernarda, Benavente in Molnarja. Izmed domačih del se pripravljajo Kostićev «Maksim Crnojević» in dve Nušićevi noviteti, ki pa bosta preje uprizorjeni v Beogradu. Redna gostovanja so objavili gosp. Bek kot režiser, gospa Mansevtova, gosp. Vereščagin in gosp. Tito Strozzi.

Ruska gostovanja na Dunaju in v Berlinu. V bližajoči se sezoni bo gostovalo na Dunaju in v Berlinu več odličnih ruskih ansambljev. Napovedani so med drugim Hudožestveniki pod vodstvom Stanislavskega ter Meyerholdovo gledališče. Zagotovljena so že gostovanja Ane Pavlova, Karsavine in Šarjapina, izmed pianistov pa Orlova in Bogorskega. Ruska emigrantska gledališča bo predstavljala skupina «Sinje plice» pod vodstvom Jušnica, praška skupina moskovskih Hudožestvenikov z gospo Germanovo pa bo zopet obiskala razna mesta v srednji in zapadni Evropi.

Češki prevodi jugoslovenskih pesnikov. 45.-46. številka praškega tednika «Cesta» je priobčila več prevodov iz jugoslovenske poezije. Izmed Slovencev sta zastopana Oton Zupančič s «Pastirji» in Vida Jerajeva z dvema pesmima. Dalje so prevedene pesmi Jov. Dučića, Bože Lovrića in A. B. Simića. Izjira je slučajna in brezlična, prevodi (večinoma Otto F. Bablerja) pa niso slabi.

Domače vesti

* **Ministri se vraćaju v Beograd.** Včeraj popoldne je ministrski predsednik g. Velja Vukičević prispel z avtom z Bleda v Ljubljano, kjer je imel na magistratu konferenco z nekaterimi svojimi somišljeniki. Ob 19. je v spremstvu obeh slovenskih velikih županov odšel na glavni kolodvor, kamor je med tem dospel tudi minister za vojno in mornarico general Hadžić v spremstvu g. divizijskega generala Kalafatovića. V kolodvorski restavraciji se je vršila skupna večerja, h kateri je ob kraju prispel tudi dr. Korošec. Ob 20.30 sta se gg. Vikičević in general Hadžić odpeljala v Beograd.

* **Jugoslovenska akademija kraju Aleksandra.** Jugoslovenska akademija znanosti in umetnosti je sestavila umetniški album posnetkov Strossmayerjeve galerije slik. Ta album, ki je vezan v dragocene platnice, bo predsednik akademije dr. Manojlovič izročil kralju kot dar Jugoslovenske akademije.

* **Naše jubilejne znamke.** Prihodnje leto poteče deset let, kar je bilo proglašeno naše narodno ujediničenje. V ministrstvu pošte se proučuje predlog, naj bi se tem povodom izdale posebne jubilejne poštne znamke. Definitivni sklep bo storjen na eni prihodnjih sej ministrskega sveta.

* **Sprejemanje v želez. službo.** Glavna kontrola se je pri ministrskem svetu pritožila, da se v državno službo sprejemajo dljaki, ki so dovršili 21. leto starosti, a niso zadostili svoji vojaški dolžnosti, kar jim je bil kadroviski rok odložen na poznejši čas. To nasprotuje 122. členu ustave in 4. členu zakona o državnem prometnem osebju. Vsi šefi železniških službenih enot so vsled tega dobili nalog, da odpuste iz službe vse one, ki so sicer dovršili 21. leto starosti, niso pa zadostili svoji vojaški dolžnosti, ter da v bodoče takih oseb nikakor ne sprejemajo v službo. Pod zadoščenjem vojaških dolžnosti se razume odsolženje kadrovskega roka, osvojenost od vojaške službe ali pa proglašenje nesposobnosti za vojaško službo.

* **Osebnosti v pošti.** Premeščeni so: pb. ur. II-3 Danica Kobal z Ljubljane 1 na Bled 1; pb. ur. II-4 Marija Globočnik z Ljubljane 1 k Sv. Janezu ob Boh. jezeru; Albina Thaler iz Šostanja v Slov. Bistrico, Franja Zgonc iz Lutomer v Pristavo kot starešina, Marija Štrkelj iz Sv. Lenarta v Slov. gorah v Zgornjo Sv. Kungoto, Vera Jan iz Pristave v Šmartno pri Litiji kot starešina, Lota Horak iz Domžal v Lukovico; iz Ljubljane: Fr. Turk na Bled, Marica Kolar v Mežico, Mara Kocjančič v Dobro in Vida Kušar v Kranjsko goru; Slava Rodič iz Sv. Lenarta v Slov. gor. v Celje in Ana Gomičič iz Celja na Bled; pb. ur. II-3 Olga Senica iz Žirov v Šostanj, Amalija Kalan iz Šmartnega pri Litiji v Lutomer, Al. Jurjavčič in A. Vončina z Zagreba 2 na Ljubljano 1, Turk z Zagreba 2 na Ljubljano 1, Iv. Radič z Zagreba 4 na Ljubljano 1, Amalija Negovetič iz Brežic v Videm Dobropole in Gabrijela Rupret z Ljubljane 1 na Ljubljano 5; pb. ur. III-3 Angela Höbl iz Guštanja v Prevalje; pb. ur. III-4 Melanija Jevnikar z Ljubljane 1 v Rogaslo Slatino, J. Pavalec iz Zgornje Sv. Kungate v Sv. Lenart v Slov. gor., Marija Kitzler iz Lukovice v Domžale in Ljudmila Bajec iz Vidma Dobropole v Kočevje; zvan. 1. skup. Iv. Kristl od teh. sek. v Mariboru k glavnemu telefonu v Beogradu in služ. 2. skup. Fr. Urh z Ljubljane 2 na Bled 1. — Napredovali so v 3. skup. III. kat.: Fr. Jakopin, Pavla Kavčič in J. Slabina na ravnateljstvu, Al. Furlan, J. Banyal, S. Kavčič, Fr. Kranjc, J. Puntar in Milan Erat, vsi pb. ur. III-4; zvan. 1. skup. I. Bezljaj pri 10. teh. sek. in zvan. 3. skup. M. Cerkevnik pri III. teh. sek. — Upokojitve: pb. ur. II-3 Marija Škerlj na Ljubljani 1 in zvan. 1. skup. Iv. Skoliber v Ormožu. — Poroke: pb. ur. II-3 J. Kumer na Vrhniki se je poročil z Albino Marinko. — Ostavki: pb. ur. III-4 M. Kandare na Ljubljani 2 in Matilda Pogačnik v Hrastniku. — Smrtna kosa: Umrl je služ. 2. skup. Fr. Burgar v Novem mestu.

* **Iz zdravniške službe.** Ministrstvo za narodno zdravje je sekundarnega zdravnika mariborske bolnice dr. Viktorja Mercuna pridržalo na službovanje oddelku za interno medicino splošne bolnice v Ljubljani.

* **Neupravičena prevredba za dnevnice.** Kljub jasni odredbi čl. 306. finanč. zakona so bili prevedeni za dnevnice tudi nekateri taki zvančiči, oziroma služitelji, ki so imeli na dan 1. aprila 1927 več kakor tri leta vstete službene dobe. Ker se jim je napravila s tem velika krivica, naj se pritožijo na ministrstvo oziroma na državni svet.

* **Smrtna kosa.** V četrtek jutraj je umrl po dolgotrajni, mučni bolezni v državni bolnici v Ljubljani g. Ervin Lilie g. upokojeni poročnik, iz znane veleugledne, spoštovane družine ljubljanske. Pogreb se vrši danes jutraj ob 8. iz mrtvašnice državne bolnice na pokopališču Sv. Krištofa. Mir njegovi plemeniti duši, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Nova potniška tarifa na železnih.** Po odredbi generalne direkcije državnih železnih stopi v kratkem (najbrže 1. oktobra) v veljavo nova potniška tarifa. Z novo tarifo se izpremenijo cene II. razreda osebnih vlakov ter I., II. in III. razreda brzojavov.

* **Zračni promet Beograd - Zagreb.** Kakor poročajo iz Beograda, se bo v smislu odredbe ministra vojske in mornarice otvoril zračni promet med Beogradom in Zagrebom dne 15. februarja 1928.

* **Novo poštno poslopje v Beogradu.** Ministrstvo pošte in brzojave je sklenilo, da zgradi na beograjski železniški postaji novo poštno poslopje. V to svrhu je odoben kredit v znesku 10.500.000 dinarjev. Z gradnjo tega poslopja se bo zadostilo nujni potrebi.

* **Poročila sta se dne 15. t. m. g. Zvonko Lenardon, jurist v Ljubljani, in gdnca. Anka Valjavce, hčerka višjega finančnega nadsvetnika g. dr. Lj. Valjavca iz Maribora.** Bilo srečno! 1244

* **Nakazniška služba z inozemstvom.** Kakor doznava »Pravda«, so se v ministrstvu pošte pričele priprave za uvedbo nakazovanja denarja v inozemstvo potom poštne nakaznice.

* **Legitimacije za graški velesejem.** Gremij trgovcev v Ljubljani obvešča one interese, ki nameravajo obiskati velesejem v Gradcu v času od 3. do 11. septembra t. l., da ima na razpolago sejmске legitimacije z vsemi ugodnostmi, ki jih nudi obiskovalcem uprave velesejma. — Načelstvo.

* **Sprejemanje denarja na poštah.** Povodom raznih pritožb se s poklicane strani objavlja, da so pošte dolžne pri vsah vpisanih ene in iste osebe pri vsaki priliki sprejeti papirnat in kovani denar v naslednjih količinah: bankovce in vse vrste kovane denarja v vrednosti nad 5 dinarjev v neomejeni količini, denar po 5 Din v znesku do 500 Din, kovani denar po 2 Din v znesku do 100 Din, denar (kovani ali papirnat) po 1 Din v znesku do 50 Din, denar v vrednosti pod 1 Din do 10 Din, denar v dveh najnižjih vrednostih v znesku do 1 dinarja.

* **Zakaj so bile »Novosti« zaplenjene.** Predvčerajšnja številka zagrebških »Novosti« je državno pravdnostno zaplenila zaradi neke brojavke iz Trsta, ki poroča, da italijanski listi drzno napadajo naš dvor in našega kralja. Čudno je, da se njeni stvar »Novosti«, ne prepove pa se uvoz v našo državo onim italijanskim listom, ki žalijo naš dvor in našega kralja ter govore o razdelitvi naše države. Ta čužnost je naperjena na napačno stran.

* **Razstava Kemijske straže v Zagrebu** ostane odprta do 22. avgusta. Našim ljudem priporočamo, da si jo ogledajo tudi da se pouče o onih korakih, ki jih je treba podvzeti, da se naše prilike v narodno - gospodarskem življenju usmerijo na pravo pot. Posetniki razstave imajo pravico do polovične vožnje na železnici in na ladiah. Vozovnice naj ob prihodu v Zagreb shranijo, nakar se morejo s potrdilom o posetu razstave, ki ga dobe na razstavi, vrniti z isto vozovnico nazaj na izhodno postajo. Za vse informacije se je obrniti na naslov: Inž. Anžl o v a r, Zagreb, Voćarska 97, ali pa na podružnico kemijske straže v Zagrebu, Peščenica VI-25.

* **Uspeh našega tenorja v Ameriki.** Ko je izbruhnila svetovna vojna, je bil mladi Anton Razlog, rodom iz Orebiča v Dalmaciji, mornar na nekem avstrijskem prubrod. Usoda ga je zanesla v Ameriko, kjer se je za Razloga, ki je imel lep tenorski glas, zanimal znan bariton Zanimović. Preteklo je nekoliko let. Sedaj pa prinašajo »New York Times« z dne 10. julija 1927. Razlogovo sliko z naslednjim poročilom: »Od mornarja se je povsod do bogastva Anton Razlog, rodom Dalmatince, ki je nedavno podpisal kontrakt, da bo pel v seriji koncertov, po 1000 dolarjev za vsak nastop. Sijajni njegov tenor je odkrila skupina opernih direktorjev.«

* **V smrt, ker je zaigral skupilo za prida.** no kravo. V Murskem Središču je predvčerajšnjim hotel skočiti v Muro neznan mož, kateremu pa so pasanti v zadnjem trenotku preprečili, da izvrši svojo namero. To pa ga ni odvrglo od svojega sklepa — na samotnem kraju je skočil vdrgel v Muro in izginil v valovih. Truplo se niso našli. Vzrok obupnega čina je bil obup, ker je mož v gostilni zakaval kupček, ki ga je prejel za prodano kravo.

* **Žrtve steklega volka.** V hercegovinskem selu Dobriševu se je nedavno pojavil stekel volk, ki je napadel tudi živino. Ogrizel je tudi dva seljaka, Ljubomira in Nikolo Jovanovića ter napadel ovčjo stajo, v kateri je raztrgal mnogo ovac. Končno je volka ustrelil seljak Peter Lovrić. Ogriženima seljakoma se je v mostarski bolnici nudila prva zdravniška pomoč, potem pa sta bila odpravljena v Pasteurjev zavod v Sarajevu.

* **Atentat na železniškega uradnika.** Iz Djelekovcev pri Osijeku poročajo: Ko se je predinočnim z vlakom vrnil na postajo železniški uradnik Ivan Lovce in ko je ravno skočil iz vagona, ga je v mraku neznan napadalec udaril z vso silo po glavi. Lovce se je zgrudil v »nezvesti in so ga morali takoj prepeljati v bolnico. Domneva se, da ga je napadel kak politični nasprotnik. Lovce se je vrnil z radikalne skupščine v Banovcih, kjer se je sprl z nekaterimi radicevci. Domneva se torej, da mu je iz osvete s kolom posvetil kak radicevski pristaš.

* **Nesrečen karambol v Beogradu.** Na nekem ovinku v Beogradu sta včeraj jutraj trčila klavniški voz in velik vojaški avto. Karambol je bil tako silovit, da je narednik obležal mrtve, a vojak, ki je šofiral, ima zelo hude poškodbe.

* **Velika defraudacija.** Kakor poročajo iz Sarajeva, je bil predvčerajšnjem državnemu pravdnostu izročen ves material proti okrivljenemu knjigovodji sreske podporne zakladnice v Rogatici J. Herceju. Obdolžen je, da je pomeveril 100.000 dinarjev. Preiskovani sodnik ga je pridržal v zaporu.

* **Zabranjene novine.** Minister za notranje zadeve je prepovedal uvoz v našo državo listu »Berliner Lokal-Anzeiger« zaradi njegove pisave proti naši državi ter dunajskega listu »Welt am Montag« zaradi njegovega sovražnega razpoloženja in očividne inspiracije s strani naše neprijateljce.

* **Arheološka izkopavanja v Stobli.** Profesor ljubljanske univerze dr. Baldwin Saria je prispel te dni v Beograd, odkoder se napoti v Stobe pri Skoplju, kjer bo nadaljeval arheološka izkopavanja, ki jih je že tri leta uspešno vodil. Ministrstvo prosvete je dalo letos v to svrhu na razpolago

znatnejša sredstva. V Stobli se izkopava rimsko gledališče, ki priča o višji stopnji kulture že v dobi rimskega gospodstva v Južni Srbiji.

* **Senzacionalen preokret glede umora v Vrapcu.** Kakor smo nedavno poročali, je bil seljak Ivan Leskovar aretiran in izročen sodišču, ker je orožniku Totnu priznal, da je umoril in oropal starega J. Ivančeva. Ker preiskovalni sodnik ni našel nobenih dokazov in niti indicij za Leskovarjevo krivdo, je bilo predvčerajšnjim postopanje proti njemu ustavljeno in Leskovar iz preiskovalnega zapora izpuščen.

* **Nesreča zaradi škripanja mostu.** V Karlovcu so se v sredo zvečer vozili preko mostu čez Kolpo Franjo, Gijuro in Stjepan Mrzljak z eno ženo in štiriletnim otrokom. Vsi so iz Tuškana. Ker je most preko Kolpe že slab ter se trese in škriplje, so se splašili konji in v divjem diru tekli dalje. Voz se je kmalu prevrnil in vsi, razen žene, so bili težko poškodovani. Konji so bili ustavljeni šele na Baniji. Policija je odredila, da se ranjenci prepeljejo v bolnico.

* **Strelna ubila konja, jahač pa je ostal nepoškodovan.** V hercegovini je divjala predvčerajšnjim huda nevihta. V Gračevcih je strelna udarila v konja, katerega je jahal seljak Peter Gjorgjević. Konj je obležal mrtve, seljaku pa se na čudežen način ni zgodilo nič zalega.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Kot tegoba starejših let,** ki se ne da odpraviti, se smatrajo čisto hemoroidna obolenja. To ni točno, ker je moderna znanost odkrila vzroke in povzročevalce teh obolenj ter je z upotrebom nove higijenske metode »Posterisanom« vilo lahko rešiti se teh mučnih težav. »Posterisan« se dobiva v vseh lekarnah. Znanstveno razpravo o tej metodi razpoložila na zahtevano brezplačno »Isis«, d. d. Zagreb. 1247

Radi preseljitve trgovine odprodaja

tvrdka Fran Lukić, krasne damske plašče, obleke, dežne plašče, obleke za gospode itd. po globoko znižanih cenah.

KUŠAKOVIĆA KALODONT
najboljša pasta za zobe.

* **Čebelarstvo društvo na Bregu pri Ptuj** priredi v nedeljo dne 21. avgusta t. l. ob 4. popoldne veliko ljudsko veselico na vrtu gostilne g. Stanica na Bregu. Čisti dobitek je namenjen CMD v Ptuj. Zaradi tega podpisana odbora podružnice CMD v Ptuj vladno vabita člane in članice ter vse prijatelje družbe, da se pridruže udeležijo. — Zdravna odbora CMD. 1248

* **Napenjanje, bolečine v črevesu, bodeenje v straneh, tesnoba v prsih, utripanje srca se hitro odpravilo s prirodnim grenčico »Franz-Josef«,** zniža se pa tudi pritisk krvi na možgane, oč. pljuča ali srce. Zdravniški izvidi zaznamujejo resnično presenetljive uspehe z vodo »Franz-Josef«, ki se dosežejo pri ljudeh, ki mnogo sede. Dobiva se po lekarnah, drogerijah in trgovinah s špecertijskim blagom.

Iz Ljubljane

— Češki tehnik na potu skozi Ljubljano, Danes ob 13.48 prispe v Ljubljano večje število čeških tehnikov iz Kraljevega Grada, ki so se mudili na naši rivierji in ki so izrabili priliko, da so si ogledali tekmo po čitnic naša večja mesta.

— **Obrotniški obrtno društvo** v Ljubljani bo praznovalo 28. t. m. 20. letnico obstoja in bo pridelilo ob tej priliki ob pol 11. dopolne slavnostni občni zbor, popoldne pa zabavo z godbo na vrtu Narodnega doma. Na sporedu zabave je tudi bogat srečolov, ples itd. Obrtnišvo in njega prijatelje vabimo, da se zabave udeležijo. Ze letošnji obrtniški ples je pokazal, da so se obrtniške prireditve priljubile, zato pa pričakuje prireditveni odbor čim obilnejši poset.

— **Gremij trgovcev v Ljubljani** sporoča na prošnjo glavne carinarice sledeče: Za ugotovitev pravičnega carinjenja poštno - carinskih pošilk je potrebno, da člani to store, še predno pošiljko dvignejo, v nasprotnem slučaju so vse intervencije za. man. To store člani lahko sami pri carinarici ali pa potom gremija. Načelstvo.

— **»Edinosti«**, Danes 20. avgusta ob 8. zvečer v društvenih prostorih Dolef Prešernov recitacijski večer. Člani in članice točnosti! — Odbor.

— **Koncert godbe Sokola I. itd.** se vrši jutri na Ježici pri Sokolovi prireditvi. Celotna godba in vsi ljubljanski udeleženci odkorakajo točno ob 14. uri izpred Narodnega doma. Prireditve se vrši v moderno prenovljeni gostilni »Štirna«, ki oskrbi izbornost postrežbo. Tudi za zabavo je vsestransko preskrbljeno. V slučaju slabega vremena so pokriti prostori za 600 oseb. 1245

— **Zapuščen bolnik ob cesti.** Pasantje na Masarykovi cesti so predinočnim opozorili službovalce stražnika, da lež ob ograji tik ceste neznan, očitno bolan mladenič, ki venomer jadikuje in stoka. Stražnik se je takoj podal na lice mesta ter našel tamkaj 24letnega delavca Adolfa Ančnika, ki si je prejšnji dan pri delu zvil ali

Danes!
Svečana premijera ob 9. zvečer.
Zmaga mladosti
Bruno Kastner, Grete Reinwald
Po znanem romanu slovite
Hedwig Courts-Mahler
»Die Assmans«
ELITNI KINO MATICA

celo nalomil nogo, ki mu je med tem že tako oteka, da se ni mogel premakniti z mesta. Ponesrečenca se z rešilnim vozom prepeljali v bolnico.

— **Naveličan življenja.** Včeraj okrog 1. ponoči so doživeli redki pasanti na trnovskem mostu čez Gradaščico razburilno prizor. Ob istem času se je poleg nekaterih drugih Trnovčanov vračal proti domu 33-letni bivši prodajalec premoga Vinko K. Poleg njega je šla tudi njegova žena, s katero se je prepiral. K. je na mostu za hip postal, nakrat pa je preskočil ograjo in se vrnil v vodo, vzkliknivi, da ima dosti od življenja. Vinko pa ni dosegel svojega namena in v plitvi Gradaščici ni utonil, marveč si je zlomil le levo nogo in zadobil težke notranje poškodbe. Na klice pasantov je prihitel stražnik Andrej Jamar, ki je obupanca potegnil iz vode ter obvestil rešilno postajo, ki ga je z avtomobilom prepeljala v bolnico.

— **Drobna policijska kronika.** Včeraj ponoči je bil aretovan neki Janez z Dolenskega, ki prihaja v Ljubljano kljub prepovedanemu povratku. Radi splošnega suma je detektiv prišel tudi nekega Franceta Z., v družino pa sta dobila še nekega Jožeta, ki ima pretežno roko. Prijavljeni so bili dalje še sledeči slučaj: 1 poskus samomora, 1 nezgoda, 1 prestopke pijanosti, 1 nezgoda, 4 prestopki cestnopolijskega reda in 2 prestopka avto predpisov.

Jutri vsi k Sokolu na Ježico.

Iz Maribora

— **Gospodarsko in politično društvo** za V. okraj ima nocoj ob 20. v gostilni Friedland na Tržaški cesti svojo redno sejo. Na dnevnem redu so podrobnosti o pripravah za volitve. Točna udeležba za vse odbornike obvezna! Pristop imajo vsi člani in somišljeniki. — Odbor.

— **Mariborski detektiv »Pri zlati hruški«**, Včeraj je stal pred okrajnim sodnikom dr. Adamcem posebne vrste detektiv, ki se je moral zagovarjati radi prestopka lahke telesne poškodbe. Nedavno je namreč prišel obtoženi Ludvik Kern, zasebni uradnik pri tekstilni tovarni, v gostilno »Pri zlati hruški«. Kot priča zaslišan gostilničar je izpovedal, da je prišel g. Kern že parkrat pod okriljem njegove Zlate hruške, toda tam je naenkrat pozabil na svoj prozaičen poklic v tovarniški pisarni in je nastopil vedno kot »detektiv«. To pot si je izbral rdečelicega gosta s kosatimi brki, katerega je začel fiksirati in mu najavil, da ga že dolgo zasleduje. Presenečeni gost je zahteval pojasnila in legitimacijo od doslej neznanega detektiva. Legitimacije sicer g. Kern ni pokazal, pač pa je ubral še dostojanstvenjšo pozo policista, začel kričati in prijatelja sta se kmalu spoprijela tako, da ju je moral postaviti čuječi gospodar »Zlate hruške« pred prag. Čez nekaj časa se je vrnil gost ves obtočen, enako tudi detektiv, ker mu je pripeljal razburjen gost krepko klofuto. Vrh tega je dobil detektiv Ludovik Kern še tudi od sodnika v spomin na to lepo detektivsko noč kazen 200 Din ali 4 dni zapor. Poškodovani gost se je odrekel odškodnini za bolečine, češ da si je svojo levo itak zadostno ohladil s klofuto na detektivski glavi. Pač pa je bil še vedno zelo hud gostilničar, ker mu je detektiv Kern na podoben način že parkrat razgnal goste in ga s tem oškodoval.

— **Prerogova narava.** Zadnji dež je osvežil tudi mariborsko okolico, ki je bila že silno potrebna mokrote. Suša je pritiskala s tako silo, da je napravila velikansko škodo posebno na polju. Ajda je pričela že čisto pri korenini cvesti in je ne bo skoraj nič, kar je za deželane velik udarec, ker je ajda v teh krajih važen pridelek za prehrano. Tudi travnike je solnce zelo ožgalo. Košnja otave bo neznatna in tako je tudi z drugimi deželnimi prideki. Le vinogradi lepo kažejo. Grozdje je polno obraslo, a to pa kmetom ne pomaga dosti, ker je konzum domačega vina posebno radi konkurence dalmatinskih vin vedno manjši. Letino je torej suša zelo poslabšala. Mnogo tudi jesen ne bo mogla več popraviti.

Iz Celja
— **Imenovanje pri državnem pravdnstvu.** G. dr. Albin Juhart, sodnik pri celjskem okrožnem sodišču, je bil imenovan za namestnika drž. pravdnika pri celjskem drž. pravdnstvu. Čestitamo!
— **Dijaški kuhinji v Celju** je poklonil g. Ernest Marina, trgovec v Celju, namesto venca na grob umrlemu g. Ant. Kumeju, podpravnatelju celjske podružnice ljubljanske kreditne banke, 100 Din in mestnim revčjem v Celju gosp. dr. Stanko Schiffer, eksponent Kreditne banke v Beogradu, v spomin na prerano umrlega Tončka 500 dinarjev.

— **Smrtna kosa.** Na Savi pri Celju je umrl 18. avgusta v starosti 78 let g. Ivan Seničar, železniški čuvaj v pokolu in oskrbnik veleposredstva Lanovž. N. v. m. p!

— **Celjsko mestno gledališče.** Kakor poroča celjska »Nova Dobra«, se pogajanja med upravo celjskega mestnega gledališča in g. Valom Bratina ugodno razvijajo in se bodo prihodnje dni formalno zaključila. G. Bratina prevzame umetniško vodstvo gledališča s 1. septembrom. Redna sezona se prične začetkom oktobra. Uprava gledališča bo objavila umetniški program ter razpisala abonma, da si zagotovi stalno gledališko publiko. Če bo od strani občinstva dovolj zanimanja za gledališče, bo gotovo tudi program in razvoj gledališke sezone na višku.

— **Prazna stanovanja.** Stanovanjsko sodišče I. stopnje razglašja z dnem 17. t. m., da je v mestu Celju praznih sedem, v okolišju srezkega poglavarstva celjskega pa 4

stanovanja. Pravico do vlaganja prošnji tekom osmih dni od tega razglašja, ki je nabit na črni deski v vestibulu mestnega magistrata, imajo samo v okolišju stanovanjskega sodišča službeno premeščeni javni nameščenci.

— **Izprememba posesti.** Na javni dražbi je kupil dr. Kolaritschevo hišo v Aškerčevi ulici g. Fr. Ramskogler, imejatelj avtotakse in izvozeč v Celju.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Gaberju** pri Celju priredi v nedeljo dne 4. septembra t. l. ob 15. popoldne proslavo blagoslovljenja avtomotorne brzgalne ter na predvečer bakladio pri ge. kumlici.

— **Žrtve alkohola.** Administrativni kapetan H. kl. Drag. H. je bil prideljen srez. pogl. v Brežicah, kamor je prišel od srez. pogl. v Maglajni v Bosni. Trezen je opravil svoje delo v popolno zadovoljnost, žal pa, da je tako silno mrzil Sv. vojsko. Ker mu je sčasoma začelo primanjkovati potrebnih sredstev za plačo in življenjske potrebe, ga je njegova strast končno pahnila v pogubo. Kot vojaški referent je odpravil pri glavarstvu vlozene prošnje vojaških novincev za oprostitve ali pa za skrajšanje kaderskega roka. Vojaški novinci so se tudi čestokrat obračali nanj, da jim je sestavil take prošnje. Za koleke je prejel mnogokrat denar v gotovini. Prošnje pa ni opremil s kolki, ampak jih je priklil ali zadržal. Novinci so seveda zastoj čakali ugodne rešitve in so bili v poklicani. S to manipulacijo je prišel jeseni leta 1926. Nesrečna žrtve alkohola ima poleg dveh mesecev težke ječe uničeno svojo lepo eksistenco.

Iz Kranja

— **Aretacija tihotapca.** V kranjskem okraju, zlasti v obmejnih vaseh pod Karavankami in v Kokrski dolini, se vedno večje tihotapstvo z monopolnimi predmeti, posebno s saharinom. Prejšnja leta so bili tihotapci prednji ter so bili čestokrat zasadeni z velikimi množicami vtihtapljenega blaga. V zadnjem času pa so postali tako previdni, da je njih zasledovanje zelo oteženo in redko uspešno. K popolnemu iztrebljenju tihotapstva v našem okraju bi se moglo pripomoči le z intenzivnim zasledovanjem, k čemur je potreben večji stalež finančnih organov. V zadnjih dneh se je potikal po Bitnem pri Stražišču neki mož, ki je prodajal saharin. Pri svojem poslu je slučajno naletel tudi na finančnega organa, ki je bil na dopustu. Ta je takoj preprečevala aretirati in ga pripeljal na oddelke finančne kontrole v Kranju. Splošerka je tihotapec navedel pri zasledovanju napačno ime, končno je izpovedal svoje pravo ime. Dognalo se je, da je Franjo R., stanujoč v Trbojah št. 74. Pri njem so zasledili večjo vsoto denarja in en kilogram saharina.

— **Koncert v Narodnem domu.** Nocoj ob 20. priredi tamburaški zbor »Edinosti« v vestibulu Narodnega doma izbran koncertni večer.

Iz Metlike

— **Popravilo mosta na Kolpi.** Kakor vsako leto, tako so tudi letos popravljali leseni most čez Kolpo. Za časa popravilja nja so morali avtomobili in vozovi deli časa čakati s te in z one strani, dokler je bil zopet prehod mogoč. Popravilo mosta je sedaj za letošnje končano. Taka popravila pa državo vsako leto veliko stanejo in je naše mnenje, da bi bil že čas, da pričnejo državne oblasti misliti na napravo novega betonskega mosta, kajti če nastanejo zopet poplave, kakor preteklo leto, ne vemo, če bo naš kolpski most še zdržal take mase vode. Nov betonski most tudi ne bo potreboval vsakoletnega popravila.

— **Gadala nevarnost.** Na vrtu g. Julija Kopniča, gostilničarja »Na Gorenjskem« bi bil gad kmalu pičil hčerko g. Stipanica. K sreči so gada pravočasno opazili, otroka odstranili ter preprečili sigurno nesrečo. Gada so ubili, a čez nekaj časa se je pojavil na istem kraju zopet drugi gad, katerega so k sreči tudi ubili. Kakor je videti, nam še vedno preti nevarnost pred gadjo zalego.

— **Velikomašni sejem.** V tokor se je vršil velikomašni sejem. Kmetje so prignali zelo veliko prav lepe živine. Tudi trgovci je bilo veliko, nakupovali pa niso, ker je bilo slabo vreme. Zdjaj pridno eksportirajo prečišče v Nemško Avstrijo.

— **Občinske volitve.** Volitve v občinski zastop so razpisane za nedeljo 2. oktobra. Prvotno so bile razpisane za nedeljo 4. septembra, naenkrat pa so bile preložene na 2. oktobra. Morebiti mislijo z izidom skupščinskih volitev vplivati tudi na občinske volitve. Pa se ti gospodje bridko motijo!

— **Dež.** Po dolgem času se je vendarle v zadovoljstvo vseh vtil v noči od ponedeljka na torek dež, ki je lil tudi še v torek. Kmetje, zlasti vinogradniki so ga bili jako veseli.

Iz Ptuja

— **Zupan na dopustu.** Ptujski župan dr. Matej Senčar je nastopil s 15. t. m. svoj redni dopust ter ga za čas njegove odsotnosti nadomešča na magistratu podžupan g. Blazek.

— **Razpisano mesto knjigovodje.** Mesto magistrat je razpisal v Uradnem listu mesto magistratnega knjigovodje. Prošnje se morajo vložiti do 5. septembra. Podrobnosti so razvidne iz Uradnega lista.

— **Celbarska podružnica za Ptuj in okoličje** priredi v nedeljo ob 4. popoldne v gostilniških prostorih Avgusta Stančiča na Bregu čebelarstvo veselico z godbo in plesom. Nudile se bodo kot špijaltete: med, medica, medeno pecivo i. dr. Vabljeni vsi zainteresirani.

— **V visoki starosti 97 let** je umrla 17. t. m. ob 10. dopolne gospa Elizabeta Beljak, Vičava št. 15. Rajnka je bila že dolgo vrsto let vdova po poznanem A. Beljaku, ekonomu na grajski grof Herbersteina v Gornjem Ptuj. Veljala je za najstarejšo osebo celega okraja. Vse do zadnjega časa je bila še zelo močna in je pri polni zavesti mirno zaspala. Pogreb se je vršil včeraj popoldne na pokopališču v Rogoznici. Vlag ji spomin!

— **Ptujski kino** je pričel kljub temu, da še ne

Naši onstran granic

Sistematično zatiranje našega naroda v Italiji

Razpust Slovenskega planinskega društva v Trstu. — Nadaljni razpust slovenskih kulturnih društev na Goriškem

Trst, 19. avgusta, 1. Tukaški prefekt je danes izdal naredbo, s katero se razpušča tržaško Slovensko planinsko društvo. Svoj ukrep utemeljuje z navadbo, da delovanje društva ni bilo v skladu z nacionalnim redom.

Gorica, 19. avgusta, 1. S prefektovim odlokom so bila razpuščena še naslednja slovenska kulturna društva: Izobraževalno in športno društvo v Renčah, Čitalnica v Kanalu in ženski krožek v Tolminu.

Pomembna fašistična izjava

»Naprej, naprej, naprej!«
Gorica, sredi avgusta. Skoraj bo pet let, odkar se je vrnilo v sosednjem Vidnu ono znamenito zborovanje fašistov, na katerem je Mussolini napovedal fašistični pohod na Rim. Furlanski fašizem je od tedaj preživel zelo burne dneve. Bil so časi zloglasnega Pistenila, sledili so strahoviti medsebojni boji med intruzivno farinacijsko in umerno musselskimi strukci. Izredni komisari so sledili izrednemu komisariju in šele po dolgi pogajanjih, po raznih izključitvah in drugih težkih kaznih, ki so zadele upornike, se je posrečilo rimskim močnikom, da so vsaj kolikor toliko uredili razmere in se je končno mogla imenovati redna uprava videmske provincijalne fašistične federacije. Sedaj, malo pred peto obletnico onega zgoraj omenjenega znamenitega zborovanja pa je prišel v Furlanijo, v Pordenone in Videm sam generalni tajnik stranke, »ekscelencia« Turati, da je dal svoj najvišji blagoslov »urejenemu, furlanskemu fašizmu«.

»Ekscelencia« Turati je bil zelo slovesno sprejet v Pordenonu in v Vidnu. Na nogah so bili vsi fašisti milničniki, ljudstva ogromno. Govoril je in naslikal Furlanov tako vabljivo sliko o bodoči veličini fašistične Italije, da so se jim morale cediti solze iz vseh oči. »Mi jih čakajo v bodočnosti. Seveda na le to veličino šele treba približati, kar pa ne bo težko. Povdarjati je moral to prav posebej, ker velja tudi še dandanes tista stara furlanska: »Le vien, scampim; se non vien, tenim durle« — »Če pridejo, lo pobrišemo; če ne pridejo, pa bomo vztrajali!« In le v resnici takole potolžil bolečine Furlane:

»Fašizem ima za vsak slučaj svojih tristošest balonov, in kar še več velja, tristošest srč svojih furlanskih milničarjev, ki se ne bodo nikdar umaknili... Dosegli smo na prvo etapo, ali čutili, da je mihi potrebno, da gremo naprej z novim planomom nasproti večjim osvoboditvam. Orel je pripravljen za veliki polet na najlepši nasok: naprej, naprej, naprej!«

Torej naprej, naprej in še naprej! Toda kam? Tega »ekscelencia« Turati ni povedal, ali misliti si pač moremo kaj le njemu in vsemu furlanskemu fašizmu lebdelo pred očmi ob teh besedah. Kam drugam, kot na vzhod!

»Ekscelencia« Turati je silno zadovoljen zupustil Furlanijo in po njegovem odhodu je videmski provincijalni tajnik poslal Mussoliniju brzojavko, v kateri mu zagotavlja slepo zvestobo in pokorščina furlanskega fašizma. Vprašamo le, koliko časa bo držala ta zvestoba in pokorščina?

p— Smrtna kosa. To dni je umrl v Gorici g. Anton Lutman, postajnačnik v p. V 62. letu starosti je padel v grob po težki, dolgotrajni bolezni moli, ki je bil radi svojih kremenitve značaja in neupogljivosti vere v zarjo našega naroda prikljubljene v spoštovan vspeševod, kjer je služboval. Dolgoletno službovanje v Ribnici na Dolenjskem mu je vtisnilo segavost tipičnega humorja, ki ga je osvetoval do zadnjih dni. Pokojnik, ki je tast profesorja-slikarja gospoda Viktorja Cotiča, zapuščala vdovo, troje hčera in troje sinov. Vsi njegovi otroci so si priborili ugledno pozicijo ter jih, zveste načelom svojega očeta, preveča napredni duh jugoslovenskega, ki ga presajajo na svojo dečo. — Bodi blagomu možu topei spomin in lahka tužna zemljica primorska!

p— Slovenske duhovnike treba konfirmiti in preganiti! Tako ukazuje tržaško fašistično glasilo sedaj, ko je razglašena konfirmitacija nad petimi furlanskimi duhovniki, ker se niso udali fašizmu. Obsojeni so na konfirmitacijo: kanonik Gori v Vidnu na 4 leta, župnik Gaspario iz Tarcenta na 3 leta, župnik Concina iz Prate in Colin iz Spilimberga vsak na 2 leti, župnik Scisizmo iz Humana na 1 leto. Vložili so priziv... Tržaški »Popolo« je to konfirmitacijo zelo vesel in najel je »italijanskega duhovnika« v Trstu, ki pravi, da bi bilo treba malce pogledati med slovenske duhovnike, med katerimi jih je polno zrelih za konfirmitacijo! Posebej se v višjih sferah! Slovenski duhovniki hodijo tudi v Jugoslavijo in od tod izvirajo tendencijsne vesti proti Italiji v jugoslovenskem tisku. »Popolo« govori o tajnih sestankih slovenske duhovščine in o hujšanju ljudstva proti Italiji, slov. duhovniki odvračajo mladino od fašističnih organizacij, širijo sovražno časopisje... za to pa treba poklicati med slovenske delavce beneške duhovnike, ki bodo pravi misionarji italijanstva in miru. »Kakor so se naredilo z učitelji, tako se mora narediti z

Na dalmatinskem otoku

Jelša na Hvaru, sredi avgusta.

Čudovito hitro potekajo kratki dnevi počitka tu na Jadranu. In vendar bi bilo treba mesece in mesece pristočno vtišmenju nedoglednega polja, drobnih valov po tej izsanjani modrini, da vsaj malo promikne duša v lepoto Jadrana.

Vročina žge od zgodnjega jutra. V mozeg sili, telo je izžgano, rjave roke utrujene, ni jim za delo. Tja gori bi rad v našo zvežo zelenje, kjer diha smreke in senčnate bukve... Ampak to so le trenutni slabosti, malodušje nehlajenika, zemljana, ki pač vedno tako hitro pozablja, kako je neveden užival deviško lepoto, opojno radost, ki ji ni dna in ne meja.

Potem pa zažviža naš Luka, ogoreli dečko iz Jelše doma, zavrti svoj motor v čolna in že se ziblje čez zaliv v Dražico Mino ali Grobište, primitivno, pa zato tem ljubkejšo občinsko kopališče, kjer lahko bredejo mamice z dečkom preko 100 metrov po mehkem pesku, preden dosežejo morske globline in pridejo divne zelene barve v tisočih variacijah v ono temno, vabečo modrinu. Na obeh straneh butajo valovi v razjedene skale, pene se razbijajo na belih ploščah, nad njimi pa se vzpenja sočni, zeleni vinogradi, prepreženi s kamenitimi zidovi, da jih čuvajo pred sovražnimi vetrovi. Debele jagode zore, kakor biseri se svetlikajo grozdi nad šumečim zalivom. Levi rokav obkroža zopet široka njiva smečkaj se rumenih melon, nad njo pa ves dan procesija otrovornih oslov. Drva in zeleno vejčje prenašajo v Jelšo. Včasih jih tako obložijo, da je videti samo drobne stopice noge, drugače bi mislil, da se pomika na razorani, kameniti gorski cesti visoko naložen voz. Za pridnimi magarci pa starci, ženske, tudi otroci z monotonim, a vedno dobrodušnim »šo-šo...« Često pa vidimo jezditu tudi vitko mlado dekle, polnih črnih las, kometno pozibava s pol bosimi nogami, za njo pa čreda ovac in koz, ki jih žene s pašo. Fino dekle in ponosno, izrazit obraz, globokih oči, gotovo iz premožne hiše v Jelši. Pa se včasih spomnim naših »boljših« deklet, da bi jezditu skozi mesto na magarcu ali muli! Glejte, in vendar —, no, dovolj je vode v našem morju.

In ona je vedno sveža, tako voljno hladi in boža ude, da so v hipu pozabljene nehlajne tožbe iz soparne hotelske sobe. Navadno valovi čisto majhno, toliko da pluskne čez ramena in odbija sonce, ki se iz vedno jasnega azurja koplje ves dan z nami. Že tri mesece ni deževalo, pa so vendar zeleni vinogradi, ki se amfiteatralno dvigajo krog in krog Jelše do golih, izpranih reber gorskih vrhov, vmes pa posejane oljve, košata zelena drevesa rožičev, sladke smokve, baje najboljše v Dalmaciji, in borovi gozdi, ki jih je poln ves otok Hvar.

Najdražji so mi večeri. Tedaj sedimo na terasi, visoko nad zalivom in takrat zadeti tam doli tista nežna pesem Jadranskega morja, ki jo more dahnit sam umetnik s čopičem na platno. Srebrni trepet, odsev večerne zarje, dokler je ne popije mrak. Vrata v Split zapira otok Brač, v ozadju bleste gole stene dalmatinskega obrežja, iz temine pa zasvetijo bele jadrnice. Samo vesla udarjajo iz noči, tam pri cerkvi Grobišča, ki je najlepša v večernem soncu, odzvanja fantovska pesem. Ko gleda iz noči še samo redeč svetilnik, gremo v borov gozd. Tam so pod košatimi rožičnimi drevesi klopi. Duhti, sam Bog ve kaj. Le cikade motijo tišino in včasih zapljuska morje ob skale. In tudi veter zaziblje sklonjene veje.

Krepkeje udarjajo vesla iz temine. Ribiči gredo na odprto morje, na lov. In ko smo že dolgo šepetali v borovem gozdu, zagore lučke tam doli nekje pri Braču, po dve in dve, potem večja razdala in zopet lučke v dolgi ravni vrsti nepremično stoje in vabijo zbegane ribe v nastavljene mreže. Vso noč so tam zunaj. Zjutraj, ko gredo potniki na parnik v Split, se vračajo čolni naloženi s plenom. Poleg pristana imajo Jelšani tovarno sardel in še marsikaj spravljajo bistri otočani v denar. Poleg žlahtnega zgorodja, smokve, oliv in rožičev raste po rebrih, bujno tudi rožmarin, ki daje med rožmarinovega vonja, potem pa seljaki požanjejo zeleni rožmarin in ga prekuhajo v rožmarinovo olje za lekarne, pesem v zdravje.

Kdor hoče pod večer dalmatinskega, južnega življenja, obišče perivoj. V lepo izraženi luknji brez običajne umazanosti počivajo barke in ladje. Mornarji večerjajo, ribiči pripravljajo mreže za nočni pohod. Na obali pa vrvenje, mladi in stari, vsi si imajo toliko povedati. V govorici je čutili vpliv večstoletne beneške vlade nad Hvarom. Med novo šolo in občinskim domom leži lep mestni park s spomenikom zaslužnega domačina Nika Dubokovića, krasna aleja srebrnih topolov vodi v odprto rodovitno dolino sočnih vinogradov. Tam pod cerkvijo izpod gnezda visokih, kamenitih hiš pa izvira hladen gorski potok, ki tudi v tej suši ni usahnil. Pri izviru se ves dan gnetajo dekleta in žene, ob strani čakajo mule s sodčki, če pa prideš s kozarcem, se vsi umaknejo in vsak bi rad postregel. Sinoči so me pred mestom pri vinogradu pogostili s plenom. Poleg pristana imajo Jelšani tovarno sardel in še marsikaj spravljajo bistri otočani v denar. Poleg žlahtnega zgorodja, smokve, oliv in rožičev raste po rebrih, bujno tudi rožmarin, ki daje med rožmarinovega vonja, potem pa seljaki požanjejo zeleni rožmarin in ga prekuhajo v rožmarinovo olje za lekarne, pesem v zdravje.

Kdor hoče pod večer dalmatinskega, južnega življenja, obišče perivoj. V lepo izraženi luknji brez običajne umazanosti počivajo barke in ladje. Mornarji večerjajo, ribiči pripravljajo mreže za nočni pohod. Na obali pa vrvenje, mladi in stari, vsi si imajo toliko povedati. V govorici je čutili vpliv večstoletne beneške vlade nad Hvarom. Med novo šolo in občinskim domom leži lep mestni park s spomenikom zaslužnega domačina Nika Dubokovića, krasna aleja srebrnih topolov vodi v odprto rodovitno dolino sočnih vinogradov. Tam pod cerkvijo izpod gnezda visokih, kamenitih hiš pa izvira hladen gorski potok, ki tudi v tej suši ni usahnil. Pri izviru se ves dan gnetajo dekleta in žene, ob strani čakajo mule s sodčki, če pa prideš s kozarcem, se vsi umaknejo in vsak bi rad postregel. Sinoči so me pred mestom pri vinogradu pogostili s plenom. Poleg pristana imajo Jelšani tovarno sardel in še marsikaj spravljajo bistri otočani v denar. Poleg žlahtnega zgorodja, smokve, oliv in rožičev raste po rebrih, bujno tudi rožmarin, ki daje med rožmarinovega vonja, potem pa seljaki požanjejo zeleni rožmarin in ga prekuhajo v rožmarinovo olje za lekarne, pesem v zdravje.

Kdor hoče pod večer dalmatinskega, južnega življenja, obišče perivoj. V lepo izraženi luknji brez običajne umazanosti počivajo barke in ladje. Mornarji večerjajo, ribiči pripravljajo mreže za nočni pohod. Na obali pa vrvenje, mladi in stari, vsi si imajo toliko povedati. V govorici je čutili vpliv večstoletne beneške vlade nad Hvarom. Med novo šolo in občinskim domom leži lep mestni park s spomenikom zaslužnega domačina Nika Dubokovića, krasna aleja srebrnih topolov vodi v odprto rodovitno dolino sočnih vinogradov. Tam pod cerkvijo izpod gnezda visokih, kamenitih hiš pa izvira hladen gorski potok, ki tudi v tej suši ni usahnil. Pri izviru se ves dan gnetajo dekleta in žene, ob strani čakajo mule s sodčki, če pa prideš s kozarcem, se vsi umaknejo in vsak bi rad postregel. Sinoči so me pred mestom pri vinogradu pogostili s plenom. Poleg pristana imajo Jelšani tovarno sardel in še marsikaj spravljajo bistri otočani v denar. Poleg žlahtnega zgorodja, smokve, oliv in rožičev raste po rebrih, bujno tudi rožmarin, ki daje med rožmarinovega vonja, potem pa seljaki požanjejo zeleni rožmarin in ga prekuhajo v rožmarinovo olje za lekarne, pesem v zdravje.

Zlati ljudje, božanski kotichek jugoslovenske zemlje! Tudi Jugoslovenci so Jelšani s srcem in dušo. Starosta jugoslovenskega Sokola v Jelši je upokojen — župnik. In lepo čitalnico imajo — in

pa morje, sonce, vinograde, senčne šume. Tu nam letoviščarjem naglo, pretežno potekajo dnevi in ure.

Dr. Avg. Reisman

Iz Trbovelj

t— Popravljamo. K članku o tragično preminulem rudniškem upokojencu Kanglerju sporočamo, da Kangler po naknadno dobljenih informacijah ni izvršil samomora, temveč da se je slučajno ponesrečil, ker je preslišal prihod vlaka.

t— Zaupniški sestanek dr. Korošca. V četrtak zvečer je imel dr. Korošec zaupniški sestanek v trboveljskem »Društvenem domu«. Upamo, da se je lahko na lastne oči prepričal, kako slabe so šanse SLS v Trbovljah.

Pričetek šolskega leta

Na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani. (Beethovnova ulica) se bodo vršili ponavljalni, prvinski, dopolnilni in naknadni izpiti od 24. avgusta dalje po razporedu, ki bo 23. avgusta objavljen na deski v veži. Vpisovanje v I. razred bo 1. septembra ob 9. do 12. v ravnotelevizijski pisarni. Vsa na priprave s seboj šolsko izpričevalo in krstni list, iz katerega je razvidno da dovrši v tekočem šolskem letu 10 do 13 let. Isti dan od 10 do 12. se bo vršilo v učilnicah vpisovanje domačih učencev v II. do VIII. razred. Pokazati je treba zadnje letno izpričevalo. Učenci z drugih zavodov se bodo vpisovali 2. septembra ob 9. do 10. v ravnotelevizijski pisarni. Pismeni višji tečajni izpit (tudi ponavljalni) se prične 1. septembra ob 8. zjutraj.

II. drž. deška mešč. šola v Ljubljani. Vpisovanje za vse razrede je dne 1. sept. ob 8. do 12. ure. Ponavljalni in prvinski izpiti se pričnejo 25. avgusta. Natančnejši spored je razviden iz oglasa na deski v veži šolskega poslopja.

Na drž. realni v Mariboru se prične jesenski ponavljalni ali razredni izpiti in naknadni izpiti (zaradi bolezni) v sredo 24. avgusta zjutraj ob 8. Ta dan se prične tudi dopolnilni sprejemni izpiti za one učence, ki pridejo z drugih srednjih ali pa meščanskih šol in hočejo na realni nadaljevati študije. Taki učenci se morajo pravočasno prijaviti s pismeno prošnjo (kolek 5 Din), kateri je treba priložiti letno izpričevalo za 1926/27 z odhodnico prejšnjega zavoda, potem rolistni ali krstni list, domovnico in potrdilo o cepljenih kozlih. — Glavno vpisovanje v I. razred in za vse nove učence v višje razrede bo v četrtak 1. septembra dopoldne. Za vse one učence, ki so že bili na zavodu bo vpisovanje v petek, 2. sept. ob osmih zjutraj. — Pismena jesenska matura (višji tečaj izpit) se prične v četrtak, 25. avgusta ob pol 8. zjutraj.

Dopisi

MIRNA. V ponedeljek, dne 15. t. m. je bil na Mirni po prvi maši sijajno obiskan javni volilni kod Zdržene slovenske gospodarske liste na prostoru pred Koračino novo gostilno, na katerem je poročal sreski kandidat Klement Belovsky. V daljšem govoru je razložil pomen skupščinskih volitev in omenil svoje dosedanje delovanje v občini in drugod ter razvil volilni program združene slov. gospodarske stranke. V temperamentnih besedah je slikal nujno potrebo, da se vsi sloji naroda, posebej pa kmetje pridružijo združeni slovenski gospodarski fronti. Zborovalci vseh strank so paskljivo poslušali in navdušeno odobravalj izjavljajali govornika. Slov. ljudska stranka je poslala na shod bogoslovca Cerkovnika iz Trstenika, da bi z medklici motil zborovanje, a je zelo slabo naletel. Pri prvem medklici je bil od predsednika shoda g. Antona Kolenca opozorjen, da naj ne moti govornika in ako hoče govoriti, da lahko na koncu zaprosi za besedo. Tudi veliko navzočih kmetov ga je energično poklicalo k redu. Po končanem govoru kandidata je dobil besedo bogoslovec Cerkovnik, kateremu je na vsa vprašanja krepko odgovarjal Belovsky ter vse njegove trditve z nepobitnimi dokazi energično ovrgel. G. teologu ni preostalo drugega, nego da je je odkril proti domu. Zborovanje se je končalo z veliko manifestacijo za kandidata Belovskega in za našo združeno slov. gospodarsko listo. V nedeljo, dne 14. avgusta je imel kandidat Belovsky shod v Trebnjem. Poslušalci so vzeli poročilo kandidata z velikim odobravanjem na znanje.

Sokol

Ljubljanski Sokol vabi svoje članstvo, da se v čim večjem številu udeležijo javne telovadbe sokolskega društva na Jelici, ki bo v nedeljo, dne 21. avgusta ob 15.30 p. p. polne. Zbiramo se pred Narodnim domom, odkoder odkorakamo z ostalimi ljubljanskimi in okoliškimi sokolskimi društvi ter gremo do Sokola I. na čelu točno ob 14. proti Jelici. Ker je to poslednja prireditev, ki se je udeležiti naše društvo v letošnji sezoni in je spojena s prijetnim popoldanskim pešizletom, računamo na mnogobrojno udeležbo. Zdravo! Odbor.

Sokol Jelica vabi vsa sosednja in zlasti ljubljanska sok. društva na svojo javno telovadbo, ki bo jutri, 21. avgusta na prostoru gostilne »Štrnc«. Pri prireditvi, ki se izvede ob vsakem vremenu sodeluje priznana godba Sokola I. ki odkoraka z ljubljanskimi gosti točno ob 14. izpred Narodnega doma na Jelico. Telovadba se začne ob 16. in sodelujejo ljubljanski in vsa društva I. ljubljanskega okrožja. Za dobro potrditve in izvrstno zabavo je vse poskrbljeno. Naše društvo deluje v izredno težkih okoliščinah in pričakuje obilnega obiska in z njim novih moralnih in materialnih sil. Zdravo!

Nov odsek. Sokolsko društvo v Laškem je napravilo v tekočem letu lep korak naprej z ustanovitvijo svojega odseka za Rimske toplice-Smarjet. Novo ustanovljeni odsek že redno deluje, ter se je tudi že z lepim številom članstva udeležil razvija prapora svojega matičnega društva v Laškem, kakor tudi pokrajinskega zleta v Ljubljani. Dne 4. septembra pa priredi odsek v topličkem parku v Rimskih toplicah svojo prvo prireditev, združeno z javnim nastopom in pešizletom svojega matičnega

društva. Mlademu odseku želimo: Le krepko naprej po sokolski poti!

Na sokolski prireditvi v Rušah jutri, v nedeljo popoldne sodelujejo naši najboljši telovadci: br. Štukelj, br. Primožič in br. Osvald. Obeta se veliki užitek. Po nastopu pa je tudi za zabavni del kar najbolje poskrbljeno.

Mariborski Sokol v Ruše. V nedeljo, dne 21. t. m. se udeležijo mariborski Sokol korporativno v krogu letnega sokolskega nastopa bratskega društva v Rušah. Udeležba je za vse članstvo obvezna. Odhod iz glavnega kolodvora s prvim popoldanskim vlakom ob 13.13. Prireditve se udeležita tudi naša prvaka br. Štukelj in Primožič iz Ljubljane.

Sport

Jubilejni turnir SK Slovana

Jubilejni nogometni turnir SK Slovana, ki se prične jutri z nastopi Hermesa, Slavije, Jadrana in Slovana bo nudil predvidoma ostro borbo za darilo mestne občine Ljubljanske. Vsi navedeni klubi so v priložni enaki formi. Dejstvo je, da so se vsi klubi pripravljali za ta turnir, in sicer prav temeljito. Kar se tiče Hermesa, smo ga imeli priliko videti v nedeljo; res je podlegel, toda z minimalno razliko. Jadrani, ki nastopajo v svoji najmočnejši postavi, bo v bodoči sezoni sigurno trd oreh tudi našima najmočnejšima kluboma Iliriji in Primorju. Le malo se sliši o Slaviji, vendar se pa ve pozitivno, da je poletni čas dobro izrabila in mogoče prinese kako presenečenje. Da je tudi jubilejni SK Slovan v izredni formi, dokazuje njegova zadnja igra proti Iliriji, ko se je z največjim elanom upri našemu prvaku in dosegel lep rezultat 5 : 4, četudi je igral s par rezervami.

Občinstvu se obeta zanimiv pregled naših prvotrajnih klubov, vsled česar je pričakovati, da bo turnir posetilo v prav lepem številu.

Službene objave LNP

Poslovni odbor objavlja v naslednjem izid prvenstvenega tekmovalja v podsestvu za prvenstvo leto 1926/27 po verifikiranih in po upravnih odborih LNP in JNS potrjenih tabelah:

Ljubljana: I. razred:										
SK Ilirija	8	6	1	32:14	13	1				
ASK Primorje	8	5	0	35:16	10	2				
SK Jadran	8	2	4	16:27	6	3				
SK Slovan	8	3	0	15:27	6	4				
ZSK Hermes	8	2	1	15:26	5	5				

Maribor:										
SK Rapid	8	7	0	15:15	14	1				
ISSK Maribor	8	6	1	46:12	13	2				
TSK Merkur	8	3	0	15:33	6	3				
SK Ptuj	8	1	2	13:49	4	4				
SK Svoboda	8	1	1	10:31	3	5				

Celje
Atletik SK 5 5 0 0 48: 6 10 1
SK Celje** 5 2 0 3 19:15 2 2
SK Šoštanj 5 0 0 5 4:42 0 3
SK Red Star* 3 1 0 2 5:13 2 0

*) SK Celju sta odbiti 2 točki po § 14. p. t. — *) SK Red Star se je med letom razdružil.

Trboveljska župa celjskega okrožja: SK Trbovlje: SK Amater 2 : 1. — Okrožni finale Atletik SK : SK Trbovlje 9 : 0.

Zaključne tekme za prvenstvo LNP:
Semifinale SD Rapid : Atletik SK 6 : 2, finale SK Ilirija : SD Rapid 4 : 3.

Prvak LNP 1926/27: SK Ilirija (Ljubljana).

Ljubljana: II. razred:										
SK Slavija	8	6	1	20: 8	13	1				
SK Reka	8	4	3	18:11	11	2				
SK Svoboda	8	3	1	4:22	21	7				
SK Krakovo	8	2	1	19:26	5	4				
SK Panonija	8	1	2	18:31	4	5				

Izvenljudbanski klubi: SK Javornik (Rake): SK Elan (Novo mesto) 3 : 0. — Finale II. razreda: SK Slavija : SK Javornik 8 : 1.

Prvak II. razreda Ljubljane za 1926/27: SK Slavija.

Rezerve I. razreda Ljubljana:										
SK Ilirija	8	6	1	39: 6	13	1				
ZSK Hermes	8	4	0	4:18	23	8				
ASK Primorje*	8	5	1	35:10	6	3				
SK Jadran	8	2	1	14:39	5	4				
SK Slovan	8	0	1	11:39	1	5				

*) ASK Primorju so bile odbite 4 točke po § 14 p. p. t.

Prvak rezerv I. razreda v Ljubljani za leto 1926/27: SK Ilirija.

Po pravilniku prvenstvenih tekem JNS nazadnje ZSK Hermes kot zadnji v tabeli I. razreda Ljubljane v II. razred Ljubljane, dočim napreduje SK Slavija kot prvak II. razreda Ljubljane v I. razred Ljubljane. — Tajnik II.

(Številke v tabelah značijo: 1. število igranih, 2. število dobljenih, 3. število nedolčnih, 4. število izgubljenih iger, 5. razlika golov, 6. število doseženih točk in 7. mesto, ki ga zavzame v prv. tabeli. Op. ur.)

Plavalna sekcija SK Ilirija, sklicuje za danes, 20. t. m. ob 20. sestanku v klubskem lokalu kavarni Evropa. Sestanka se morajo udeležiti vsi člani in članice sekcije — vsled nujnih razgovorov. — Načelnik.

SK Slavija (nog. sekcija). Danes točno ob 20. pri Storu sestanku vseh moštov. Z ozir na obsežen dnevi red, se prosi točno. Sestanku pa morajo brezpogojno prisostvovati gg. Cerne, Pelicon, Mičič, Gasperič, Dečman, Kmetič, Uršič I in II, Petrič, Štupica, Slamberger, Ahčan I in II, Prusnik in Gale. — Načelnik.

ASK Primorje, kolearska sekcija. Za nedeljo dne 21. t. m. razpisana medklubna kolearska dirka se zaradi tehničnih ovir preloži na prihodnjo nedeljo dne 28. t. m. — Zaključek prijavi v petek, 26. t. m. Tehnični referent.

Iz življenja in sveta

Tekmovalni polet čez Tihi ocean

Dve letali dospeli na cilj, dve izginili na poti.

Amerika, o kateri se upravičeno trdi, da razpolaga z najmočnejšo in najpopolnejšo zračno mornarico na svetu, je priredila potem ko je izpričala, da je kos Atlantskemu oceanu, tekmovalni polet čez Pacifik. Letalci, štirje po številu, so se dvignili v San Franciscu in so leteli v Honolulu.

Konkurence so se udeležili, kakor smo že poročali, štirje aeroplani: Woolarock, Golden Eagle, Aloha in Miss Doran, slednjega je pilotirala ženska.

Start se je izvršil v najlepšem redu. Nad Oaklandom se je sicer vlekla megla, toda meteorološka postaja je napovedala, da se bodo oblaki kmalu razkladili; to se je res tudi zgodilo. Nastal je krasen dan in letalci so odbrneli ob živahnem vzlikanju 25 tisoč glav množice, ki jim je mahala v slovo s klobuki in robci.

Pred poletom je posebna komisija pregledala letala. Štiri imenovane je aprotirala, petega, s ponosnim imenom »Kralj zračnih višav« pa je zavrnila z motivacijo, da ni dovolj opremljen za takšno tekmo. Pripetila se je tudi nezgoda, ki pa je minila brez zlih posledic. Letalo »Elicantor«, ki je bilo določeno za spremstvo, je kmalu po startu opesalo in začelo padati. Treščilo se na zemljo, a tako srečno, da je ostala posadka nepoškodovana. Aeroplan sam pa se je razbil na drobne kose. »Miss Doran« je imela v zraku defekt in se je vrnila, a se je pozneje zopet dvignila, ker se ni hotela izključiti od poleta.

Na cilj sta dospela doslej dva aeroplana, Woolarock in Aloha. Prvi je prišel na Wheeler Field v 26 urah, 17 minutah in 20 sekundah. Priboril si je denarno nagrado v znesku 25 tisoč dolarjev. Dobri dve uri za njim se je spustil na kopno »Aloha«. Rabil je za svojo zračno pot 28 ur in 16 minut. »Golden Eagle« in »Miss Doran« pa sta zaostala na poti. Kakšna je njih usoda, se ne ve. Ladje ameriških Zedinjenih držav so dobile nalogo, da jih iščejo na Pacifiku, zakaj verjetno je, da so tema dvema aeroplanoma odpovedali stroji ali da jima je zmanjkalo goriva in da sta se morala spustiti v morje.

Mestni magistrat v Kölnu je financiral podjetje letalca Kōnneckeja za polet čez Atlantik iz Evrope v Ameriko. Kōnnecke bo baje startal v nedeljo, dne 21. avgusta.

Kako Francoska akademija kaznuje lenuhe

Francoska akademija ima marsikak starinski običaj. Sem spada tudi zaračunavanje znamk članom, ki se ne udeležujejo sej. Ob ustanovitvi akademije je prosilo prvih štirideset »smrtnikov« kralja Louisa XIV., naj upelje posebne znamke, ki bi se delile med obiskovalce obveznih sej. To se je zgodilo in stara navada se je ohranila do naših dni. Akademski plača znaša namreč 1500 frankov (3000 Din) na leto (ne glede na vrednost franka). Od tega je kralj odtegnil po 300 frankov za znamke. Vsak akademik tedaj dobi po 1800 frankov gotovine. Ostali denar se deli po številu obveznih vaj. Navzoči člani dobijo znamke onih, ki so izostali. Znamka velja zdaj 5 frankov (12 Din). To je davek, ki ga plačajo lenuhi pridnim tovarišem.

V starih časih je stala znamka še manj: franko in pol. Pa tudi ta denar je včasih hudo zamikal učene akademike. Stari profesor Chapelin je pohitel leta 1795. na sejo v najhujšem nalu, da bi pobral znamke onih, ki so rajši ostali doma. Dobil pa je pljučnico in umrl. Redko srečo je imel nekdo Frederic Masson, znani zgodovinar Napoleona I. Dobil je 200 frankov, ker je bil sam na seji. Hudobni jeziki so pravili, da je sam telefonično obvestil tovariše o preloženju seji.

Ta teden je priznal francoski parlament, da vrednost akademske znamke ni v skladu s sedanjo dragotino. Na predlog prosvetnega ministrstva je povišal znesek na 15 frankov. Ali ne bi kazalo

V. Izgini:

Slučajna žena

Peter Kenič se je vračal v pokrajinsko metropolo. Vlak, s katerim se je vozil, je pravkar obšel na zadnji večji postaji pred ciljem. Nač je bila mesečna. V svitu okolobarske lune je bilo razločno videti gnečo in prerinjavajo ljudi, ki so vstopali in kujepe. Potniki so klicali nosače, nosači so ropotali s prtljago, vagoni so se polnili s pasažirji. Naš znanec, ki se je dotle vozil sam, je dobil na tej postaji sopotnico. Matilda — tako ji je bilo ime — je bila poročena z upravnim uradnikom, a ni imela otrok; in kakor praktična ženska, ki ji ni prišlo dolgočasje, je odprla v mestecu kavarno, ki ji je prinašala lepe dohodke.

Peter Kenič je bil mlad mož stasitega života, gladko obrit, širokih pleč in brezhibno oblečen. Živel je na srednjevelikem posestvu, katerega je obdeloval skupaj z bratom. Bil je prepričan Tolstojanec. Pravkar je bil obiskal brata, ki je služil v neki obmejni garniziji svoj vojaški rok.

V. polumraku, ob mednem svitu ru-

lo upeljatj to staro navado tudi pri drugih javnih napravah in društvih, kjer se funkcionarji, oziroma odborniki ne zavedajo prevzetih dolžnosti.



Princ Monivong, naslednik umrlega cesarja Sisowatha (Cambodge, Indija).

Ameriški „potentat jekla“ umrl

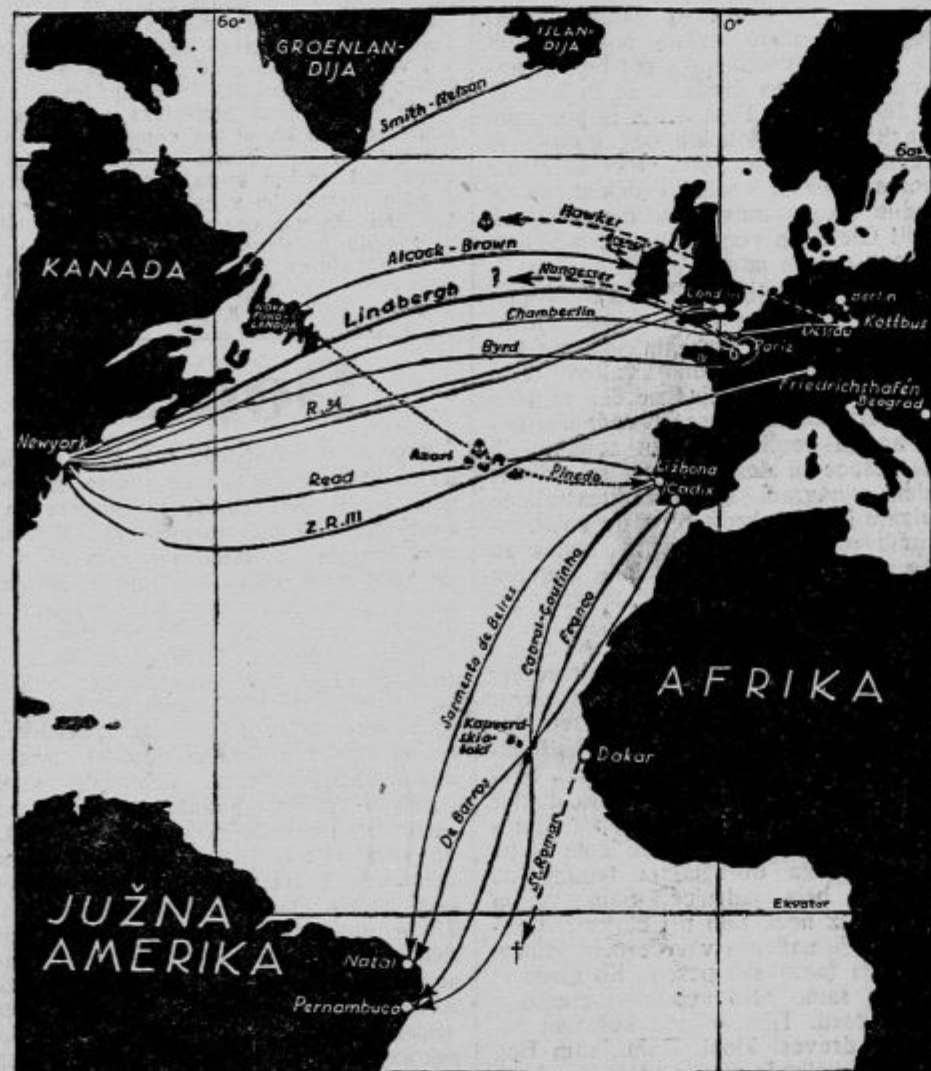
Ameriški jekleni trust je izgubil v zadnjih dneh enega svojih najodličnejših predstavnikov, 81 letnega Alberta Garyja, predstojnika izvršilnega odbora jeklenega trusta. Gary je bil rodom iz Illinoisa in se je prvotno posvetil advokaturi. Vstopil je v pisarno svojega strica. Bil je izredno delaven in si je kmalu ustvaril ogromen krog klijentov.

L. 1901. je ustanovil s Karlom Schwabom jekleno korporacijo. Schwab je zasedel predsedniško mesto, Gary pa vodilno mesto v izvršilnem odboru. Vlekel je letno plačo 100 tisoč dolarjev, kar je pomenilo celo za bogate ameriške razmere rekord.

Pozicijo pa si je utrdil šele z izpadi proti Trade Union, katere ni hotel nikdar priznati. Njegova energija je bila tako močna in dosledna, da je zlomila vsako nasprotno akcijo. Ko je bil leta 1919. štrajk jeklarjev, je dobil radi svojega energičnega držanja pridevek »jekleni potentat«. Gnal je stvar tako daleč, da je končala stavka na krvavi konici. Spopadi so bili tako srčiti, da je tekla kri v potokih. Efekt je bila zmaga delodajalcev in poraz delavcev.

Jeklena korporacija je eden izmed najstrumnejše organiziranih industrijskih trustov onstran Oceana. Kako važna je njegova vloga v ameriškem javnem življenju, priča dejstvo, da kandi-

Pregled dosedanjih poletov čez Atlantski ocean v kronološkem redu



I. Iz Evrope v Severno Ameriko in obratno:

1. Hawker (Angl.): padel v morje, a so ga rešili. 18. maja 1919.
2. Poročnik Read (USA): St. John's-Azori-Lizbona. 27. maja 1919.
3. Alcock-Brown (Angl.): Nova Fundlandija-Irsko. 14. — 15. jun. 1919.
4. R. 34, angleški vodilni zrakoplov: London-Newyork in nazaj. 10. — 13. jul. 1919.
5. Smith in Nelson (USA): Islandija-Groenlandija-Kanada (na poletu okrog sveta). September 1924.
6. Z. R. III, nemški Zeppelin: Friedrichshafen-Azori-Lakehurst. Oktober 1924.
7. Nungesser in Coli (Franc.): Le Bourget(Pariz)-Kanada(?). Pogrešana od 8. V. 1927.
8. Lindbergh (USA): Newyork-Pariz. 20. — 22. maja 1927.
9. Chamberlin (USA): Newyork-Kottbus (Berlin). 4. — 6. jun. 1927.
10. De Pinedo (Ital.): Nova Fundlandija-Lizbona, pri Azorih padel v morje. 4. VI. 1927.
11. Byrd (USA): Newyork-Versus-Mer (departman Calvados). 29. — 30. jun. 1927.

II. Iz Evrope in Afrike v Južno Ameriko

1. Cabral-Coutinho (Portugalska): Lizbona-Kapverdsko otočje-Pernambuco. 16. VI. 1922.
2. Franco (Span.): Cadix-Kapverdsko otočje-Pernambuco. 31. jan. 1926.
3. Sarmiento de Beires (Port.): Bolama-Natal. 18. marca 1927.
4. De Baros (Brazilija): Cadix-Kapverdsko otočje-Natal. April 1927.
5. Saint Roman in Mouneyres Petit (Franc.): Dakar... Ponesrečila v maju 1927.

menkaste luči sta spregovorila Peter in Matilda prve besede. Povedala sta si, kako se pišeta, odkod sta in kam potujeta. Tudi roke sta si stisnili in njeni telesi sta se dotaknili. Poznavstvo je bilo sklenjeno, iz sosedstva se je porodilo prijateljstvo.

Vlak je kmalu krenil s postaje. Nekaj časa je vozil počasi, potem je vožnjo pospešil in slednjič se je s precej močnim sunkom ustavil.

»Kaj se je zgodilo?« so kričali spraševali potniki v sosednjih kupejih. »Ali je nesreča? Karambol?« Pojasnjeno jim je bilo, da ni nič hudega. Vlak pred njimi je skočil s tira in zdaj bo treba pol ure čakati sredi proge, da se vse uredi, nakar se bo vožnja nadaljevala. Ob sunku se je zgodilo med Keničem in sopotnico nekaj čisto človeškega: Matilda je priletela Peteru naravnost na kolena. Keniča je obšla vročina. Prevzel ga je topel in svež voni ženske, ki je drhtela po vsem telesu.

»Kaj če bi morda izstopila in šla naprej peš?« je vprašala Matilda ter se pretegnila, da so se v polumraku očrtale njene visoke grudi Peter Kenič jo to videl in ni preslišal Matildinega

vzdihla: »Mene je strah samo. S seboj imam namreč denar. Moram vam to povedati...«

Videlo se ji je, da sta se po teh besedah nekako zblížala in postala je še nežnejša:

»Kdo ve, kdaj bova na cilju? Če bo zamuda velika, me res skrbi, kaj bo s prenočiščem.«

Kenič jo je tolažil, da bo vlak zamudo že popravil, ter je v šali dodal: »Za vas se bo pač vedno našlo prenočišče!«

V tem je vlak zopet potegnil. Rahel sunk — in bila sta zopet skupaj. Matilda se je spustil koder na čelo in je pobožal Petra po licu.

Naposled sta prišla na cilj. Mesec se je med vožnjo skrtil za oblake, napravil se je dež, ki je pršil v drobnih kapljicah. Drevesa so bila še bolj črna kakor podnevi. Pločniki so bleščali v električnem svitu.

Nosač na postaji je vpil: »Prtljaga, prtljaga... Evo me... po tarifi!«

Matilda in Peter sta izstopila. Njemu se je zdelo, da se ga je zopet dotaknila s komolcem. Začela je govoriti:

Samo še ob 4 in 1/2 se predvaja sijajni velefilm ljubavi in strasti

VULKAN

V glavnih vlogah Ricardo Cortez in Bebe Daniels. Krasne, učinkovite scene — Napeta vsebina.

Izven programa:

Letalski miting v Ljubljani

Izvrstno vsebina fotografija

Zvečer ob 9 uri svečana premijera elegantnega velefilma ZMAGA MLADOSTI po znanem romanu slovite Hedwig Courts-Mahler, Die Asmans

ELITNI KINO MATICA

Preskrbite si pravočasno vstopnice.



dirajo voditelji korporacije na predsedniško mesto sedaj Coolidgea, za slučaj, da ne nastopi več kot kandidat pri novih prezidentskih volitvah. Pravijo tudi, da se Coolidge tega sijajno plačanega mesta prav nič ne brani.



General Zagorski,

bivši šef poljske avijacije, je pobegnil iz ječe v Vilni.

Sovraštvo med moškim in ženskim spolom

Neki francoski list je sprožil anketo o vprašanju, ali bo boj med moškim in ženskim spolom trajen in kdo je hujši: moški ali ženska? Odgovorili so razni ugledni pisatelji, filozofi, igralci in drugi znani Parižani. Stari Courtelin je navedel besede E. Renana, da je lepota enaka čednosti. Potemtakem ni nobena ženska čednostna, če ni lepa. Ker so ženske lepe, so čednostne, zato pa tudi boljše od moških. Kdo ve, čemu se je hotel ta stari lisjak tako polaskati ženam? Ima že svoje razloge. Bucher, znan igralec, nas preseneča z razkritjem, da so žene sploh brez napak. Dejal bi, da ima tudi kavalirstvo svoje meje. François Carco tudi ni daleč od takega mnenja. Tem neženjenim možem nasprotuje Clement Vautel, ki pravi, da je pri ženah strahotna njih koštnost. Zaradi nje se bosta moški in ženska do sodnega dne prepirala, kajti malo verjetno je, da bi moški še kdaj dovolili ljubljnim ženam absolutno svobodo. Saša Guitry ima grozo pred ženskim stremljenjem, da bodi žena enaka moškemu. Hudimana, naj žene vendar ostanejo žene; mar bo človeštvo naposled sama čreda moških in možčev? Njegova žena Ivonne Printemps je tudi tega mnenja. Nji imponira moški, ki prekaša ženo po inteligenci. Anketa pa je dokazala, da se da lepo živeti v skupnosti in zakonski ljubezni, četudi se nazorji o tem razhajajo. Igralka Robinova iz »Comedie française« trdi, da so moški zoperni v svoji maniji, da morajo biti nekaki zaščitniki žensk. Njen mož pa pravi, da ženska vendarle ni ženska, če ne išče krepke opore pod pazduho svojega moža...

Ljudje, ki poznajo ta par, pravijo, da je v Parizu malo tako srečnih zakoncev. To se pravi: boj med moškim in žensko ne sloni vedno na sovraštvu in ni treba, da bi slonel. Saj so dobra čustva čisto boljša od dobrih idej.

društvo. Svoj ukrep utemeljuje z navedbo, da delovanje društva ni bilo v skladu z nacionalnim redom.

Gorica, 19. avgusta, l. S prefektovim odlokom so bila razpuščena še naslednja slovenska kulturna društva: Izobraževalno in športno društvo v Renčah, Čitalnica v Kanalu in Ženski krožek v Tolminu.

Tragedija v viničariji

Pred dobrimi petnajstimi leti se je zapel tedaj 46 letni veleposestnik v Magösu pri Kaposvarju Josip Flassits v ljubzensko razmerje z mladim dekletom, ki mu je bilo takrat 21 let. Pisala se je Elizabeta Deberika. Ljubezen je rodila svoj sad; Flassitsu in Deberiki se je rodilo dete moškega spola, ki šteje sedaj enajst let.

Flassits je bil oženjen, toda ni maral za ženo. Čim starejši je postajal, tembolj se ji je odtujeval. Vzrok temu odtujevanju so bili tudi česti obiski Deberike, ki je prihajala v hišo kot očitna priljučnica starega kmeta. Flassits je sicer večkrat nagovarjal ženo, naj se loči od njega, toda z razpoko ni bilo nič. Zakonska polovica je trdovratno vztrajala pri zakonski zvezi in ni privolila, da bi se zakon razdel.

V tork popoldne je prišla Deberika zopet v obiske k Flassitsu. Kmet je bil v vinogradu in je prenočeval v viničariji. Čez noč je ostala pri njem. Kaj sta govorila in do kakšnih zaključkov sta prišla, ne ve zdaj še nihče. V sredo zjutraj je počilo v kmetovi spalnici več strelav. Viničar je vdrl v gospodarjevo stanovanje in je našel Flassitsa mrtvega na tleh. Poleg njega je ležala Deberika. Objemala ga je krog vratu, v roki pa je držala samokres. Bila je smrtno ranjena in je kmalu izdihnila.

Kolikor je mogla dognati preiskava, sta šla Flassits in Deberika skupno v prostovoljno smrt. Komisija, ki je proučila dejansko stanje, sodi, da je imel kmet za samomor preveliko poguma. Naročil je torej ljubici, naj ga ustrelji, kar je ta tudi izvršila. Ko je bil Flassits že mrtav, je Deberika namerila revolver še proti sebi. Flassits je ostavil oporoko, v kateri je določil za glavnega dediča svojega premoženja enajstletnega fanta, dete ljubezni med njim in njegovo morilko.

× Avtomobilska nesreča Otokarja Czernina. Bivši avstroogrski zunanji minister Otokar Czernin je napravil v ponedeljek s svojima sinovima Pavlom in Hansom, ritmojemstvom Wilczekom in inženjerjem Homkom z Dunaja avtomobilski izlet. Iz Grundseeja (Nižja Avstrija) se je družba odpeljala proti Gaisneru, ko sta v bližini St. Agathe nenadoma odpovedali obe zavori. Da prepreči večjo nesrečo, je zavozil inženjer Hock, ki je sifiral voz, proti leseni koči, ki je stala ob cesti. Avtomobil se je preukucnil s kolesi nakvisku in pokopal vse potnike pod seboj. Vsi trije Czernini so ostali na čudo nepoškodovani, nekoliko težje je bil ranjen ritmojemster Wilczek, ki je dobil nekaj prask, inženjer Hock pa se je zmazal z lahko rano na očesom.

× 27 milijonov avtomobilov! Po službeni ameriški statistiki je bilo 1. januarja t. l. na vsem svetu v prometu 27 milijonov 650.267 avtomobilov, od teh samo v Zedinjenih državah 22 milijonov 137.334 (80,06 odst.). Za ameriško Unijo ima največ motornih vozil Anglija (1 milijon 23.651 ali 3,71 odst.), za njo Francija (891.000, 3,23 odst.), Kanada (826.918), Avstralija (365.615), Nemčija (319.000), Argentina (22.600), Italija (138.177) Španija (135.000) itd. V gornjih številkah niso všeti motokicli niti ne sidecari. Zanimivo je, da statistika ne navaja Rusije, o kateri še danes niti približno ne vemo, koliko avtomobilov ima.

»Prosim za vaše cenjeno ime!« je dejal vratar Petru.

Peter je vprašujoče pogledal Matildo. Po njenem obrazu se je razlila reka zadovoljstva in blaženosti. Narekopal je vratarju:

»Peter Kenič iz N.... s soprogo Matildo!«

»Hvala!« se je poklonil vratar.

»Prinesite večerjo za dve osebi v sobo!« je nadaljeval Peter.

»Tako, gospod.«

Večerjala sta dolgo in se potem razgovarjala. Peter ji je povedal, da je oženjen; pokazal ji je tudi sliko svoje žene. Hotel jo je uveriti, da ima opravka samo z gentlemanom in da ne bo prekoračil meje dostojnosti.

Matilda je sodila drugače. Mislija je, da se ji hoče s tem le prikupiti in je objemala Petra z ognjevitim pogledom.

Kramljala sta do treh zjutraj. Ob tem času se je že jelo vedriti. Peter je odprl okno, da je začel struiliti v sobo svež zrak. Obrnil se je k Matildi:

»Čas je, da ležete... Jaz ostanem pri vas, dokler se ne zdani, potem odidem.«

»Meni je tako hladno«, ga je prekl-

Gospodarstvo

Uradni podatki o letošnji žetvi

Napram 1. 1926. znaša primanjkljaj v pšenici 13 %, v tršičici se ceni na 43 %.

Kakor znano, je minister za kmetijstvo in vode gosp. Stanković v pooblasti avgusta izdal vsem svojim podrejenim organom nalog, da zberejo čim točnejše podatke o letošnji žetvi. Do sedaj je kmetijsko ministrstvo prejelo podatke iz vseh krajev naše države, iz vseh skopljanskih oblasti in dveh banaških srezov.

Po teh podatkih je naša letošnja žetev iz padla znatno ugodnejša, kakor pa se je v splošnem pričakovalo. Letošnji žetveni donos pšenice znaša 16.845.411 metriskih stotov (napram 14.939.553 metriskih stotov v letu 1926. in 15.870.853 metriskih stotov povprečno v letih 1920.—1926.), žetveni donos ječmene 3.182.833 metriskih stotov (napram 3.129.293 metriskih stotov v letu 1926. in 3.129.293 metriskih stotov v letu 1920.—1926.), žetveni donos rži 1.534.484 metriskih stotov (napram 1.580.275 metriskih stotov v letu 1926. in 1.580.275 metriskih stotov v letu 1920.—1926.) ter žetveni donos ovsu 3.062.709 metriskih stotov (napram 3.577.250 metriskih stotov v letu 1926. in 3.577.250 metriskih stotov v letu 1920.—1926.).

Napram letu 1926. znaša torej primanjkljaj v pšenici preko 13 %, pri ječmenu preko 16 %, pri rži okrog 19 % in pri ovsu preko 14 %. Napram povprečnemu donosu v letih 1920.—1926. pa je bil donos letošnje žetve večji pri pšenici za preko 6 %, pri ječmenu za preko 1 %, manjši pa pri rži za 3 % in pri ovsu za 30 %. Ker pri podatkih za tekoče leto ni upoštevana skopljanska oblast in dva banaška sreza, bo končni rezultat vse-kakor ugodnejši. Alarmantne vesti o slabi letošnji letini so torej uradno demantirane. Letošnja žetev žita je bila torej boljša, kakor v letih 1920., 1921., 1922., 1923. in 1924.; edino v primeru 1. 1925. in 1926. je bila slabša. Pšenice bo ostalo še za izvoz, kajti za domači konsum in za setev je potrebno le 15 milijonov stotov. Upoštevati pa je treba, da imamo v pšenici še rezerve iz l. 1926.

Glede tršičice je minister Stanković prejel cenitve iz 12 oblasti. V teh oblastih se ceni donos tršičice na 9.3 milijona metriskih stotov napram 16.4 milijona metriskih stotov v l. 1926. Primanjkljaj znaša torej 7.1 milijona metriskih stotov ali 43 %. Če se ta cenitve razširi na vso državo, tedaj lahko računamo, da bo letošnji donos tršičice znašal 19.5 milijona metriskih stotov. Za domači konsum je potrebno 25 milijonov metriskih stotov in znaša torej primanjkljaj 5.5 milijona metriskih stotov. Ker pa imamo v naši državi še ogromne zaloge lanske tršičice, bo domači konsum popolnoma krit in bo še ostalo tršičice za izvoz.

Hmeljska sezija v Savinjski dolini

Hmeljska sezija se je pričela. Kakor kaže, bo letošnji svetovni pridelek hmelja nadkrijeval lanskega, kar za razvoj cen ne bo ugodno. Cenitve letošnjega pridelka hmelja še nimamo. Prav tako še niso javno ocenjene potrebe pivovarstva. Šele srednjeevropski hmeljarski kongres, ki se bo vršil v prvi polovici septembra, bo uredil zadevne podatke in šele takrat bomo lahko presodili, kakšna bo približna usoda letošnjih hmeljskih cen.

Kakovost savinjskega goldinga, ki se sedaj obira, je prav dobra, mestoma gotovo boljše, kakor je bila lani. Le bekreni palež je tu in tam malo porjavil lepo zeleno barvo kobil. Pridelek na enem drugu je letos manjši kakor lani, vendar bo hmeljska produkcija Savinjske doline enaka lanski zaradi povečane površine nasadov. Vsa Slovenija pa bo letos dala sprito številnih novih nasadov v raznih krajih precej večji pridelek kakor zadnja leta. V že zelo redkih nasadih poznega hmelja, ki so dolegeti obetali bogato letino, se pojavlja, kakor smo že pisali, peronospora, ki uničuje kobile. Ali je ta pojav splošen, nam ni znano. Dejstvo je tudi, da je letošnji golding prav težak, kar je baš znak dobre kakovosti.

Naj ob tej priliki omenimo knjižico »Hmeljarstvo«, ki jo je izdala Delegacija proizvajalcev žilakega solitra v Beogradu in ki je v splošnem prav poučna. Žal, pa ima nekatere netočnosti, ki napravljajo neugoden vtis, da začnejo kmetovalci dvomiti tudi o ostalih dobri vsebini. Te netočnosti obstojajo v opisu, katere hmeljske vrste so razširjene v Savinjski dolini. Knjižica pravi, da je v Savinjski dolini razširjen prodvsem čtjarski zgodnji rdeči hmelj, ki je nastal iz žateškega in se prilagodi tamošnjim življenjskim pogojem; spada med zgodnje vrste, da manj pridelka, toda kakovostno je dober; v zadnjih letih ga izpodriva angleški golding. To ni resnično, kajti golding je že dolgo vrsto let glavni hmelj v Savinjski dolini. Ne rdeči hmelj, katerega izraza ne pozna savinjski hmeljar, nego golding, se je tako prilagodi krajevemu podneblju, da danes lahko govorimo že o posebnem savinjskem goldingu.

nila Matilda.

Zapri je okno.

Matilda je žarela v strastnem ognju. Intimnost je silila povsod iz nje. Besede je šepetala s prosečim glasom. Prigovarjala je Petru, naj se razpravi in leže.

Peter je oboje odbil, nakar se je Matilda sama sprožila po postelji ter globoko vzdihovala, da so se ji dvigale kipeče grudi.

Peter je ostal neizprosen in trdovraten. Baš ta njegova odpornost pa je podžigala njeno strast. Naskočila ga je, oklenila ga okrog vratu in ga strastno poljubila.

Peter se ni mogel braniti. Pritisnil jo je nase in jo je tudi sam poljubil na čelo.

Ko je minil prvi naval strasti in se je v Matildi pomirila kri, je dejal:

»To je vse, kar sem vam mogel in smel dati. Zbogom! Jaz grem dalje. Ležite spat!«

Zapri je sobo, plačal pri vratarju račun in mu naročil, naj potrka ob devetih zjutraj na vrata spalnice »njegove žene« ter naj ji pove, da je »mož« odšel po nujnih opravkih.

Tudi ne vemo, odkod ima pisec knjižice informacijo, da se je sedaj v Savinjsko dolino uvedla nova vrsta angleškega hmelja, od katere se pričakuje še boljši pridelek in večja odpornost proti peronospori nego od goldinga. Tudi to je netočnost. Morebitni poskusi posameznih hmeljarjev se ne dovoljujejo pisanja o splošnem uvajanju. Silne netočnosti čitamo tudi v »Kmetovalcu«. Kakor pokazujeta poskusi posameznih hmeljarjev, je zaenkrat za Savinjsko dolino najprimernejša hmeljska vrsta golding. Tako zvani zelenjak ali zelenik, ki ga uvažajo večinoma manjši posestniki, je navadno prav poln, ali je slabše kakovosti, droben in pogosto kobule ne dozore. Nasadi kakovostno slabega poznega hmelja, ki so bili svojočasno v Savinjski dolini prav obsežni, se vedno bolj krčijo, v zadnjih letih zlasti zaradi peronospore.

Kakor smo spet omenili, izgleda, da cene niso najugodnejši zaradi obetajajočega se velikega svetovnega hmeljskega pridelka. Sprito tega se bo kolikor toliko ugodno prodajal le dobro obrani in pravilno posušen hmelj brez velikih in preveč rjavih kobil. Zatorej, hmeljarji, le ne površnosti in zaničnosti, da bo savinjski hmelj vzdržal konkurenco, ki bo odslej v vsakim letom večja. Velika konkurenca bo imela tudi to posledico, da se bodo opustili nasadi v krajih, kjer hmelj slabo uspeva.

Končno pa še malo o cenah. Kakor poročajo iz Petrovca v Bački, se tam plačuje 1 kg v predprodaji po 50 Din. V Zatecu (Češkoslovaška) se plačuje 50 kg po 2400—2700 Kč (v naši valuti 80—90 Din 1 kg), v Nürnbergu pa po 150—330 mark za 50 kg (v naši valuti okrog 40—89 Din za 1 kg).

— Osnovanje direkcije za kmetijski kredit. Te dni je bil imenovan za generalnega ravnatelja direkcije za kmetijski kredit znani kmetijski in zadrugni strokovnjak gosp. Mušević iz Osijeka. Direkcija za kmetijski kredit bo torej pričela delovati, in sicer na podlagi zakona o kmetijskem kreditu in zadrugstvu. Kakor znano, so se proti temu za koncu izjavile vse zadrugne zvezne organizacije in zahtevale, da se spremeni vsaj v toliko, da bi sedanje zadrugne zvezne organizacije mogle s svojim zadrugnim aparatom sodelovati z direkcijo za kmetijski kredit.

Po tem zakonu naj bi se ustanovile nove zadrugne in nove oblasne zveze; predvideva se torej umetno grupiranje zadrugarstva. Ker pa je zadrugarstvo v Jugoslaviji nastalo pod različnimi socialnimi, kulturnimi in gospodarskimi okolnostmi, je tendenca tega zakona v toliko nevarna, ker bo razbila naše solidno zadrugarstvo. Pomisliti je tudi treba, da se našemu kmetijstvu ne more nuditi hitra pomoč v sedanjih krizah, če bo treba šele ustvariti nove kreditne organizacije. Ker je sedanjí minister za kmetijstvo obljubil, da bo izvedel tozadevno spremembo zakona, je imenovanje generalnega ravnatelja in osnovanje direkcije za kmetijski kredit iznenadilo našo javnost. Glavna zadruga zveza je skušala prepričati ministra Stankovića, da direkcija ne bo mogla koristno delovati, če se ne spremeni zakon o kmetijskem kreditu. Minister Stanković je pa naziranj, da je treba najprej posaviti generalnega ravnatelja in ko bo direkcija pričela delovati, naj se stavi predlogi glede spremembe zakona.

— Novi viceguverner Narodne banke. Na seji glavnega odbora Narodne banke, ki se je vršila v četrtak, je bila sprejeta ostavka poslevočnega viceguvernerja dr. Drag. Protića. Vsi govorniki so obžalovali odstop zasluznega viceguvernerja. Dr. Protiću je bila pismono in telegrafično izražena zahvala za dosedanje dolgoletno uspešno delovanje. Za novega viceguvernerja je bil soglasno izvoljen dosedanjí član upravnega odbora in namestnik viceguvernerja gosp. Ljuba Srečko-vić. Na tej seji se je tudi razpravljalo o vprašanju imenovanja novega guvernerja, ki se s strani vlade zavlačuje že 10 mesecev, zaradi česar trpi zavod škodo in ugled. Sklenjeno je bilo, da se podvzame vse potrebne korake, ki so potrebni, da se končno reši to vprašanje. V ta namen je bil postavljen poseben odbor, sestavljen iz gg.: Ignacija Balonija, Gj. Radolovića, Voj. Sole in dr. Gedeona Djundjerskega.

— Likvidacija. Posojilnica v Zatični, r. z. z. n. z., je prešla v likvidacijo. Upniki se pozivajo, naj ji prijavijo terjatve.

— V zadrugni register se je vpisala Mlekarska zadruga v Laškem, r. z. z. o. z. — Dobava. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 160.000 kg portlandskega cementa; do 26. t. m. pa glede dobave 5 motorjev za vrtilni tok. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave portlandskega cementa. — Pri direkciji državnih železnic, ekonomsko odeljenje v Ljubljani se bodo vršile naslednje oteralne licitacije: 1. septembra glede dobave bele kovine ter glede dobave borovih plohov; 6. septembra glede dobave bakrenih cevi; 7. septembra glede dobave vlačilnih kavljev in koleznih obrobov; 9. septembra pa glede dobave 8000 komadov mazalnih blazin. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije.

Borze

19. avgusta.

Na ljubljanski devizni borzi je bil danes promet srednji. Privatno blago se je nudilo v devizah na New York, Prago, Tret in Dunaj; Narodna banka pa je intervenirala v devizah na Curih in London. Deviza na Tret je dalje čvrsta ter je bila zaključena po 310.25. Na zagrebški devizni borzi je bil danes večji promet v efektivnih avstrijskih šilingih. Neka zagrebška velebanka je prodala preko 40 tisoč šilingov — po razmeroma nizkih tečajih (8.006, 8.7.995).

Na ljubljanski efektivni borzi so se delnice Kranjske industrijske družbe tekom zadnjih dveh dni dvignile od 360 denar na 390 denar. Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila tendenca v Volni škodi dalje čvrsta. Pri razmeroma majhnem prometu se je promptna trgovala po 351, kasa pa po 350 — 351. Investicijsko posojilo se je ponovno dvignilo za pol točke na 86.50 zaključno, dočim so bile agrarne obveznice zaključene po 50. Tržišče industrijskih papirjev je bilo prijaznejše. Višje notira Gutmann, Union mlina pa je popustil za nekaj točk.

Devize in valute.

Ljubljana. Curih 1093.5 — 1096.5 (1095), Dunaj 7.991.25 — 8.021.25 (8.062.25), London 275.85 — 276.65 (276.25), New York 56.69 do 56.89 (56.79), Praga 168.3 — 169 (168.8), Tret 309.25 — 311.25 (310.25).

Zagreb. Dunaj 7.991.25 — 8.021.25, Berlin 18.51 — 18.54, Milan 309 — 311, London

275.85 — 276.65, New York 56.65 — 56.85, Pariz 221.75 — 223.75, Praga 168.185 — 168.985 Curih 1093.5 — 1096.5 (1095); avstrijski šilingi 7.985 — 8.015.

Curih Beograd 9.13, Berlin 123.40, New York 518.625, London 25.21375, Pariz 20.3325, Milan 23.275, Praga 15.89, Bukarešta 3.195, Dunaj 73.075.

Dunaj. Beograd 12.4675 — 12.5075, Berlin 168.52 — 169.02, Budimpešta 123.92 — 124.22, Bukarešta 4.365 — 4.385, London 34.45125 do 34.55125, Milan 38.64 — 38.74, New York 708.45 — 710.95, Pariz 27.77 — 27.87, Praga 20.99 — 21.07, Curih 136.57 — 137.07.

Elektri.

Ljubljana. Celjska 197 — 199, Ljubljanska kreditna 142 — 0, Merkanilna 0 — 80, Kreditni zavod 160, Stavba 56—0, Sešir 104—0, Kranjska industrijska 390 — 0, Dušik Ruše 260 — 270.

Zagreb. Državne vrednote: Investicijsko 89.25 — 86.50, Volna škoda 350 — 351, kasa 350 — 351, za september 353 — 354, za oktober 356 — 357, agrarne 50 — 50; bančne vrednote: Bankomptna 91 — 92, Kreditna Zagreb 91 — 92, Poljo 16 — 17, Hipo 55—56, Jugo 91 — 92, Ljubljanska kreditna 142 do 147, Obrtna 40 — 42, Prastidnorna 850 — 860, Etno 170 — 180, Narodna 4700 — 4775; industrijske vrednote: Drava 515 — 560, Dubrovačka 375 — 390, Sečerana Osijek 495 do 500, Nihag 20 — 0, Gutmann 252.5 — 257, Slavonija 15.5 — 16, Trbovlje 475.5 — 480, Union 290 — 295, Vevče 135 — 146.5, Danica 160 — 165, Sečerana Bečkerek 1250 do 1360.

V papirni stroki

popolnoma izvežban sotrudnik

ki je sposoben tudi za krajša potovanja se sprejme.

Ponudbe z popisom sedanjega delovanja in prepis spričeval poslati na »poštni predal 155 Ljubljana«.

Mrtva fotografija ali živa?

Kinematografske filme, najlepše spomine na svoje, prijatelje, potovanja in doživljaje lahko

snemate in nato projicirate Vi sami z amatersko pripravo

Pathé Baby.

Snemalni aparat stane samo Din 250,—, projekcijski pa Din 1300,—.

Projekcijski aparat se lahko kupi in rabi tudi sam, ker se dobe že dogotovljeni filmi po Din 5,— vselej na posodo.

Velika izbira filmov, poučni, humoristični, naravoslovni, drame itd.

Zaloga drogerija SANITAS, Prešernova 5

Cenik na zahtevo franco. 8184



Tužnega srca javljam vsem sorodnikom prijateljem in znancem prebridko vest, da je naš nepozabni soprog, oče in stric, gospod

Alojzij Žerjal

preglednik finančne kontrole

v četrtak dne 18. avgusta 1927 ob 9^{1/2} po kratki tragični bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo dne 21. avgusta ob 8. uri dopoldan.

Prosi se tihega sožalja.

Sv. križ pri Litiji, dne 19. avgusta 1927.

Žalujoči rodbini:

Žerjal in Marinšek.

Zahvala.

Ob priliki smrti našega nenadomestljivega očeta

Oroslav Kosa

naj sprejmejo vsi ki so prihiti od blizu in daleč, da izkažejo zadnjo čast vzor možu, preostale pa tolažili. Najsrčnejšo zahvalo!

Osobito se zahvaljujemo preč. duhovščini, okrož. zdrav. g. dr. Matku, ki nam je stal požrtvovalno ob strani, vsem darovalcem cvetja, nadalje Trboveljski gas. župi, ter vsem v njej včlanjenim društvom posebno pa gasilnemu društvu v Radečah, železničarski godbi Zidani most, pevskeemu društvu Kum, sokolskemu društvu, občinskemu starešinstvu, sodavičarski zadrugi, lovskemu društvu Radeče, Obrtni zadrugi, Narodni posojilnici ter ljudski posojilnici.

Bog plačaj vsem!

Blagega pokojnika priporočamo v blagohotnost spomin.

Radeče pri Zid. mostu, dne 18. VIII. 1927.

Žalujoči ostali.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza. Les: Tendence nespremenljive. Zaključnih je bilo 3 vagonov. Nudijo se suha bukova drva, cepalnica, lico vagon naklad. postaja po 19.50, hrastova drva, lico vagon naklad. postaja po 18, bukovi plohi, nežamani, od 16 cm širine naprej, od 2.25 m dolžine naprej, I, II, III, lico naklad. postaja po 400. Iščajo se bukovi plohi, žamani, ostrorobi, paralelni, od 40 do 100 mm deb., od 20 cm širine naprej, od 8 do 4 m dolžine, I, II, lico vagon naklad. postaja po 600. Deželni pridelki: Tendence mirna. Turščica je v ceni nekoliko popustila. Prav tako se tudi moka nudi za 5 Din ceneje. Zaključkov ni bilo. Nudi se (lco slov. postaja, plač. 30 dni): nova baška pšenica, 78/79 kg, 2 %, mlevska tarifa, promptna po 342.5 — 345.5, za september pa po 345.5 — 347.5; nova sremška pšenica, 78/79 kg, 2 %, mlevska tarifa, promptna po 340—342.5; nova slavonska pšenica, 78/79 kg, 2 %, mlevska tarifa, promptna po 335—337.5; turščica, baška, navadna tarifa po 262.5 do 265, mlevska tarifa po 257.5; moka »b«, lco Ljubljana, plač. po prejemu po 510.

Svinjski sejem v Mariboru (19. t. m.) Dogon 261 komadov, prodanih je bilo 129 komadov. Povprečne cene: 5—6 tednov stari 120 — 150, 7—9 tednov 150 — 200, 3—4 mesece 350 — 400, 5—7 mesecev 420 — 480, 8—10 mesecev 500 — 650, 1 leto 1000 do 1100; za kg žive teže 10 — 11.50, mrtve teže 15 — 18 Din.

Dunajska borza za kmetijske produkte (18. t. m.) Na budimpeštanskem terminskem tržišču so veliki spekulativni nakupi povzročili znaten dvig cene pšenice. Dunajske tržišče je le deloma sledilo budimpeštanski direktivi. Tendence v pšenici je mirna; rž pa je čvrstejša. V madžarski rži je malo po-

nudb, zato se je tudi cena dvignila za 25 grošev. Uračno notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine: pšenica: domača 30 — 40.50, madžarska lisa (40/82 kg) 43.5 — 44, rž: madžarska 38.75 do 38.50, maizerka 38.25 — 38.50; ječmen: prima 38 — 42, madžarski 37 — 41, turščica: rumunska 29 — 29.5, bolgarska 28.75 — 29.50; oves: domači in rumunski 30 — 30.50, češkoslovaški 30.75 — 31.25.

Živinski sejem v Ptuj (17. t. m.) Dogon 90 konj, 300 krav in telic ter 228 volov. Prodanih je bilo 224 glav. Cene za kg žive teže: I. 7—9, II. 5—7, III. 3.50—5 Din. Prihodnji živinski sejem se bo vršil v torek 6 septembra t. l.

Po vsej Sloveniji gre glas, le „Domovina“ je za nas!



najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

TOVARNIŠKO ZALOGO POHIŠTVA

priporoča za nakup in vabi na ogled ANDREJ KREGAR ST. VID n. Ljubljano nasproti kolodvoru Vižmarje. Zahtevajte ceniki

Fly-Tox Flaj-Tox

Čuvajte se imitacij!



Matera čuvajte svojo deco pred muhami in komarji, ki prenašajo razne nalezljive bolezni, opasno malarijo in barsko groznico.

Flaj Tox je najpopolnejše in edino zanesljivo sredstvo za uničenje muh, komarjev, stenec, živalskih parasitov in žuželk. Preizkušen v Pasteurjevem zavodu, institutu v Parizu in veterinarske šole v Alfortu. Prospekti na zahtevo brezplačno. Dobiva se v vseh drogerijah in pri zastopnikih.

T. Subašiča i Komp.

Beograd, Knez Mihajlova ul. 25.

ISIS d. d., Ljubljana

Komenskega ulica št. 7

In drogerija SANITAS, Prešernova ulica 5.

Brezplačno in franko!

Poučna knjiga o radiu

Početkom septembra izide naš veliki novi CENOVNIK v treh jezikih (slobo-hrvatski, nemški in madžarski) z okoli 300 ilustracijami, črtežem za samogradnjo ameriških, angleških in srednjeevropskih

radionovitet,

ki je vsakomu brezplačno pošljemo.

Za prilogo smo temu katalogu izdali knjigo, ki obsega okoli 75 strani in ki so v njej na radio se nanašajoče stvari obravnavane tako, da tudi vsak začetnik najbolj zamotan stvar kaj lahko razume. Vsak lastnik radia in oni, ki jih izdeluje, bi moral imeti to strokovno knjigo, ker je vsakemu potrebna.

Iz vsebine priloge:

Radiovalovi in njihove funkcije
Radiovalovi in njihova delovanja
Sufalica in zvonci
O. ret. i kondenzator, vzvojnica in njihov izrecni cilj
Transformator niske frekvencije in prvi priključek i njegov
Račni deli
Učenje Mase znakov

Orela in anodna b. trija, izbranja in ravnanje z njima
O. aparatih, ki vzemajo anodno strujo iz mestne mreže
Antena, zemlja in gradnja njih
Polnjenje akumulatorja neposredno iz mreže neizm. čne struje
Načrt svetovne čase
Sveti o črtefih za samogradnje

Tabela emisijonih stanic in razne tabele in sveti iz radioprakse, končno ključ za iskanje pogrešk

za najdenje vsakih zmed in pogreškov v aparatu. Ta knjiga je v zvezi z našim brezplačnim cenovnikom, je napisana na podlagi lastne prakse in je edini vodnik skozi radio.

Kot odškodnino za poštino računamo za to knjigo obenem s ključem za iskanje pogreškov 10 Din, katero vsoto je vpslati obenem z naročbo v gotovini ali v poštini znakmah. Ker je za knjigo veliko zanimanje in kaže, da bo prva izdaja hitro razpečana, prosimo zainteresirane in prijatelje, da se požurijo z naročili.

KONRATH d. d., SUBOTICA

Specialna radnja i laboratorijum za radio.

Pašićeva ulica 1 Brz: Konrath Subotica Tel. 6-23

Tu odrezati, točno izpolniti in priposlati

Ime _____ Kraj _____

Ulica _____ Zadnja pošta _____

J. O. Curwood:

Preganjana žena

Roman.

Pomnim, kako se je mržnja do tistega, kar je bilo ugonobilo naš dom, v letih doraščanja čedalje bolj utrjevalo v meni. Očetov duh je bil nadčloveški. Nešteto krat sem napeljala besedo na to, da naj bi zastavil silo svojega duha v odločilnem boju, ki sem hotela, da bi ga bojeval — v boju zoper zločin razporeke. Zdaj vem, zakaj ni storil tega. Misli je name. Ves čas je samo enkrat nekaj zahteval od mene. A tisto je bilo več od zahteve. Bilo je ukaz. In ta ukaz in moja obljuba sta veljala za vse moje življenje — ne glede na to, kar bi me utegnile doleteti. Rajši bi bila žrtvovala dušo in telo, nego dovolila, da bi me mrka pošast razporeke dobila v svoje krepjile. Malenkostno je od mene, da vam pripovedujem te stvari, John Aldous. Saj ni mogoče — ne, ni mogoče, da bi me razumeli!

»Pač!« je odvrnil malone šepetaje. »Začenjam vas umevati, Jana!«

Še vedno brez razburjenja, z glasom mirnim kakor negibno jezero ob njenih nogah, je nadaljevala:

»To je raslo z menoj vred in zdaj je del mojega bitja. Sovražim razporeko, kakor sovražim najgrji greh. In to sovražstvo je vzrok, da sem sklenila ostati žena moža, čigar ime ste čitali tam doli na grobu — Mortimerja Fitz Hugh. To, kar vam zdaj povem, se vam utegne zdeti čudno. Strmelite boste. Mislili boste, da nisem bila pri pravi pameti. Toda pomnite, John Aldous — svet mi je dal samo enega prijatelja in tovariša. Ta edini je bil moj oče. Nedaleč od Mindanaa je dobil mrzlico in je obolel na smrt.«

Prvikrat ji je zajeknil glas, toda le za trenutek. Takoj nato se je osvestila in nadaljevala:

»Moj oče, ki se je bil povsem odtujil svetu, je imel samo enega prijatelja, Rikarda Fitz Hugh; ta mož in njegov sin sta bila pri nju v tistih strašnih dneh. Sešla sem se z Mortimerjem, kakor bi se bila sešla s tisoč drugih. Ker sem domnevala, da mu je oče poštenjak, sem imela tudi sina za njemu enakega. V tistih dveh tednih obupa sva bila veliko skupaj in zdelo se mi je, da je ves pozoren in laskav do mene. Tako je prišel konec. Moj oče je umiral — in jaz si nisem želela drugega kakor to, da bi smela umreti z njim. V poslednjih trenutkih je bila njegova edina misel name. Vedel je, da ostanem zapuščen; ta gotovost mu je težila srce. Brez nje se ne bi bil odločil za to, kar je zahteval od mene. Predlagal mi je, naj se pred njegovo smrtjo poročim s prijateljevim sinom. In jaz, John Aldous, mu nisem mogla odreči poslednje želje, ko je ležal umirajoč pred mojimi očmi. Poročili so naju ob njegovi postelji. Sam je položil najini roki drugo v drugo. In poslednje besede, ki mi jih je zašepetal, so bile: »Pomni, Jana, svojo obljubo in svojo čast!«

Jana je za trenutek premolknila in se zadržala v jezercu. Ko je nadaljevala, je zvenel v njenem glasu odmev hvaležnosti in radostnega zadovoljstva.

»Preden je bilo konec tistega dne, sem si že nakopala jezo Mortimerja Fitz Hugh,« je dejala in Aldous je opazil, kako je trdnje stisnila prste svojih belih rok. »Rekla sem mu, da ne bom živela z njim, kakor živi žena z možem, dokler ne mine mesec dni. Tedaj se je razjela name, še preden je bil oče pokopan. Bilo je ponižujoče — moj duh se je uprl temu!

Prispela sva v London. Pozdravili so me v ovodveli hiši Fitz Hugh starejšega in dnevniki so priobčili vest o najini poroki. Dva dni po tem je prišla z Devonshireskega ženska — majhna ženica

z milim obrazkom in žalostnimi, izmučenimi očmi, ki je na rokah prinesla majhnega otroka; ta otrok je bil dete Mortimerja Fitz Hugh!

Vsi trije smo stali proti njemu — mati, dete in jaz; a tedaj sem ga spoznala, da je pošast. Tudi oče njegov ni bil boljši od njega. Ponujala sta ženski, da jo odškodujeta z denarjem in da bosta podpirala njo in otroka. Meni sta pripovedovala, da imajo angleški plemenitaši mnogo takih izpobab na vesti in da je to povsem običajno. Mortimer Fitz Hugh se me ni bil dotleji nikoli dotaknil z ušnicami; a ko se me je hotel zdaj dotakniti z roko, sem ga pahnila od sebe. Njegova hiša je bila dom strupene golazni — zato sem jo ostavila.

Oče mi je bil zapustil veliko imetje. Preselila sem se v eno svojih lastnih hiš. Vsak dan so prihajali k meni; slutila sem njihov strah, da ne bi zahtevala razporeke. V naslednjih šestih mesecih sem zvedela o možu, ki je bil moj zakoniti soprog, še druge stvari. Bil je zavrečen brez primere. Med tem ko se je od vsega izprehajal po ulicah v družbi propalih žensk, sem si jaz od sramu zakrivala obličje.

Oče mu je umrl in Mortimer Fitz Hugh je kmalu postal zapravljivec, ki so tiste čase v Londonu največ govorili o njem. Kmalu je zapravil večino svojega imetja in zagazil v siromaštvo. Ko je videl, da se ne misli razporečiti, je jel gledati name kakor na robkinjo. Pomnil, kako mu je nekoč uspelo, da se me je dotaknil z roko; bila je kakor dotik spolzke, strupene živali. In še smejal se je, ko sem prestrašena odskočila! Zahteval je od mene denarja in da bi se ga rešila, sem mu ga dala. Tedaj je začel spet in spet prihajati po denar; trpela sem, da vam povedati ne morem kako, toda vzlic svoji bedi se nisem niti enkrat izneverila obljubi, ki sem jo bila dala očetu in sebi. Naposled pa sem vendarle pobegnila...

Naročila in vse dopise, ličito se malih oglasov, je pošljal na Oglasi oddelek Jutra, Ljubljana, Praterova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v porredovalno in socialno namene občinstva: vsaka beseda 50 par. - Najmanjši znesek Din 5.-. Pristojbina za šifro Din 3.-.

Mali oglasi

Use pristojbina je uparila li obsem z naročilom, saj se oglasni na probajo. Čekovni račun pošilja knjižnica Ljubljana, št. 1842.

Ženitev, dopisovanje in oglasni trgovski ali reklamni načrti: vsaka beseda Din 5.-. Najmanjši znesek Din 10.-. Pristojbina za šifro Din 5.-.

Motorna vozila

Več avtomobilov
različen, in sicer malih dvosedelnih, večjih poltorah in več šestdesetih po nizki ceni proda A. Lampert, Ljubljana, Dunajska cesta 22. 23669

Osebnih avtomobil
šestdesetih, dobro ohranjen, s električnim, večjih poltorah in več šestdesetih po nizki ceni proda A. Lampert, Ljubljana, Dunajska cesta 22. 23669

Motorno kolo
boljše znamke, le dobro ohranjeno kupim. Obširne ponudbe z opisom in ceno na oglasni oddelku Jutra pod »Standard«. 23671

Auto »Citroen«
10/20 HP, razbjen samo 9000 km, ohranjen kakor nov, v najboljšem stanju, zelo ugodno napredaj. Natančnejša pojasnila daje A. Beršjak, Silecna. 23546

Tovorni avto
znamke »Waco«, 2-tonski, dobro ohranjen, napredaj. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Tovorni 91«. 23686

Motorno kolo
Indian Scout, v brezhibnem stanju, z ali brez prikolice takoj prodam. Naslov pove oglasni oddelku Jutra. 23785

2 motorni kolesi
»Puch«, 3 1/2 HP, 3 brzine in »Wanderer« 3 1/2 HP, brez brzin, poceni proda Florjancič, Karlovska cesta 22. 23681

»Ford« avto
poltovorni, takoj vporabljiv napredaj za 6000 Din. Pojasnila v trgovini Ahlin v Riki. 23644

Službo dobi
veščo ondulerko
spejmem takoj proti dobri plači. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Gorenjske«. 23663

Plačilna natakarka
dobi službo v III. razredu kolodvorske restavracije v Mariboru. Nastopiti takoj. 23694

Drogista
mladega sprejme takoj drogerija M. Stakid, Zagreb, Ilica 6. 23722

Potnika
s mesečno plačo in dnevnimi sprejmi zavarovalnice. Prednost imajo v zavarovalni stroki izveštani. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Zavarovalnica«. 23615

Mlinarskega učenca
sprejme takoj s hrano in stanovanjem v hiši A. Vavpetič & Comp., valjati mlin, Smarča pri Kamniku. 15754

Učiteljski par
sprejme takoj pošteno delo, ki zna nekaj kuhati ter opravljati vsa hišna dela. Plača 250 Din. Z 6 otroci, upravičeli šole Letuš. 23761

Pekovskega učenca
sprejme takoj z vso opremo in stanovanjem v Zagorju ob Savi. 23760

Zagajarja
samostojnega, samškega, s stanovanjem in hrano v hiši sprejmem. — Plača po dogovoru. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Zagorje«. 23616

Potnike
ki obiskujejo privatne stranke, sprejemamo. Ponudbe od 2-300 % zaslužka na oglasni oddelku Jutra. 23627

Kovaškega učenca

pridnega in močnega sprejme Frano Krapnik, St. Jur ob južni železnici. 23609

Čevljarke pomočnike in vajenca
sprejem. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23744

4 krojaške pomočnike
za fino delo, 3 na veliko in 1 na malo sprejme takoj krojačnica, Nikola Mielč v Grahovcu. Odra se samo na dobro izurjena. 23553

Prodajalko
samostojno, z nekaj kavelji sprejemem v splošno trgovino na periferiji Ljubljane. — Pogoj: predpisana predizobrazba, hrana in stanovanje v ročno, obliko, perilo in obutev prekriti roditelji. Štirinajsta uena doba. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Učenka 111«. 23739

Učenko
sprejme trgovina z mešan blagom na periferiji Ljubljane. — Pogoj: predpisana predizobrazba, hrana in stanovanje v ročno, obliko, perilo in obutev prekriti roditelji. Štirinajsta uena doba. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Učenka 111«. 23739

2 učenca
iz boljših rodbin, sprejemem v predizobrazbo, sprejemem v veletrgovino s čevlji. Naslov pove oglasni oddelku Jutra. 23809

Brivskega pomočnika
boljšega sprejme takoj Jeršek, brivce, Vodmat-Ljubljana. Plača po dogovoru. 23812

Čevljar, pomočnika
Mistaka, sprejme Adolf Straka, Duplje, Gorenjsko. Vsa oprema. 23791

Učenca
krepkega in poštenega, s primerno kolo izobrazbo sprejme trgovina s splošno trgovino z mešan blagom. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23750

Trg. pomočnika
vojaškega prostega, dobrega znanja, sprejme takoj trgovina s hrano in stanovanjem v hiši A. Vavpetič & Comp., valjati mlin, Smarča pri Kamniku. 15754

Defovodjo
za mehanike in električne delavnice, z najmanj dvodelno prakso, dobrih prihodov, sprejemem takoj. Prosto stanovanje, kurjava in razvlečanje na razpolago. Prihranjevati vsi dokumenti in navedbo zahtevane mesečne plače je poslani na: Senčanski prometovojni And. Jakl, Krmelj, Dolensko. 23724

Več dobrih tešacev
za izdelovanje hrastovih pragov sprejemem takoj na Dolenskem. Ponudbe po »Dolenski« na oglasni oddelku Jutra. 23789

Spretno modistko
samostojno in prvotno, s večletno prakso, sprejemem v razvlečanje modni salon s 1. septembrom ali pošteno po ugodnih pogojih. Hrana in stanovanje, event. po dogovoru. Pisemne ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Spretna modistka«. 23830

Prodajalko
ki je zmogla samostojno voditi mešano galanterijsko trgovino, sprejemem. Cenj. ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Navedba kavičev«. 23821

Prodajalko
ki je zmogla samostojno voditi mešano galanterijsko trgovino, sprejemem. Cenj. ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Navedba kavičev«. 23821

Potnike
ki obiskujejo privatne stranke, sprejemamo. Ponudbe od 2-300 % zaslužka na oglasni oddelku Jutra. 23627

Prodajalko
ki je zmogla samostojno voditi mešano galanterijsko trgovino, sprejemem. Cenj. ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Navedba kavičev«. 23821

Prodajalko
ki je zmogla samostojno voditi mešano galanterijsko trgovino, sprejemem. Cenj. ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Navedba kavičev«. 23821

Prodajalko
ki je zmogla samostojno voditi mešano galanterijsko trgovino, sprejemem. Cenj. ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Navedba kavičev«. 23821

Prodajalko
ki je zmogla samostojno voditi mešano galanterijsko trgovino, sprejemem. Cenj. ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Navedba kavičev«. 23821

Prodajalko
ki je zmogla samostojno voditi mešano galanterijsko trgovino, sprejemem. Cenj. ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Navedba kavičev«. 23821

Zobotehnik

operativnega in tehničnega dela popolnoma na večje sprejemem takoj. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Zobotehnik«. 23636

Pletilja za telovnike
dobi delo na dom. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23839

Učenca
ki je dovljil vsaj 2 razreda mešanske šole, sprejemem z zahtevkom plače pod »Zobotehnik« na oglasni oddelku Jutra. 23636

Postrežnico
zanesljivo in smatno sprejemem za dopolnilno delo, za popraviljanje boljših sob. — Celovška cesta 14, pritišlje. 23857

Prvo sobarico
dobro izveščeno in kavičevsko zmoglo sprejme hotel Št. Jur. 23858

Vajenca
poštenega in pridnega sprejemem za slastičarsko obrt. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23660

Učenko za šiviljo
sprejemem v Mariboru. Krčevina, Sernčeva ul. 111. 23868

Poslanski zašluček
podirni vsakemu. Pišite s prilogo znamke za 3 Din na naslov: J. Otrin, Ravate-Logatec. 23856

Službo išče
Mizar
samostojen delavec za poštvo in stavbe, 39 let star, želi kakršnokoli primerno službo, ali vzame še obstojno manjšo delavnico v tuje. Ponudbe na naslov: Vinko Sovce, Mala Nedelja pri Ljutomeru. 23765

Gospodična
zmožna 2000 Din kavičev, bi bila rada za natakarko. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23853

Učenca
bi se rada učila v trgovini čevljev. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23723

Trg. pomočnika
z dolgoletno prakso v manufakturni in modni stroki, vešč pisarniških in blagajniških poslov, želi stalne službe pri večji trgovini. — Dopise pri vsaki referenci na oglasni oddelku Jutra. 23745

Šivilja
se priporoča za obseke obleke in perilo. Obiskovala je krajoli takoj pri g. Potoniku. — Japelj Marija, Vrhnika št. 68. 23697

Prodajalka
šivilna v trgovini mešanega blaga, išče službo, najraje na doletih. Vajenca je tudi nekoliko kuhanja in drugih domačih del. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »2 meseca brezplačno«. 23851

Gospodična
samostojna, želi mesto blagajničarke, prodajalke ali knjigovodje. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Večletna praksa«. 23856

Šivilja
ki je živala nad 10 let v sešivni salonu v Ljubljani, želi službo v 1. septembrom v večjem salonu v Belju ali Mariboru, z vso opremo pri šivilji. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Poštena šivilja«. 23817

Gospodična
s mešanim blagom na prometnem kraju v Ljubljani, radi boleznih takoj ugodno napredaj. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23823

Primeren lokal
za trafiko šolam v Ljubljani ali vsem mestu Slovenije. Dopise na oglasni oddelku Jutra pod »Trafika«. 23799

Sobo
s posebnim vzhodom in električno razsvetljavo takoj odda za 200 Din mesečno. Skle, Bleiweisova c. 3/III. Dame izključene. 23778

Stanovanja
na delu, 10 minut od postaje, električno, telefon, suhe in vlažne sobe, obilo polja, drva, odpadki zastoj, oddam za 75-150 Din po izbiri. Grup, po sestvo Krupa, postaja Gradac, pošta Semč. 23632-a

Stanovanja
na delu, 10 minut od postaje, električno, telefon, suhe in vlažne sobe, obilo polja, drva, odpadki zastoj, oddam za 75-150 Din po izbiri. Grup, po sestvo Krupa, postaja Gradac, pošta Semč. 23632-a

Učenka

želi službo pri šivilji, kjer bi se lahko učila šivanja. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23859

Gospodična
s kavičev, želi službo v pekarni ali podobno. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »204«. 23802

Hlapec
oženjen, brez otrok, z dobrim sprječevalom, želi službo. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23716

Posten trgovec
želi stalno službo poslovdje, trg. potnika, skladiščnika ali gre v detajlno trgovino splošno trgovino v Mariboru. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23873

Polhovce
in vse druge kafe od dirjalnih kupuje in zanesljivo dobro plača D. Zdravčič, Ljubljana, Florjanska ulica št. 9. 47

Kolo
dirkalno ali športno kupim. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Kolo«. 23773

Klavir in nemščino
poučuje učiteljica z večletno prakso. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23699

Prodaj
Premog, drva
in splošno kurivo najceneje pri trdni Velepič, Sv. Jernej, cesta 25. 23804

Pletilni stroj
8/50, brezhiben, prodam radi boleznih v družini. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23637

Zaprta kočija
v zelo dobrem stanju po zelo nizki ceni napredaj na Celovški cesti 23. 23805

Razno blago
Prodajam 400 m² bukovih desek, paralelnih 27, 38, 40, 50, 60, 80, 100, 120, 140, 160, 180, 200, 220, 240, 260, 280, 300, 320, 340, 360, 380, 400, 420, 440, 460, 480, 500, 520, 540, 560, 580, 600, 620, 640, 660, 680, 700, 720, 740, 760, 780, 800, 820, 840, 860, 880, 900, 920, 940, 960, 980, 1000. 23853

Učenca
bi se rada učila v trgovini čevljev. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23723

Trg. pomočnika
z dolgoletno prakso v manufakturni in modni stroki, vešč pisarniških in blagajniških poslov, želi stalne službe pri večji trgovini. — Dopise pri vsaki referenci na oglasni oddelku Jutra. 23745

Šivilja
se priporoča za obseke obleke in perilo. Obiskovala je krajoli takoj pri g. Potoniku. — Japelj Marija, Vrhnika št. 68. 23697

Prodajalka
šivilna v trgovini mešanega blaga, išče službo, najraje na doletih. Vajenca je tudi nekoliko kuhanja in drugih domačih del. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »2 meseca brezplačno«. 23851

Gospodična
samostojna, želi mesto blagajničarke, prodajalke ali knjigovodje. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Večletna praksa«. 23856

Šivilja
ki je živala nad 10 let v sešivni salonu v Ljubljani, želi službo v 1. septembrom v večjem salonu v Belju ali Mariboru, z vso opremo pri šivilji. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Poštena šivilja«. 23817

Gospodična
s mešanim blagom na prometnem kraju v Ljubljani, radi boleznih takoj ugodno napredaj. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23823

Primeren lokal
za trafiko šolam v Ljubljani ali vsem mestu Slovenije. Dopise na oglasni oddelku Jutra pod »Trafika«. 23799

Stanovanja
na delu, 10 minut od postaje, električno, telefon, suhe in vlažne sobe, obilo polja, drva, odpadki zastoj, oddam za 75-150 Din po izbiri. Grup, po sestvo Krupa, postaja Gradac, pošta Semč. 23632-a

Stanovanja
na delu, 10 minut od postaje, električno, telefon, suhe in vlažne sobe, obilo polja, drva, odpadki zastoj, oddam za 75-150 Din po izbiri. Grup, po sestvo Krupa, postaja Gradac, pošta Semč. 23632-a

Jedilnico

trno politirano, prodam po ugodni ceni. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23848

Kolo
po nizki ceni prodam. Vprašati v vili Bisovčar, Maribor. 23853

Kupim
Brzjavne droge
brastove, zdrave in lepe, olupljene, po možnosti suhe kupim: 4500 kosov 8,50 m dolgi, 3000 kosov 9 m dolgi, 1000 kosov 9,50 m dolgi, 4000 kosov 10 m dolgi, 1000 kosov 11 m dolgi, 1000 kosov 12 m dolgi, 1000 kosov 13 m dolgi, 1000 kosov 14 m dolgi. Za oddati tekem 4 mesecev in priti takoj proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na lesno veletrgovino Franz Munteler in Bozen (Boznan) Italien. 188

Polhovce
in vse druge kafe od dirjalnih kupuje in zanesljivo dobro plača D. Zdravčič, Ljubljana, Florjanska ulica št. 9. 47

Kolo
dirkalno ali športno kupim. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Kolo«. 23773

Klavir in nemščino
poučuje učiteljica z večletno prakso. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23699

Prodaj
Premog, drva
in splošno kurivo najceneje pri trdni Velepič, Sv. Jernej, cesta 25. 23804

Pletilni stroj
8/50, brezhiben, prodam radi boleznih v družini. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 23637

Zaprta kočija
v zelo dobrem stanju po zelo nizki ceni napredaj na Celovški cesti 23. 23805

Razno blago
Prodajam 400 m² bukovih desek, paralelnih 27, 38, 40, 50, 60, 80, 100, 120, 140, 160, 180, 200, 220, 240, 260, 280, 300, 320, 340, 360, 380, 400, 420, 440, 460, 480, 500, 520, 540, 560, 580, 600, 620, 640, 660, 680, 700, 720,